

توسعه مستمر (پایدار) نیروی انسانی، در جهان

برگردان از: اداره امور بین الملل وزارت تعاون

● توسعه مستمر (پایدار) نیروی انسانی بطور واقعی تا زمانی که بخش وسیعی از مردم جهان از داشتن نعمت کار، غذای کافی، منابع انرژی، آب، مراقبت‌های بهداشتی و آموزش محرومند. معنا و مفهومی ندارد.

● تعاونیها به عنوان نهادهای مردمی می‌توانند بطور موثر توسط دولت مورد استفاده قرار گیرند تا شرایط اقتصادی بچینه را برای مردم فراهم سازند.

آسیا و اقیانوسیه

با نگاهی به گستره جهانی تعاونیها، چشم‌اندازی وسیع و پردامنه در مقابل ما گشوده می‌شود. تعاونیها در بخشهای متنوعی از جمله کشاورزی، آبیاری صنایع تبدیلی مواد غذایی، صنایع دستی، بافندگی، فلزکاری، چاپ و نشر، بهداشت، تولید امور آموزشی، بانکداری، آب‌رسانی، تفریحات سالم، هنر، حرف، توریسم و تولید نیاز مصرف‌کنندگان فعالیت دارند.

تعاونیها علاوه بر ارائه خدمات اجتماعی گسترده، فرصتهای شغلی و درآمد فزاینده نیز برای اعضا خود ایجاد می‌کنند. برخی از جنبه‌های اجتماعی تعاونیها به قرار ذیل است:

- اشتغال‌زایی

- آموزشهای رسمی و غیررسمی

- تعلیمات فنی حرفه‌ای

- مراقبتهای پزشکی و خدمات درمانی

- حفاظت از محیط‌زیست

- تهیه آب آشامیدنی

- ساخت مسکن

- هنرهای زیبا و ورزش

- موسسات تعاونی در منطقه آسیا، اقیانوسیه

(که تحت پوشش دفتر منطقه‌ای اتحادیه

بین‌المللی تعاون I.C.A.A قرار دارند) در زمینه

کاهش فقر، وحدت اجتماعی و اشتغال‌زایی

خدمات لازم را در اختیار اعضا قرار می‌دهند.

برای نمونه، خدمات اجتماعی ارائه شده از

سوی تعاونیهای شکر و تعاونیهای شیر در هند،

تعاونیهای کشاورزی و مصرف در ژاپن (در

زمینه ترغیب و تشویق زنان به حضور در

فعالتهای تعاونی از طریق تشکیل انجمنها و

گروههای تعاونی موسوم به «هان»^۱، برنامه‌های

بهداشتی و غیره...)، تعاونیهای صنایع دستی و

تعاونیهای صنعتی در چین و انجمنهای زنان در

هند، سری‌لانکا و اندونزی را می‌توان نام برد.

مطالعه آهنگ توسعه تعاونیها در منطقه،

نتایج جالبی دربر دارد، در حالی که موسسات

تعاونی توانمند، خوش ساختار، سازمان یافته و

آگاه به مسائل روز در کشورهایی چون ژاپن

فعالیت دارند، نمونه‌هایی از تعاونی در

کشورهایی چون بنگلادش و پاکستان به چشم

می‌خورند که همچنان در تکاپوی رسیدن به

سطح مطلوب می‌باشند.

در کشورهایی چون هند که تعاونیها بیش

از یکصد سال است که در صحنه‌های گوناگون

حضور دارند، بواسطه حمایتها و دخالت‌های

نارواو بیش از حد دولت ارتباط تعاونیها با

اعضاء قطع شده است. میزان مشارکت اعضا

در تعاونیها ناچیز و مدیریت تعاونیها از کنترل

آنان خارج شده است. چرا که بدلیل تامین

مالی تعاونیها توسط دولت، حصار کنترل

دولتی بر مدیریت تعاونیها هر روز تنگتر

می‌شود. دلایلی چند بر عدم مشارکت اعضا

می‌توان برشمرد:

- اعمال قوانین و مقررات شدید از سوی

دولت

- فزونی سهم سرمایه‌گذاری دولت در

تعاونیها

- کنترل مدیریت تعاونیها توسط دولت

- برنامه‌ریزیهای سنگین دولتی

- فقدان آموزشهای عمومی برای اعضا

- عدم تکاپوی امکانات آموزشی و

تعلیماتی

- رشد جمعیت

- پایین بودن ذاتی سطح توسعه اقتصادی

بسیاری از این عقب‌ماندگیها را می‌توان با

برنامه‌ریزی صحیح و مناسب و با همکاری

تعاونیهای مطلع و آگاه به مسائل و بیاری

سازمانهای دولتی مرتفع نمود.

در عین حال تلاشهای ویژه‌ای می‌بایست در خصوص آموزش اعضاء، نه تنها در زمینه اصول فنی اداره تعاونی، بلکه در بهاء دادن به اهمیت نعمت سوادآموزی و آموزش هیات مدیره و کارکنان تعاونیها صورت گیرد تا آنان را به تصمیم‌گیری و اجرای این تصمیمات در جهت کسب رضایت کامل اعضاء، یعنی صاحبان شرکت تعاونی، قادر سازد. ارائه فرصتهای بیشتر آموزشی و تربیتی، به اعضاء این امکان را می‌دهد تا موسسات تعاونی را بطور صحیح و شایسته اداره و آنها را از یوغ نفوذ خارجی رها سازند.

تجربه نشان داده است که آندسته از تعاونیهایی که منابع مالی و فرصتهای آموزشی برای اعضاء، هیات مدیره و کارکنان خود فراهم نموده‌اند، استقلال عمل بیشتر و نتایج اقتصادی مطلوبتری را نشان داده‌اند. آموزش اعضاء از نظر اینگونه موسسات نوعی سرمایه‌گذاری سودآور محسوب می‌شود.

توسعه منابع انسانی در ریشه‌کنی فقر نقش بسزایی دارد. دولتهایی که بر توسعه منابع انسانی یعنی برای نمونه در زمینه بهداشت، آموزش و تامین نیازهای اولیه سرمایه‌گذاری کرده‌اند، در واقع معیارهای سطح زندگی افراد را ترقی داده‌اند.

فقر در منطقه آسیا، اقیانوسیه با دور باطل جمعیت و توسعه اقتصادی در گردش است. طراحان و برنامه‌ریزان با این معمای همیشگی روبرو هستند که کدام مسئله در اولویت است؟ دولتها منابع کافی در اختیار ندارند. سرمایه‌گذاری خارجی و سایر کمکها محدود بوده و غالباً با مصالح و منافع کارگزاران اعطاء

این کمکها در ارتباط است که خود اغلب با مصالح و اولویتهای دولتی در تضاد و تناقض می‌باشد.

سازمانهای غیردولتی که با برنامه‌های فقرزدایی در ارتباط هستند، با در اختیار داشتن منابع محدود، غالباً تنها بخش کوچکی از جمعیت را مدنظر قرار می‌دهند و در نتیجه تلاشهای آنان باگذشت اندک زمانی خنثی و بی‌اثر می‌شود. سازمانهای غیردولتی (NGOs) که همچون تعاونیها در پیوند مستقیم با جامعه‌اند، به شرط آنکه اعضاء و افراد بومی امکان و توان تصمیم‌گیری در مورد مسائل درگیر با زندگی روزمره خود را داشته باشند، می‌توانند تاثیر مثبتی برجای گذارند.

بدین ترتیب تعاونیها به عنوان نهادهای مردمی می‌توانند بطور موثر توسط دولت مورد استفاده قرار گیرند تا شرایط اقتصادی بهینه برای مردم مهیا شود. این نهادها را می‌توان در اجرای برنامه‌هایی بکار گرفت که اقشار

مختلف مردم از زنان، مردان، کودکان جوانان و سالخوردهگان گرفته تا کشاورزان، مصرف‌کنندگان و کارگران را تحت پوشش قرار می‌دهند.

تعاونیها همچنین می‌توانند در بخشهای ذیل فعالیت نمایند:

برنامه‌های بهداشتی، آموزشی (در ارتباط با مراقبت از کودکان، ایدز، تعادل غذایی، معاینات عمومی بهداشتی، تغذیه، سلامت کامل به معنای: سطح آموزش مطلوب، زندگی فعالتر برای کارگران صنایع، محیط کار مناسبتر برای زنان و آگاهی بیشتر از مسائل ایمنی و امنیتی.

تعاونیها همچنین می‌توانند خدماتی در زمینه مراقبت از سالمندان ارائه نمایند.

آموزش و پرورش (مهارتهای لازم برای خواندن و نوشتن و حساب کردن، حل عملی مسائل نه تنها برای اعضاء تعاونیها بلکه برای کارکنان دیگر مراکز و موسسات، سرمایه‌گذاری در امر آموزش مشارکت در توسعه اقتصادی با افزایش بهره‌وری نیروی کار، افزایش تولیدات کشاورزی و عرضه کالاهای مصرفی بهتر.

علاوه بر اینها آموزش زنان بطور اخص یکی از سرمایه‌گذاریهای مهم در منابع انسانی به شمار می‌رود، چرا که بازده اجتماعی بسیار عالی در پی دارد. کاهش تعداد مرگ و میر نوزادان و کودکان و میزان آگاهی از روشهای کنترل موالید در بین مادران فرهیخته بیشتر بچشم می‌خورد. اینگونه مادران فرزندان خود را بهتر تربیت کرده و در سنین بالاتر ازدواج می‌کنند.

اشتغال زایی (از طریق تنوع فعالیتها و

• توسعه منابع انسانی در ریشه کنی فقر نقش بسزایی دارد. دولت‌هایی که بر توسعه منابع انسانی بخصوص در زمینه‌هایی همچون بهداشت، آموزش و تامین نیازهای اولیه سرمایه‌گذاری کرده‌اند در واقع معیارهای سطح زندگی افراد را ترقی داده‌اند.

انتخاب محصولات و بازرده اقتصادی بیشتر برای تولیدکننده، برای مثال، ارزش افزوده صنایع تبدیلی کشاورزی و غیره...، چنین برنامه‌هایی همچنین به عدم گرایش مهاجرت از روستاها به شهرها کمک می‌کند در کشورهایی چون چین و هند با برخورداری از اقتصادی که به شدت به سمت کشاورزی هدایت می‌شود، عده زیادی از مردم از جمله جوانان و زنان دست‌اندرکار فعالیتهای کشاورزی هستند.

تعاونیها می‌توانند به عنوان کانونهای نشر و پخش اطلاعات در جامعه عمل کنند. تعاونیها با ایجاد شبکه‌های ارتباطی با موسسات مشابه، نهادهای متمرکز و فراهم آوردن موجبات دستیابی بهتر به اطلاعات بازار، فرصتهای تجاری بیشتری را برای اعضاء خود مهیا می‌کنند.

موسسات تعاونی که با انجمنهای محلی بطور محکمی گره خورده‌اند، یکی از اجزای حیاتی جامعه مصرفی به شمار می‌روند، آنها بخصوص چرخ محرک توسعه قشر کم توان و فراموش شده جامعه هستند. اگر چه آنان از دیرباز سمت به فقدان منابع مالی و انسانی مبتلا هستند، لکن توانمندیهای آنان را می‌توان به میزان متناهی با آموزش کارکنان، تبادل تجربیات از طریق الگوبرداری اصولی از دیگر کشورها و دستیابی به منابع اطلاعاتی منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌های موردعلاقه افزایش داد.

اروپا

۱- مقدمه

همانگونه که در بخش مقدماتی به آن پرداختیم، توسعه پایدار نیروی انسانی به مفهوم توسعه‌ای است که هدف جهانی آن دگرگونی کیفیت توسعه، در جهت رفع نیازهای اساسی مردم، چه نسل کنونی و چه نسل آینده و در عین حال حفاظت و تجدید حیات منابع طبیعی موجود می‌باشد.

این مفهوم به گونه‌ای طراحی شده که سه نوع عدم توازن اصلی در جهان کنونی را از میان برمی‌دارد. یعنی: عدم توازن بین کشورهای شمالی و جنوبی، بین غنی و فقیر و بین انسان و طبیعت.

قطعه‌نامه‌هایی که در اجلاسهای^۴ متعدد سران طی سالهای اخیر به تصویب رسیده‌اند نشان از آن دارد که نمی‌توان بر این بحرانها بطور جداگانه فائق آمد چرا که منشأ آنها مشترک است.

گزارشی که در دست دارید به بررسی سیاستهای موجود و نتایج بدست آمده توسط سازمانهای تعاونی در اروپا با توجه به این سه نوع عدم توازن می‌پردازد.

۲- محیط زیست

عوامل زیست محیطی به دو دلیل تاثیر فوق‌العاده‌ای بر رهیافتهای توسعه‌ای تعاونیها طی سالهای اخیر، بخصوص در اروپای غربی داشته‌اند:

در وهله اول، افکار عمومی در اروپا بیش از پیش به خطرات رشد، که موجب تخریب منابع طبیعی می‌گردد، آگاه شده‌اند. دوم آنکه تعاونیهای اروپایی، چه مصرف کننده و چه تولیدکننده، سردمدار مسائل زیست محیطی شده‌اند.

احترام به محیط‌زیست بخشی از عملکرد کیفی و با ارزش تعاونیها در زمینه ارائه خدمات محسوب می‌گردد که عامل تعیین کننده‌ای در شناساندن هویت و وجهه تعاونیهاست که به نوبه خود پایه و اساس رشد آتی عضویت در تعاونیها را موجب می‌گردد.

از سویی دیگر، این جنبه توسعه پایدار با سیاست و قانونمندیهای کشورهای اتحادیه اروپا بطور روزافزونی آمیخته می‌شود (گرچه در پایه‌گذاری «معاهده رم»^۶ از مسئله دفاع از محیط‌زیست به عنوانی یکی از اهداف جامعه اروپا سخنی به میان نیامده است).

برنامه پنجم «توسعه پایدار و مستمر»^۷ که جامعه اروپا (EC)^۸ در سال ۱۹۹۲ پیشنهاد نمود و کتاب^۹ سفید «رشد، رقابت و اشتغال» در سال ۱۹۹۴، هر دو به بیان تمایل اروپا به افزایش سرمایه‌گذاری در فعالیتهای و امور سازگار با محیط زیست پرداختند. کمیسیون مذکور اعلام نمود که الگوی کنونی توسعه، پایدار نیست و از طرف دیگر مشکلات جدی اقتصادی اجتماعی که اتحادیه اروپا مواجه با آن است از عدم استفاده مناسب از کارآیی کمی و کیفی نیروی کار همراه با استخراج بیش

از حد منابع طبیعی ناشی می‌شود.

در کتاب سفید آمده است که بازنگری سریع و اصولی سیاستها و تلفیق ملاحظات زیست‌محیطی با مسائل اقتصادی به گونه‌ای که قیمتها، کلیه هزینه‌های خارجی را نیز دربر گیرد، «و از عدم کارآیی از گرایش به بیگانه پرستی ناشی می‌شود» ضرورت دارد. پیشنهادات ارائه شده در این زمینه مواردی چون «تغییر در سیاستهای مالی جامعه و تغییر و حذف تدریجی دریافت مالیات بر درآمد به اخذ مالیاتهای اقتصادی بر مبنای میزان مصرف منابع طبیعی» را شامل می‌شود.

ترغیب تولیدکنندگان، خرده‌فروشان و مصرف‌کنندگان به مسئولیت‌پذیری در قبال محیط‌زیست یکی از رهنمودهای کشورهای عضو جامعه اروپا برای تحقق توسعه پایدار و افزایش میزان رقابت‌پذیری صنایع اروپایی در سطح بین‌المللی بود. طبقه‌بندی زیست‌محیطی، بررسی زیست‌محیطی و ضرورت‌های تاکید بر بازیافت مواد و مسائل زیست‌محیطی از جمله موارد سیاست جدید زیست‌محیطی هستند.

با اطمینان می‌توان اظهار کرد که تعاونیهای اروپا در این زمینه غالباً از رقبای خود پیشی گرفته‌اند. بحث و مناظره در تعاونیها بسیار است و می‌توان گفت که مباحث تعاونیها دیگر از حد طرز فکر اولیه برای کسب فرصتهای بازار فراتر رفته است (و به نقطه‌ای رسیده که بسیاری از رقبای آنها متوقف شده‌اند) و حتی اگر به دلیل هزینه‌هایی که دربر دارد حرکت آن تدریجی باشد، کم‌کم به مرحله کاربرد منطقی و مطلوب جنبه‌های مختلف سیاست نافذ بر محیط‌زیست دست می‌یابد. این موارد عبارتند از: تعریف راهبردها و اصول عملکرد،

• توسعه مستمر (پایدار) نیروی انسانی به مفهوم توسعه‌ای است که هدفش جهانی آن دگرگونی کیفیت توسعه. در جهت رفع نیازهای اساسی مردم، چه برای نسل کنونی و چه برای نسل آینده است و در عین حال حفاظت و تجدید حیات منابع طبیعی موجود را عهده‌دار می‌باشد.

رهبر بخش مواد غذایی «کمیته ۱۱ مشاوره مصرف» در اتحاد اروپاست، به مدد مشارکت فعال مدیران آزمایشگاههای کنترل کیفی، منتج به کسب موقعیتی برای تعاونیها شد که مقرراتی را در زمینه استفاده از مواد رنگ‌کننده، افزودنیها، فرآورده‌ای خوشبوکننده، الصاق برجسب و ویژگیهای فرآورده، بسته‌بندی و غیره وضع نمایند.

ابتکار عمل تعاونی ۱۱ سوئیس و میگرو ۱۲ در سطح وسیعی به سیاستهای دولتی، از جمله ارائه مدل بسته‌بندی (بررسیهای زیست‌محیطی)، که بوسیله دفتر فدرال سوئیس در امر محیط‌زیست اتخاذ شده بود کمک نمود.

- مبارزات و راه‌پیماییهایی که از سوی

تیین و توصیف اهداف و معرفی روشهای کار با ذکر تاثیر سرمایه‌گذارها بر محیط‌زیست و غیره... با اشتراک مساعی هزاران عضو، گزینش و مشارکت تعاونیهای تهیه و توزیع و مصرف‌کنندگان، دانش زیست‌محیطی و برنامه‌های آموزشی و به یاری آزمایشگاهها کنترل کیفی، اهداف فوق در تعاونیها بوقوع خواهد پیوست.

در اینجا می‌توان به ذکر نمونه‌هایی پرداخت. هر چند که نمایانگر بخش کوچکی از فعالیتهای گسترده ایست که تعاونیها برعهده دارند:

- فعالیتهای تعاونی اروپا (Eurocoop) که

تعاونیه‌های مصرف ایتالیا با شعار «استفاده نادرست از سموم دفع آفات را متوقف کنید» و «بیباید شکاف لایه اوزن را ترمیم کنیم» برگزار شد و منجر به برچیده شدن اسپری‌های سی.اف.سی "CFC" از گروه حشره‌کشها در اوایل سال ۱۹۸۹ شد که البته پیش از آن نیز در مجلس ایتالیا مطرح شده بود.

- معرفی برچسب «سبز» یا «دوستدار طبیعت» بر روی ۶۰۰ محصول از سوی اف.دی.بی "FDB" در دانمارک.

اتخاذ تدابیری از سوی تعاونی کا.اف "KF" در سوئد به منظور کاهش اثرات مخرب بسته‌بندی و حمل و نقل و رواج استفاده از راه‌آهن که هم اکنون به ۶۵ درصد کل حمل و نقل بالغ می‌شود.

- اجرای برنامه‌های تولید محصولات کشاورزی طبیعی بدون استفاده از مواد شیمیایی و ذخیره انرژی در بسیاری از تعاونیه‌های کشاورزی.

- اجرای برنامه‌های زیست محیطی در بخش توریسم توسط تعاونیه‌های مصرف فنلاند که بزرگترین نگرانداننده هتل و رستوران در کشور بشمار می‌روند.

- اجرای برنامه «خرده‌فروشی متعهدانه» و اکوپلان ۱۳ در سال ۱۹۹۵ از سوی سی.دی.سیلو.اس "CWS" در انگلستان و «یوروسکی» در اسپانیا که پشتوانه آن مجموعه گسترده‌ای از اطلاعات در مورد مصرف‌کننده و مطالب آموزشی بود.

ذکر این مثالها بدان معنا نیست که عملکرد تعاونیه‌ها در این زمینه خالی از اشکال بوده است. اما بدیهی است که تعاونیه‌های اروپای غربی تعهد خود را در قبال مسائل مربوط به

• تعاونیه‌ها می‌توانند به عنوان کانونهای نشر و پخش اطلاعات در جامعه عمل کنند. تعاونیه‌ها با ایجاد شبکه‌های ارتباطی با موسسات مشابه و نهادهای گوناگون و فراهم آوردن موجبات دستیابی بهتر به اطلاعات بازار، فرصتهای تجاری بیشتری را برای اعضا، خود مجیا می‌کنند.

مالی مختلف محقق شود.

نمونه‌هایی موفق از این نوع همکاری و تشریک مساعی را می‌توان ذکر نمود. برای مثال در میان برنامه‌های ارائه شده از سوی «شبکه تعاونی» برای توسعه تعاونی در اروپای شرقی و مرکزی طرحهای زیر بچشم می‌خورند: طرح ذخیره انرژی، تجهیزات سردخانه‌ای در تعاونیه‌های مصرف جمهوریهای چک و اسلواکی، پروژه‌های ذخیره انرژی برای تعاونیه‌های مسکن در کشورهای اخیرالذکر و همچنین در استونی، و پروژه محیط‌زیست برای تعاونیه‌ها در کشورهای حوزه بالتیک که موسسه بین‌المللی اولاف ۱۵ پالمه در سوئد تامین هزینه آنها را برعهده دارد.

۳- اشتغال و وحدت اجتماعی

تعاونیه‌های اروپا با توجه به جنبه‌های اجتماعی توسعه، در چارچوب اقتصاد ملی فعالیت دارند. اما رشد اقتصادی به تنهایی مشکلات بیکاری و محرومیت اجتماعی را که امروزه گریبانگیر بخش فزاینده‌ای از جمعیت است را رفع نمی‌کند. میانگین نرخ بیکاری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا از چهار درصد در سال ۱۹۷۱ به بیش از ۱۰ درصد در سال ۱۹۹۳ رسیده است.

وضعیت موجود در برخی از کشورهای

محیط‌زیست با صداقت و بدون تحمل خسارت انجام داده‌اند.

شناخت وضعیت کشورهای اروپای مرکزی و شرقی و کشوری‌های مستقل مشترک‌المنافع مستلزم بررسی بیشتر است. این کشورها امروزه وارث وضعیت زیست محیطی مصیبت باری هستند که از اجرای «طرح تمرکز امور» به مفهوم «هر چه بزرگتر، بهتر» ناشی می‌شود. از این رو، این کشورها با مبارزات گسترده تکنیکی و مالی روبرو هستند. بنابراین کمکهای خارجی برای این کشورها بسیار ضروریست، دیگر کشورهای اروپایی، بخصوص در شمال ۱۴ اروپا خود را تسلیم حمایت‌های گسترده کرده‌اند.

در کنفرانس وزراء محیط‌زیست در اکتبر ۱۹۹۵ در صوفیه، بر بسیج منابع ضروری برای عملکرد جهانی و هماهنگی تاکید خواهد شد. در این طرح به توسعه تکنولوژیهای «پالوده» و تسهیل دگرگونی الگوهای تولید موجود استفاده از آب و انرژی اولویت داده خواهد شد.

از این رو برای نهضت تعاون اروپا ضرورت دارد که مسائل زیست محیطی را در صدر برنامه‌های تعاون و همکاری دوجانبه خود قرار دهند تا تبادل دانش و تکنولوژی رونق گرفته و کسب منابع مالی اضافی از مراکز

اروپای شرقی و مرکزی و در سی. آی. اس «CIS» که هزینه‌های اجتماعی ناشی از تغییر و تحول بیش از حد انتظار بوده، از این هم وخیم‌تر است.

برای نمونه، براساس برآورد بانک جهانی درصد افرادی که در شرایط فقر بسر می‌برند در منطقه بالکان و لهستان از ۵ به ۱۷ درصد، در روسیه از ۳ به ۲۱ درصد و در اوکراین از ۲ به ۱۲ درصد افزایش یافته است.

در مورد سایر کشورهای اروپایی نیز نمی‌توان پنداشت که رشد اقتصادی بخودی خود منجر به کاهش فقر و محرومیت اجتماعی خواهد شد. این امر به جهت‌گیری آتی توسعه بستگی دارد.

تلاشها و اقدامات گوناگونی برای مقابله با این مشکلات در اروپا در دست انجام است. گرچه با توجه به کاهش میزان دخالت دولت و توانایی آن برای اقدامات عملی به عنوان «ضربه‌گیر اجتماعی» و مشکل تبیین سیاستهای جدید و موثر، وضعیت موجود چندان رضایت‌بخش نیست.

تعاونیهای اروپا با عدم اقدام به اخراجهای دسته جمعی، کمابیش به سهم خود در حل مشکل بیکاری مشارکت نموده‌اند و زمانی که اجبار به کاهش نیروی کار داشتند معمولاً با ایجاد مشاغل جایگزین از آنان حمایت کرده‌اند.

از سویی دیگر تعاونیهای محلی و اتحادیه‌های آنها غالباً از فرصتهای تازه موجود در بازار استفاده کرده و فعالیتهایی را در بخشهای جدید در پیش گرفته‌اند. از جمله این فعالیتهای می‌توان به ارائه خدمات مادی، مراقبتهای بهداشتی، مراقبت از کودکان، دستگیری از سالمندان و بیماران فعالیتهای علمی و فرهنگی، حفاظت از محیط‌زیست و سایر موارد اشاره نمود. تحقق این موارد از طریق ایجاد تعاونیهای جدید بطور تصادفی و تحول در موسسات تجاری موجود و تبدیل آنها به تعاونی میسر شده است.

نمونه‌های جالبی از تعاونیها را می‌توان در فرانسه، اسپانیا، سوئد، انگلستان (ICOM) و ایتالیا یافت (که در حال حاضر ۱۵۰۰ «تعاونی بهداشت اجتماعی» در این کشورها وجود دارد و ۱۵۰ موسسه تجاری با استفاده از برنامه‌های حمایتی مالی به تعاونی تبدیل شده‌اند).

بدیهی است که ثمرات این فعالیتها در مقایسه با ابعاد گسترده مشکلات اروپا بسیار محدود است، اما با این حال، شواهدی وجود دارد که گرایش فعلی به اهمیت بیشتر نقش بخش خصوصی نسبت به بخش عمومی، فرصتهای جدیدی را برای توسعه اینگونه تعاونیها در آینده نزدیک فراهم خواهد ساخت.

چنانچه قرار است چنین امری محقق شود،

● سازمانهای غیردولتی که با برنامه‌های فقرزدایی در ارتباط هستند، با در اختیار داشتن منابع محدود، غالباً تنها بخش کوچکی از جمعیت را مدنظر قرار می‌دهند و در نتیجه تلاشهای آنان با گذشت اندک زمانی خنثی و بی‌اثر می‌شود.

می‌بایست شرایط مناسبی بوجود آید. منظور از شرایط مناسب عبارتست از: اتخاذ سیاستهای دولتی که شخصیت تعاونیها را به رسمیت شناخته و هیچگونه تبعیضی علیه آنان روا ندارد. ایجاد اشکال جدید مشارکت و اتحاد بین موسسات تجاری. هماهنگی و همراهی با شرکتهای تعاونی در سطوح ملی و محلی از طریق فدراسیونهایی که نماینده تعاونیها هستند. ارائه ابزار مناسب و تامین منابع مالی برای حمایت از توسعه این اشکال جدید فعالیتهای تعاونی.

تحت شرایط کنونی، نقش جنبشهای تعاون اروپا بخصوص در اروپای مرکزی و شرقی که درگیر مرحله بازسازی نهادی و تغییر سیستم اقتصادی هستند، نقشی پیچیده و دشوار است. این امر مستلزم بسیج اعضاء و مشارکت آنان در سطح وسیعی است تا بطور عینی شاهد و ناظر باشند که در قبال مخاطراتی که از طریق سرمایه‌گذاری در شرکت پذیرفته‌اند، نحوه فعالیت شرکت در جهت تامین نیازهای اساسی آنان چگونه است. در این رابطه حمایت موثر و یکپارچه نهضت بین‌المللی تعاون نیز ضرورت دارد.

۴- رشد و همبستگی

آخرین جنبه مفهوم توسعه پایدار نیروی انسانی به بعد جهانی آن و منافع مشترک مردم همه کشورها مربوط می‌شود.

توسعه پایدار نیروی انسانی بطور واقعی تا زمانی که بخش وسیعی از مردم جهان از داشتن نعمت کار، غذای کافی، منابع انرژی، آب، مراقبتهای بهداشتی و آموزش محرومند، معنا و مفهومی ندارد. از اینرو بسیار بجاست که

نقش اتحادیه بین‌المللی تعاون در توسعه تعاونیهای ویژه زنان

برگردان از: اداره امور بین‌الملل وزارت تعاون

نوشته ماریا النا شاوز

اتحادیه بین‌المللی تعاون

سال ۱۹۹۵ برای اتحادیه بین‌المللی تعاون سالی مملو از فعالیت بود، در این سال علاوه بر بزرگداشت یکصدمین سالگرد اتحادیه بین‌المللی تعاون، اتحادیه فرصتی برای متأثر ساختن سیاستهای بین‌المللی و نمود دادن به مشارکت تعاونی‌ها در زمینه‌های مختلف بدست آورد.

دو همایش بزرگ سازمان ملل، یکی فراخوان جهانی توسعه اجتماعی و دیگری چهارمین اجلاس جهانی زنان، در این سال برگزار شد. همایش‌های مزبور فرصتی برای معرفی جنبش تعاونی و نمود بخشیدن به مشارکت آنان در امر اشتغال‌زایی، فقرزدایی و نیز سرعت بخشیدن به مشارکت اجتماعی و پیشرفت زنان و معرفی بیشتر تعاونی‌ها به جوامع بین‌المللی بود.

اتحادیه بین‌المللی تعاون در مرحله مقدماتی نشست‌ها و کنفرانس‌های رسمی همکاری شایانی داشت و در این نشست‌ها به

معرفی و صدور بیانیه‌ها، تهیه مواردی چند درباره فعالیت‌های تعاونی و تبلیغ از کارهای انجام شده آی.سی.ای و سازمان‌های عضو پرداخت. اسناد و مدارک ارائه شده در این دو همایش از طرف نمایندگان دول مختلف در سازمان ملل حاکی از مشارکت قابل توجه جنبش تعاونی است چراکه این اسناد خطاب به دولت‌ها و جوامع بین‌المللی بود که در آن خواستار اتخاذ سیاستی مبنی بر حمایت و تقویت تعاونی‌ها درخواست شده بودند.

با توجه به برنامه کار و رویکرد چهارمین اجلاس جهانی زنان و با نظر به اسناد و نظرات ارائه شده در پکن، چگونگی تأثیر تعاونی‌ها در بهبود شرایط زنان خصوصاً با در نظر گرفتن توان تعاونی‌ها در تقویت بنیه اقتصادی زنان و ایجاد فرصتهای برابر برای آن در زمینه‌های اعتباری و اشتغال نُه بار در گزارشها و اسناد به این موضوع پرداخته شد، بگونه‌ای که نتیجه حاصله در برگیرنده بخشی از فعالیت آی.سی.ای و دفاتر منطقه‌ای بود که در آن تعاونی‌ها را جهت شرکت در مباحثات برای

چگونگی ارتقاء وضعیت زنان در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی و حوزه اجتماعی به فعالیت فرا می‌خواند. اتحادیه بین‌المللی تعاون پیام خود را در نشست‌های منطقه‌ای سازمان ملل و در مرحله مقدماتی اجلاس پکن بود به گوش جهانیان رساند. اشاره به سخنان «رایجا اینکونن»^۱، یکی از اعضاء هیئت مدیره آی.سی.ای که از سردمداران دفاع از فرصتهای برابر زنان و مردان در اتحادیه بین‌المللی تعاونی است مبین این واقعیت می‌باشد که مشارکت تعاونی‌ها در چهارمین اجلاس زنان موقعیت تعاونی‌ها را تصریح کرد.

آغازی در مسیر درست

اتحادیه بین‌المللی تعاون توانست در کنفرانس پکن و همچنین در فراخوان جهانی توسعه اجتماعی، دولتها و جوامع بین‌المللی را نسبت به امر تعاونی حساس نموده و مهم‌تر از آن دست‌آوردی برای اعضاء خود فراهم نماید تا وضعیت سیاسی تعاونی‌ها تثبیت گردد، همچنین تسهیلاتی برای ارتباط بین سازمان ملل و تعاونی‌ها فراهم آید تا زمینه همکاری‌های دو جانبه به منظور دگرگونی‌ها مهیا شود.

در هر حال، در حال حاضر که مشارکت‌های تعاونی فراگیر شده است ما باید توان خود را در یافتن فرصت‌های مناسب در این شرایط بحرانی، عرضه کرده و با مشارکت یکدیگر پیشنهادات ارائه شده را به مرحله اجرا درآوریم.

نتایج نشست پکن

شش ماه پس از کنفرانس پکن، سازمان ملل بررسی روند اجرای تصمیمات چهارمین

نشست کمیته مربوطه را درباره جایگاه زنان آغاز کرد. نمایندگان دولت‌ها نیز گزارشی از طرح‌های اجرایی خود در این زمینه ارائه کردند. در این رابطه ان.جی.او.اس "NGOS" گزارشی در ارتباط با فعالیت‌های خود مطرح نموده و دولت‌ها را به همکاری دو جانبه و چند جانبه جهت افزایش فعالیت‌ها در این زمینه فراخواند. بحث‌های ویژه این همایش درباره زنان و مسئله فقر، زنان و رسانه‌های گروهی و تقسیم مسئولیت در خانواده بود.

نمایندگان اتحادیه بین‌المللی تعاون نیز در نشست کمیته مزبور حاضر شدند و گزارش مشترک آی.سی.ای و سازمان ملل را در ادامه شیوه اتخاذ شده جنبش تعاونی مطرح کردند، که به تخصصی‌ترین مباحث آن در زیر اشاره می‌گردد:

با متعهد شدن اعضای آی.سی.ای برای افزایش میزان مشارکت زنان در تعاونی‌ها، انتظار می‌رود فعالیت‌های بیشتری در این زمینه به مرحله اجرا درآید، بنابراین باید در انتظار بود که در سال آتی گزارشی جدید در این زمینه به سازمان ملل ارائه گردد.

بدین ترتیب آی.سی.ای همچنان بخش مهمی در روند پیشرفت مشارکتی زنان را عهده‌دار شده است.

فرصتهای برابر زنان و مردان

در یکصدمین کنگره اتحادیه بین‌المللی تعاون، سازمان‌های تعاونی بین‌المللی و داخلی قطعنامه‌ای با عنوان برابری فرصتهای زنان و مردان در تعاونیها ارائه نمودند. مسئله تساوی فرصتها در این قطعنامه به عنوان یک اولویت جهانی برای آی.سی.ای قلمداد شد. مطمئناً

تاثیر و تقسیم مسئولیت بین زنان و مردان کلید تفوق تعاونی‌ها در جامعه جهانی خواهد بود.

زنان و فقر

تعاونی‌ها قادرند با ایجاد زمینه و فرصت در بهبود شرایط اقتصادی زنان توسط اعضاء یا کارکنان خود به مسئله فقر جنس مونث خاتمه دهند. تعاونی‌ها می‌توانند زنان را نه تنها در زمینه‌های استانداردهای زندگی بلکه در گستره اجتماعی توانمند و مطرح نمایند. زنان بی‌شماری به عنوان اعضاء در تعاونی‌ها فعالیت می‌کنند و بدین وسیله نه تنها آنان از درآمد سود سهام و مازاد برگشتی تعاونیها بهره‌مند می‌گردند، بلکه تعاونیها تا حدودی با سرویس‌دهی و ارائه کالاهای موردنیاز با قیمت مناسب و با کیفیت بالا به آنها یاری می‌رسانند.

در اروپا و آمریکای شمالی زنان پایه پای مردان با تعاونی‌ها همکاری دارند. در آفریقا، مشارکت زنان در تعاونی‌های مختلط به دلیل موانع فرهنگی و قانونی از جمله عدم مالکیت زمین و عدم دسترسی به امتیازات اعتباری و غیره در سطحی پایین‌تر قرار دارد، لذا برای حل این مشکل تعاونی‌های مختص بانوان تاسیس شده است و در آنها برای زنانی که فاقد

سرمایه تولیدی می‌باشند امتیاز تاسیس شرکت‌های تعاونی صادر شده است. در این تعاونیها آنان خود گرداننده و مالک هستند و بدین ترتیب اکثر تعاونی‌های کوچک را زنان برای افزایش درآمد خود ایجاد کرده‌اند.

انجمن زنان خود اشتغال (SEWA) در کجرات هند فعالیت تعاونی‌های زنان را در زمینه‌های صنعتی، زراعی، پرورش دام، تجارت و بخش‌های خدماتی سازماندهی کرده است، این تعاونی‌ها فرصتی فراهم آورده‌اند تا زنان بیکار درآمدی ثابت داشته باشند. در اوگاندا زنان روستایی تعاونی‌های کشاورزی، صنایع دستی، پس‌انداز و اعتبار را تشکیل داده‌اند. انجمن صنعتگران واترمارک (Water Mark)، تعاونی عرضه محصولات و تولیدات روستایی را تاسیس کرده‌اند که در آن بیشتر زنانی عضویت دارند که زندگی ناسامان و از هم پاشیده دارند و این نمونه‌ای از فعالیت این بخش در چگونگی فراهم کردن زمینه مشارکت برای زنان روستایی است، در کارولینای شمالی، تعاونی‌های ایالات متحده در پی دست یافتن به منابع درآمدزا می‌باشند. در انگلستان زنان بنیانگذار تعداد بی‌شماری از تعاونی‌های کارگری کوچک هستند. در فنلاند و سوئد تعاونی‌های جدیدی در حال شکل‌گیری است از جمله آنها تعاونی‌های توزیعی، تعاونی‌های تولید روستایی، عمرانی، خدماتی، ارتباطی و انتشاراتی است. بیشتر این تعاونی‌ها با ابتکار زنان تاسیس شده و سبب جلوگیری از رشد بیکاری گردیده است.

دسترسی به حرف تولیدی

تعاونی‌ها برای زنان و مردان فرصتی فراهم کرده تا به عنوان کارکنان تعاونی رو به حرف تولیدی آورند. به نظر می‌آید در حدود بیش از نیمی از نیروی کار در تعاونی‌ها را زنان تشکیل می‌دهند. همانند بخش‌های دیگر اقتصادی، تعاونی‌ها نیز در صدد کاهش آمار پراکندگی قومیت‌های مختلف می‌باشند.

در هر حال بررسی چند نمودار از شرق و غرب اروپا حاکی از توان جنبش تعاونی در ایجاد حرف تولیدی برای زنان است. ۸۵ درصد از شاغلین در تعاونی‌های خرده‌فروشی فنلاند «اکا»^۲ را زنان تشکیل می‌دهند.

۶۵ درصد از کل شاغلین در تعاونی‌های لیتوانی زن هستند، بالغ بر ۵۸ درصد از شاغلین تعاونی‌های بیمه اجتماعی مالزی را نیز زنان تشکیل می‌دهند. ۵۲ درصد از شاغلین در تعاونی بیمه «فالک سان»^۳ سوئد مونث می‌باشند. ۷۳ درصد از (۱/۱ میلیون نفر) شاغلین شرکت‌های تعاونی مصرف روسیه نیز از این قشر می‌باشند. سوئیس که دارای بزرگترین تعاونی مصرف بنام «تعاونی سوئیس» است، طی گزارشی اعلام کرد ۵۳ درصد از شاغلین این بخش تا دسامبر ۱۹۹۴ زن بوده‌اند. ترکیه که دارای بزرگترین تعاونی کشاورزی «تاریس» است، طی گزارشی اعلام کرد ۱۷/۶۶ درصد از شاغلین آن زن می‌باشند، در اوکراین تعداد زنان شاغل در بخش‌های مختلف تعاونی ۷۱ درصد می‌باشد، در انگلستان ۶۰ درصد از اعضای تعاونی‌های اعتبار و بسته به انجمن اتحادیه اعتباری انگلستان «بامسئولیت محدود» زن هستند.

دسترسی به اعتبارات

تعاونی‌هایی که در زمینه امور مالی مشغول فعالیت می‌باشند ارزش خاصی برای افراد کم بضاعت خصوصاً، زنان دارند. این تعاونی‌ها می‌توانند در حوزه‌های جدا از بانکهای تجاری که برنامه‌های اعتباری آنان برای قشر مردمی نامناسب است، خدمات خود را عرضه نمایند. تعاونی‌های پس‌انداز و اعتبار (اتحادیه‌های اعتباری) و بانک‌های تعاونی اغلب به عنوان نهاد تضمینی برای پس‌انداز سپرده‌های هر چند کوچک، فعالیت می‌نمایند. این تعاونی‌ها وسیله‌ای برای تمرکز و چرخش سرمایه محلی، با استفاده از اعتبارات در زمینه بازرگانی هستند و به منظور ارتقاء توان تولیدات محلی و خانگی بوجود آمده‌اند ضمن آنکه در این تعاونی‌ها به این دلیل که اعضاء خود مالک تعاونی‌ها هستند، هزینه‌ها به حداقل کاهش می‌یابد و ارائه خدمات و تولیدات براساس نیازهای خاص خود اعضاء و شرایط محیطی تولید می‌شود. این نوع تعاونی‌ها فرصتی برای افراد کم بضاعت فراهم می‌آورد که از کنترل اعمال شده توسط صاحبان دارایی‌های خصوصی بگریزند. در این کشورها دولت‌ها نیز با حمایت از تعاونی‌های اعتبار در بازارهای اقتصادی توسعه یافته و یا در حال توسعه خود جوامع کم بضاعت را از نظر مالی حمایت می‌کنند و بر توان بی‌نظیر این تعاونی‌ها در بسیج سرمایه و سرمایه‌گذاری مناسب معترفند. بانک‌های تعاونی سرمشقی در معرفی خدمات ارائه شده زنان می‌باشند، در برخی از کشورها خصوصاً هندوستان زنان اقدام به تاسیس و اداره بانک‌های تعاونی نموده‌اند این نوع بانک‌ها، تعاونی‌هایی هستند که زنان خود مالک آن و صاحبان حساب‌ها هستند.

تعاونی‌های پس‌انداز و اعتبار یا اتحادیه‌های اعتباری در اکثر کشورها برنامه‌های ویژه‌ای برای رفع نیازهای مالی اعضای مونث اتخاذ کرده‌اند. نمونه‌های بی‌شماری از این اتحادیه‌های اعتباری وجود دارد که وام‌هایی را برای تجارت‌های کوچک در اختیار زنان گذارده و بدین ترتیب بسیاری از این زنان از طریق درآمد حاصله از تجارت‌های خرد قادر به کسب درآمدی ثابت، خانه‌سازی، خرید زمین، کمک به هزینه تحصیل فرزندان خود و غیره شده‌اند. بدین لحاظ است که در اکثر کشورها زنان ساکن در یک مجتمع و یا شاغل در حرف مشابه پس‌اندازهای خود را جمع‌آوری کرده و تعاونی‌های اعتبار را تاسیس کرده‌اند.

دست یافتن به خدمات ارزان و با کیفیت

علاوه بر این مزایا، تعاونی‌ها با ارائه خدماتی به زنان و خانواده‌های آنان از بار کاری آنان کاسته و فرصتهای مناسبی برای پیشرفت این قشر مهیا می‌نمایند.

تعاونی‌های «مراقبت روزانه» یک نوع تعاونی است که فرصتی برای انطباق مسئولیت خانوادگی و شرایط کاری زنان فراهم می‌کند. امروزه با شرایط اقتصادی فعلی هر روزه شاهد تاسیس این نوع تعاونی‌ها در سراسر دنیا می‌باشیم. اولین مهدکودک تعاونی به سال ۱۹۱۶ در ایالت متحده تاسیس شد، امروزه بیش از ۵۰۰۰۰ خانواده فرزندان خود را به این مراکز می‌سپارند، بیش از یک سوم از کارکنان مراکز مهدکودک‌های خصوصی، والدین کودکانی هستند که کودکان خود را به

تعهد آی.سی.ای در اعتلای سطح آگاهی درباره مشارکت زنان و مردان در تعاونی‌ها است. نشست دو ساعته‌ای برای ارتقاء سطح آگاهی رهبران تعاونی‌ها و سیاست‌گذاران طرح ریزی شده است و بدین ترتیب آنان را برنامه‌ریزی برای مسائل جنسیت در تعاونی‌ها جهت توسعه تعاونی‌ها تشویق می‌نماید.

1- Raija Itkonen

جنبش است. بنابراین نه تنها برنامه آموزشی ویژه بانوان در این گونه موارد ضروری است بلکه آموزشی بدور از تبعیضات جنسی لازمه برنامه آموزشی برای تمامی اعضا است. این مسئله در آخرین نشریه مشترک دفتر بین‌المللی کار و اتحادیه بین‌المللی تعاون که با عنوان مسئله جنسیت در تعاونی‌ها منتشر گردیده بود اشاره شده است. دورنمای آی.سی.ای. و آی.ال.او (سازمان بین‌المللی کار) گواهی از

مهدکودک تعاونی می‌سپارند و یا کارکنان بخش‌های خدماتی تعاونی‌ها هستند. در حال حاضر تعاونی‌های «مراقبت‌های روزانه» در کشورهای بسیاری از جمله کانادا، مجارستان، ایتالیا، نروژ، اسپانیا، فیلیپین، ونزوئلا و توپوکو، پرتغال و انگلستان کار می‌کنند، البته این کشورها تنها تعداد اندکی از کشورهای دارای مهدکودک تعاونی می‌باشند.

تعاونی‌های خرده‌فروشی مصرف می‌توانند قیمت‌ها و کاهش آن را تحت کنترل داشته باشند و از طرفی در تهیه اجناس مرغوب، سرویس‌دهی با قیمت مناسب و کیفیت بالا ایجاد اطمینان نمایند. تعاونی‌های مصرف می‌توانند کمک شایان توجه‌ای برای چیره شدن بر شرایطی که سبب فقر مزمن می‌شود، ایفاء نمایند. از جمله این عوامل: مسکن نامناسب، سوخت، انرژی، آب، اقدامات درمانی، زیرسازهای نامناسب اقتصادی و خدمات اساسی است.

تعاونی‌های مسکن این امکان را فراهم می‌کنند تا زنان خانه‌هایی با قیمت اندک، کیفیت بالا، مطمئن و ایمن را بدست آورند. علاوه بر این تعاونی‌های ساخت و ترمیم منازل در ساخت منازل برای خانواده‌های کم‌بضاعت (از جمله مادران مجرد و زنان مجردی که جدا از خانواده بسر می‌برند) به مسئله مشارکت در امر ساختمان سازی توجه کافی می‌کنند.

آموزش و پرورش

یکی از مقدم‌ترین مسائل مطرح در جنبش تعاون حمایت از زنان برای مشارکت در این

ایلام

کارنامه آموزشی سه ماهه اول ۷۵

اداره کل تعاون استان ایلام طی گزارشی اهم فعالیتها و اقدامات آموزشی خود را در سه ماهه اول سال جاری منتشر کرد.

در این گزارش چنین آمده است:

- ۱- پنج دوره آموزش مدیران عامل تعاونیهای آموزشگاهی با حضور جمعا ۱۰۰ نفر طی ۸۵ ساعت به صورت ترویجی و آموزشی در خصوص فلسفه و فرهنگ و مقررات تعاون و تبیین لزوم تربیت علمی تعاونگران آینده در مدارس.
- ۲- شش دوره آموزش مدیران و بازرسان تعاونیها با حضور ۱۲۰ نفر طی ۱۰۲ ساعت.
- ۳- یکدوره آموزش توجیهی هیئت موسس با حضور ۲۰ نفر و ۱۷ ساعت.
- ۴- دو دوره آموزش اصول زراعت جهت تعاونیهای کشت و صنعت و مکانیزاسیون با حضور ۴۰ نفر و به مدت ۱۰۲ ساعت.
- ۵- یکدوره آموزش کنترل کیفیت و

استاندارد عمومی در تعاونیهای صنعتی با حضور ۲۵ نفر و به مدت ۵۱ ساعت.

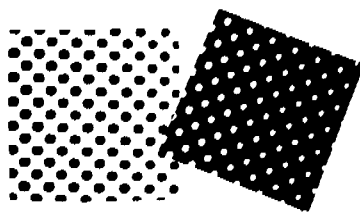
۶- یکدوره آموزش اصول فن قالببافی با حضور ۵۰ نفر و به مدت ۳۴ ساعت.

۷- یکدوره آموزش آشنایی مدیران و بازرسان با امور مالی و حسابداری با حضور ۲۰ نفر و به مدت ۱۷ ساعت.

۸- یکدوره آموزش اصول مرغداری با حضور ۲۰ نفر به مدت ۵۱ ساعت.

همچنین در تیرماه سال جاری فعالیتهای ذیل انجام پذیرفته است:

- ۱- یکدوره آموزش توجیهی هیئت موسس با حضور ۱۸ نفر به مدت ۱۷ ساعت.
- ۲- سه دوره آموزش توجیهی مدیران و بازرسان با حضور ۶۰ نفر به مدت ۵۱ ساعت.
- ۳- یکدوره آموزش اصول زراعت با حضور ۴۰ نفر به مدت ۵۱ ساعت.
- ۴- یکدوره آموزش اصول اداره فروشگاههای تعاونی مصرف و فنون بهره‌وری آنها با حضور ۱۵ نفر و ۵۱ ساعت.

برنامه‌ریزی چیست؟

ای. سی. آیر

ترجمه و اقتباس: دکتر غلامعلی سرمد

برنامه‌ریزی را می‌توان تعیین راه برای رسیدن به هدف تعریف کرد. اگر یک سازمان بخواهد به هدف یا هدفهای خود دست پیدا کند، ناچار است راه یا راههایی برای رسیدن به آن جستجو یا مشخص نماید. در غیر این صورت، مدیر یا مدیران به دلخواه خود عمل خواهند کرد، کارکنان سرگردان خواهند بود، فشارهای خارجی سازمان را به هر طرف خواهد کشاند، و در نتیجه تلاش کارکنان و مدیران به باد خواهد رفت و منابع مادی و مالی نیز بیهوده مصرف خواهد شد. یا در بهترین حالت ممکن، سازمان به دشواری خواهد توانست به اصطلاح روی پا بایستد و باری به هر جهت به حیات خود ادامه می‌دهد.

برای روشن شدن بحث به یک مثال فرضی توجه نمایید:

شرکت تعاونی مسکن «الف» با هدف ایجاد مسکن ارزان قیمت برای کارکنان یک سازمان تاسیس شده است. به طوری که می‌دانید، تامین مسکن در مثال اخیر، هدف‌نهایی است، اما برای رسیدن به این هدف، شرکت باید به تعداد زیادی هدف واسطه دست پیدا کند. هدف نخست، پیدا کردن زمینی مناسب است که در فاصله‌ای

نزدیک به سازمان قرار داشته باشد تا کارمندان از لحاظ رفت و آمد مشکلی نداشته باشند. هدف دوم، تامین منابع مالی برای خرید زمین است. هدف سوم گرفتن اجازه از مقامهای شهری برای ایجاد مسکن یک تا چند طبقه با تراکم مشخص است. و به همین ترتیب می‌توان تا آخرین مرحله که تحویل منازل مسکونی به کارکنان است، این سلسله هدفها را دنبال کرد.

طبعاً، بررسی تمامی موارد یاد شده از حوصله بحث ما خارج است. اما ناچاریم با یک مثال رابطه برنامه‌ریزی را با هدف آشکار سازیم. اگر شرکت تعاونی موردنظر به جایی برسد که مقدمات لازم برای زدن نخستین کلنگ فراهم شده باشد، چه می‌تواند بکند؟ بی‌شک پاسخ این است که می‌تواند طی مراسمی این کار را انجام دهد و سپس به سرعت مشغول کار شود.

اما در علم مدیریت متخصصان برنامه‌ریزی می‌گویند: شرکت تعاونی مسکن باید دقیقاً به سوالهایی از این قبیل پاسخ دهد: چند واحد مسکونی با چه مقدار زیربنا می‌خواهد بسازد؟ این واحدها در چند طبقه مستقر خواهد شد؟ مصالح ساختمانی چه خواهد بود و از کجا تهیه خواهد شد؟ سازنده بنا چه شرکتی خواهد بود؟ عملیات خانه‌سازی چه مدت طول خواهد کشید؟ اعضای تعاونی

در فاصله‌های زمانی باید چه مبالغی بپردازند؟ چه مبالغی می‌توان برای کارکنان وام گرفت؟ از کدام بانک؟ با چه سودی؟ و...

ملاحظه می‌کنید که تعداد سوالها را می‌توان به چندین برابر آنچه مطرح شد، افزایش داد. در نتیجه، پاسخ هر سوال به یک «هدف» تبدیل می‌شود و راه رسیدن به آن هدف باید مشخص شود. مثلاً، اگر هدف این است که $\frac{1}{3}$ کل هزینه‌های خانه‌سازی را کارکنان صاحب سهم بپردازند، باید برای وصول اقساطی آن از کارکنان به گونه‌ای برنامه‌ریزی کرد که هر کس از آغاز کار بداند آخرین قسط را در چه تاریخی باید بپردازد تا کارهای ساختمانی کند یا متوقف نشود.

اگر آنچه در مثال فرضی فوق عنوان شد رعایت نشود، به طوری که اشاره کردیم هم منابع به هدر خواهد رفت، هم اعضای شرکت به هدفهای خود نخواهند رسید و هم سازمان «اعتبار» خود را در چشم کارکنان و حتی افراد خارج از سازمان از دست خواهد داد. به همین دلیل، اغلب گفته می‌شود که چون در دنیای امروز مسائل اقتصادی، سیاسی، صنعتی، اجتماعی و مانند آن به سرعت دگرگون می‌شود، و چون هیچکس نمی‌تواند درباره سیر حرکت این مسائل در آینده به دقت اظهارنظر کند، لازم است برای اجتناب از گرفتاریهای احتمالی (و حتی حتمی) آینده، برنامه‌ریزی کرد.

درواقع، دنیای امروز و فردا دنیایی است سرشار از بی‌اعتمادی نسبت به سیر جریان امور. اما کارشناسان مدیریت عقیده دارند که هر چه این بی‌اعتمادیها زیادتر باشد،

برنامه‌ریزی ضرورت زیادتری پیدا می‌کند. به بیان دیگر، یکی از اصول اساسی برنامه‌ریزی، انعطاف‌پذیری است.

اما باید دانست که منظور از این اصطلاح، آن نیست که هر چند روز یک بار برنامه را تغییر دهیم و اسم این کار را انعطاف‌پذیری بگذاریم آن است که مسئولان امر آمادگی ذهنی برای انطباق خود و طرحهای در دست اجرا با تغییرات حتمی یا احتمالی داشته باشند. برای مثال، اگر خانه‌سازی فوق‌الذکر را در نظر بگیریم، منظور از انعطاف‌پذیری این است که چنانچه هدف اولیه استفاده از سنگ یا کاشی یا برخی مواد وارداتی بوده، شاید در مقایسه با قیمت مواد داخلی زیبایی و استحکام آن زیادتر بوده، مسئولین تعاونی مسکن و صاحبان منازل آینده این آمادگی را داشته باشند که اگر به هر دلیل واردات متوقف شود، به اصطلاح «عزا نگیرند»، بلکه به جستجوی بهترین مشابه هر کالای خارجی در بین تولیدات داخلی برآیند، یا در واقع قبلاً آن را

«برای احتیاط» شناسایی کرده باشند.

با توجه به نکات اخیر، در بحثهای مدیریتی می‌گویند: لازم است برنامه‌ها چنان انعطاف‌پذیر باشند که بتوان همپای تحولات و تغییرات مختلف، در آن دگرگونیهای لازم را ایجاد کرد. به این ترتیب، ضمن حفظ هدف نهایی، می‌توان در هدفهای واسطه تغییراتی ایجاد کرد مشروط بر آنکه هدف اصلی فراموش نشود. به علاوه، در مورد استثنایی ممکن است ناچار شویم هدف اصلی یا نهایی را نیز تغییر دهیم. این کار هم انعطاف‌پذیری خوانده می‌شود، هر چند به نوبه خود به برنامه‌ریزی نیاز دارد. یعنی لازم است با طرح برنامه‌ای حساب شده و دقیق به این انعطاف دست پیدا کنیم.

انواع برنامه‌ریزی

در بحث از برنامه‌ریزی، معمولاً از سه حالت متفاوت نام می‌برند: برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت، برنامه‌ریزی میان‌مدت، و برنامه‌ریزی بلندمدت.

برای هر یک از انواع برنامه‌ریزی نمی‌توان تعریفی ارائه کرد که مورد قبول همگان باشد. برای مثال، برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت را معمولاً یک ساله یا کمتر در نظر می‌گیرند. همچنین، متخصصان عقیده دارند که این نوع برنامه‌ریزی با تصمیمات روزمره سروکار دارد. یعنی، هر چه مدت برنامه کوتاهتر باشد، رابطه آن با تصمیم‌گیریهایی روزمره بیشتر خواهد بود. به همین دلیل، کسی توان انتظار داشت که برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت بهتر و دقیق‌تر به نتیجه برسد. اما نوع فعالیت بزرگترین عامل تعیین‌کننده نوع برنامه‌ریزی است. به این ترتیب، هرگاه یک تعاونی تولید زراعی برای تولید محصول خاصی برنامه‌ریزی کند، کل مدت آن از یک سال کمتر است. یعنی، در چنین شرایطی نمی‌توان آن را برحسب «سال» سنجید و عنوان آن را کوتاه مدت گذاشت. ولی اگر هدف یک تعاونی تولید زراعی افزایش سطح زیر کشت باشد، و بخواهد برای این افزایش تولید زمین و آب تامین کند، می‌توان سال اول فعالیت آن را کوتاه‌مدت دانست، زیرا به طور معمول چنین کاری به برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت نیاز دارد.

مثال دیگر: اگر هدف یک تعاونی بزرگ آن باشد که دهها نفر از اعضای آن دوره‌های آموزشی خاصی را بگذرانند به نحوی که مثلاً طی مدت پنج سال کارکنان آموزش موردنظر را دیده باشند، برنامه کوتاه‌مدت آن زمانی است که نخستین گروه از شرکت جدا می‌شوند تا آموزش ببینند. لهذا، بسته به طول مدت آموزش، احتمال دارد این دوره کوتاه‌مدت دو

ساله باشد تا گروه اول مدرکی معادل کاردانی (یا کاردانی بدون پیشوند معادل) بگیرند و در خدمت تعاونی فعالیت جدید خود را آغاز کنند. در این حالت، می توان حدود سه چهار سال را برنامه ریزی میان مدت و حداقل پنج سال را بلندمدت دانست.

از سوی دیگر، اگر برنامه ریزی را در قلمرو آموزش و پرورش بررسی کنیم، به اینجا می رسیم که هدف نهایی چه باشد. اگر هدف ما تربیت عده ای دیپلم باشد، زمان بلندمدت ۱۲ سال است، ولی اگر بخواهیم عده ای کارشناس (لیسانس) تربیت کنیم به ۱۶ سال تغییر خواهد کرد. در این حالت، برنامه ریزی برای هر یک از سالهای تحصیل این افراد جزء مقوله کوتاه مدت قرار خواهد گرفت، ضمن اینکه هر یک از مقاطع یعنی پایان دبستان، راهنمایی، و دبیرستان را می توان میان مدت نامید.

با توجه به آنچه گذشت، می توان گفت که برنامه ریزی کوتاه مدت کمتر از دو نوع دیگر دستخوش تغییر می شود، زیرا تحولات و تغییراتی که قبلاً اشاره شده، آنقدرها در آن تاثیری ندارد. در عین حال، نباید فراموش کرد که در این نوع برنامه ریزی نیز انعطاف پذیری یک اصل اساسی است. اگر به مثال تولید یک محصول خاص بازگردیم، به اینجا می رسیم که تولید محصول علاوه بر تمامی فرصتها تابع شرایط جوی نیز هست. در نتیجه، تعاونی یاد شده باید آمادگی داشته باشد که اگر تغییری در شرایط جوی پیش آمد، در برنامه تولید این محصول ویژه تغییراتی بدهد تا با شرایط جدید هماهنگ گردد.

رابطه برنامه ریزی با پیش بینی

در نگاه اول ممکن است چنین تصور شود که برنامه ریزی همان پیش بینی است. اما باید یادآور شد که اینها دو مقوله جداگانه هستند. در واقع، تقریباً هر کسی می تواند برای فعالیت خاصی نتایج خاصی را پیش بینی کند. طبعاً، چنانچه در پایان کار پیش بینی او با آنچه مورد انتظارش بوده هماهنگ باشد، مشکلی نخواهد داشت، حال آنکه نتایجی غیر از آنچه پیش بینی کرده، برایش مساله ساز خواهد بود. از طرف دیگر، گفتیم که برنامه ریزی تعیین مسیری است که ما را ساده تر و بهتر به هدف برساند. بنابراین، پیش بینی در مقوله حدس و گمان قرار می گیرد، ولی برنامه ریزی به ما امکان می دهد تا از امکانات مالی و مادی و نیروی انسانی به نحو مطلوب بهره برداری کنیم.

در واقع، در اکثر موسسات تولیدی و خدماتی دو گروه متخصص فعالیت می کنند. گروه نخست با توجه به مدارک و شواهد مسایل را پیش بینی می کنند و نتایج این پیش بینی ها را در اختیار موسسه قرار می دهند. آنگاه از برنامه ریزان خواسته می شود تا براساس این پیش بینی ها، خط سیر فعالیتها را مشخص سازند. اما چنانچه موسسه ای کوچک باشد و نتواند دو گروه نیروی انسانی برای پیش بینی و برنامه ریزی در اختیار بگیرد، معمولاً از برنامه ریز یا برنامه ریزان خواسته می شود که وظیفه نخست را نیز تقبل کند.

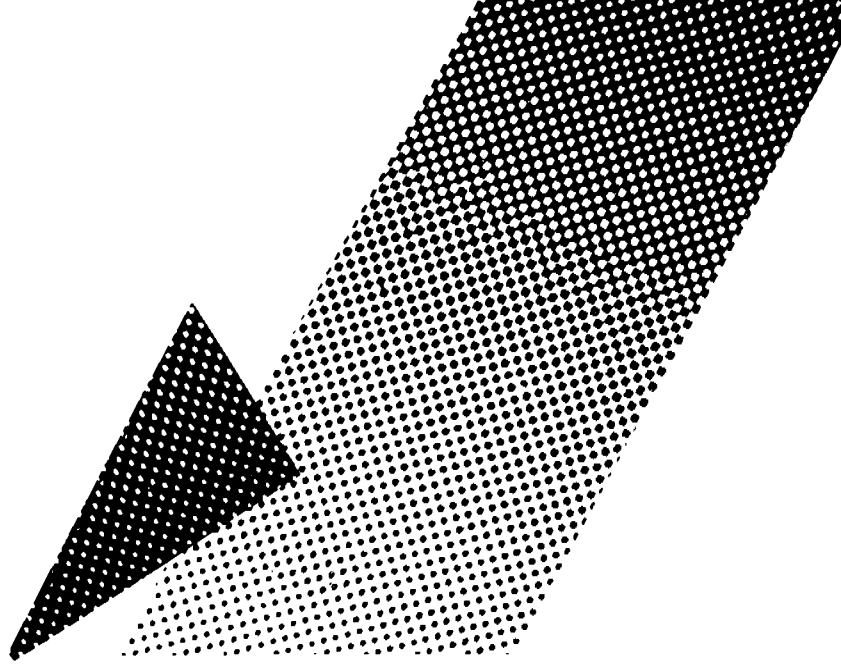
هم در حالت نخست و هم در حالت اخیر، آنچه به عنوان ابزار کار برای پیش بینی و برنامه ریزی مورد استفاده قرار می گیرد،

اطلاعات است. در حقیقت، اطلاعات از هر نوعی که باشد و به هر صورتی که تهیه شود، تکیه گاه اصلی برنامه ریزان محسوب می شود. این تکیه گاه بقدری اهمیت دارد که در بسیاری از سازمانها تهیه آن را به گروه های پژوهشی واگذار می کنند. گروه اخیر نیز به نوبه خود آمارهای لازم را تهیه کرده، در اختیار برنامه ریزان قرار می دهد. با یک مثال موضوع روشن می شود:

اگر به تعاونی تولید زراعی یاد شده بازگردیم، و فرض کنیم که این تعاونی بخواهد برای تولید سیب زمینی در سال ۱۳۷۶ برنامه ریزی کند، می تواند بدین صورت اقدام نماید:

یک یا چند محقق روند تولید پنج یا ده سال گذشته این محصول را بررسی کنند. درباره افزایش و کاهش قیمت آن مطالعه نمایند. دلایل نوسان قیمتها را مشخص سازند. رشد جمعیت و رابطه آن را با مصرف سیب زمینی مورد بررسی قرار دهند. آمارهای دقیق واردات و صادرات این محصول را به دست بیاورند. رابطه مصرف آن را با سایر مواد غذایی، بخصوص از لحاظ افزایش یا کاهش قیمت های مواد مهم غذایی، معلوم دارند. از سلیقه های مصرف کنندگان و اهمیتی که برای این ماده غذایی در شکل های مختلف آن قایل می شوند، اطلاعات لازم را به دست آورند. ...

و بالاخره براساس اطلاعاتی که از شرایط جوی قابل پیش بینی به دست می آورند، به واحد برنامه ریزی اعلام نمایند که تولید این محصول در سال ۱۳۷۶ چه مقدار باید باشد.

تاریخچه نهضت تعاون در ژاپن

از: طاهره فرخی

مقدمه:

کشوری که آنرا بنامهای «نیپون» و یا ژاپن می‌شناسیم، امروزه مدعی برتری در بسیاری از جهات علمی، فنی، اقتصادی و اجتماعی در جهان است. موفقیت‌های بدست آمده ثمره وطن پرستی، همبستگی ملی، وفاداری به آداب و سنن، سخت‌کوشی و همسویی دولت و مردم این کشور است. استفاده بجای و مناسب از فرصت‌ها نیز از عمده عواملی است که توان برتری رانصیب این کشور نموده است. جامعه ژاپن هم‌اکنون با رسیدن به تکنولوژی برتر، با تکیه بر قدرت ابتکار و تغییرپذیری خود در مسدد گسترش و تداوم خلاقیت‌های تکنولوژیکی (به عنوان منابع حیاتی آینده اقتصادی - اجتماعی ژاپن) و رشد مدیریت صحیح و پویا در جامعه بوده و تأمین زندگی راحت و پر بار را برای ژاپنی‌ها بدقت مدنظر

دارد. بگفته اندیشمندان، وجدان کار و افزایش بهره‌وری در هر جامعه‌ای ریشه در مناسبات اقتصادی اجتماعی و دقت و دلسوزی مدیران آن دارد و هر اندازه پایه‌ها و مناسبات اقتصادی اجتماعی جامعه بر بستری از عدالت و نوع دوستی استوار باشد، بهمان میزان نیز شرایط و زمینه‌های بهره‌وری افزایش می‌یابد. کارشناسان این نکته را یکی از مهمترین دلایل موفقیت مدیران ژاپنی در توسعه و رشد این کشور می‌دانند. در سالهای بعد از جنگ دوم جهانی نرخ رشد و توسعه اقتصادی و صنعتی ژاپن بیست برابر نرخ رشد و توسعه ایالات متحده آمریکا و سی برابر کشور انگلیس بوده است. رسیدن به این میزان رشد، مدیون تحقیقات عمیق و نحوه نگرش صحیح مدیران واحدهای اقتصادی این کشور است. بعلاوه شرایط فرهنگی - اجتماعی و فضای

سنتی کشور ژاپن نیز همواره زمینه همبستگی نیروی کار با سیاستگذاران کلان این کشور را فراهم نموده است.

- از آنجا که هدف اصلی ما از انقلاب اسلامی تحقق عدل و قسط و تأمین عدالت اجتماعی بوده است با اعتقاد راسخ بر آن شدیم از ارزشهای والای تعاون که همسویی با باورهای ملی و مذهبی ما دارد استفاده نمائیم و پس از انجام تحقیقات برای شناخت دقیق بخش تعاون و بررسی مزیت‌های مساعد، الگوهای مطلوب سایر جوامع و ملل را برای پیشبرد اهداف برنامه‌های توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی کشور گزینش نموده و سرلوحه کار خود قرار دهیم. ناگفته نماند که نوآوری‌های تعاونی در جهان مشکل بهینه‌سازی گزینش را تشدید می‌کند بنابراین، با اینکه یکی از ویژگیهای اقتصاد ژاپن بهره‌گیری مثبت از فعالیتهای تعاونی است و جامعه ژاپنی بخش اعظم تنگناها و آشفتگیهای اقتصادی - اجتماعی خود را پس از دو جنگ جهانی بمدد فعالیتهای تعاونی رفع و سامان بخشیده است، تحقیق و بهره‌برداری مناسب از روشهای موجود در این جامعه فعال تعاونی را در برنامه کار تحقیقاتی خود قرار دادیم. در ابتدا برای ورود به بحث تعاونی شناخت جامعه اقتصادی ژاپن ضروری بوده و در این راستا سیمای عمومی اقتصادی اجتماعی و فرهنگی ژاپن برای اطلاع خوانندگان ارائه خواهد شد.

ویژگیهای عموم: فرهنگی - اقتصادی

سیمای فرهنگی

بمنظور شناخت نسبی ارتباطات درونی ژاپنی‌ها با یکدیگر و با جهان، ترسیم سیمای عمومی فرهنگی - اقتصادی ژاپن ضروری بنظر می‌رسد. در این رابطه با استناد به برخی

کتاب موجود ذیلاً پاره‌ای از نظریات محققین مختلف در مورد ویژگیهای فرهنگی ژاپنی‌ها برای اطلاع خوانندگان ذکر می‌گردد:^۱
- از نظر خلقت بشری ژاپنی آفریده‌ای کوچک اندام و ضعیف است.

- ژاپنی‌ها مانند بچه‌های دوازده ساله فکر می‌کنند. (ژنرال مک آرتور فرمانده نظامی ارتش اشغالگر ژاپن پس از جنگ جهانی دوم)
- ژاپنی‌ها اکثراً به زبان خارجی آشنا نیستند و نمی‌توانند ب راحتی افکار خود را بیان کنند و با خارجیها ارتباط برقرار کنند لذا در برخورد اولیه بسیار سطحی و کسل کننده بنظر می‌رسند.

- ژاپنی‌ها بسیار فروتن و کم حرف هستند.
- ژاپنی‌ها معمولاً موضوعات و مباحث بچگانه را برای صحبت کردن انتخاب می‌کنند.
- زنان و مردان ژاپنی از سنی که دارند جواتر بنظر می‌رسند.

- ژاپنی‌ها نوعی وارستگی را پیشه می‌کنند و شاید همین روش یکی از علل اساسی جوان ماندن آنها باشد.

- ژاپنی‌ها زود دل‌باخته چیزهای تازه می‌شوند.

- ژاپنی‌ها مهمانی و ضیافت را دوست دارند.

- بطور کلی ژاپنی‌ها ملتی مغرور و سنت پرست و به اندازه کافی ساده لوح و خرافاتی هستند.

- باوجود بالا بودن سطح اطلاعات فنی پیشرفته در کشور، تنها عده کمی از ژاپنی‌ها می‌توانند در تکنولوژی شهرت جهانی پیدا کنند و در شمار دانشمندان و نویسندگان بزرگ درآیند.

- در ژاپن متفکران بزرگ پیدا نشده‌اند.
- آثار ادبی و هنری ژاپنی‌ها از نظر ظرافت

به هیچ وجه با شاهکارهای غرب قابل مقایسه نیست.

- ژاپنی‌ها مردمی قانع و سخت‌کوش هستند.

برای ژاپنی شغل و زندگی بستگی و ارتباط نزدیکی به یکدیگر دارد و نمی‌تواند یکی را متوقف و دیگری را شروع کرد.
در ژاپن کار تنها یک فعالیت جسمی نیست بلکه در ملت ژاپن روح همکاری جمعی وجود دارد.

* ژاپنی‌ها از نظر کار دسته جمعی شاید با علاقه‌ترین کارگران دنیا باشند و قادرند خارق‌العاده‌ترین مقدار انرژی را فراهم کنند.

ژاپنی‌ها هنوز فکر می‌کنند غربی‌ها در بسیاری از زمینه‌ها بر آنان برتری دارند و لذا با کار مداوم دائماً در حال رقابت و مبارزه برای برتری جوئی هستند.

تاریخچه نهضت تعاون در ژاپن

ژاپنی‌ها خود را از اولین بنیانگذاران نهضت نوین تعاون در جهان می‌دانند و در پاره‌ای موارد قدمت نهضت خود را پیش از پیشگامان^۲ را جدید در انگلستان (دسامبر / ۱۸۸۴) که بعنوان بنیانگذاران نهضت نوین تعاون در جهان مشهورند و یا همپای آنان می‌دانند. اما زمینه‌های تشکیل نهضت نوین تعاون ژاپن طبق اسناد و مدارک رسمی از سال ۱۸۶۸ همزمان با عصر «می‌جی» گزارش شده است. در تاریخچه نهضت نوین تعاون ژاپن که بطور مدون درسی امین کنگره اتحادیه بین‌المللی تعاون (۱۹۹۲) ارائه شده سیمای گذشته و حال این نهضت به شرح ذیل مجسم شده است:

در حال حاضر بیش از ۲۵ میلیون نفر در ژاپن عضو تعاونیهای وابسته به اتحادیه

بین‌المللی تعاون می‌باشند که یعنی تقریباً تمامی خانوارهای ژاپنی به نوعی به انواع تعاونیهای تولید یا مصرف در مناطق شهری، روستائی، دهکده‌های ساحلی و مناطق کشاورزی وابسته‌اند. تأثیر مفاهیم تعاونی در جامعه ژاپن بحدی است که بسیاری از موسسات و سازمانهایی که عضو اتحادیه بین‌المللی تعاون نیستند نیز بنوعی در فعالیت تعاونی اشتغال دارند. پیشرفت این نهضت مرهون بیش از یک قرن تلاش پیشگامان این نهضت است.

ریشه‌های نهضت تعاون، در تغییرات اجتماعی - اقتصادی بنیادی و وسیعی بود که همزمان با تغییر سیستم در حکومتی ژاپن در سال ۱۸۶۸ یعنی آغاز حکومت سلسله فی جی بوجود آمد. در این زمان کشور ژاپن پس از ۳۰۰ سال انزوای سیاسی به سوی مدرنیسم حرکت کرد و فتودالیسم در این کشور شکست خورد. از عمده علل سقوط فتودالیسم بحران شوگونات "Shogunato" در ژاپن بود که فشار زیادی بر قسمت اعظم جمعیت ژاپن که کشاورزان و تجار خرده‌پا بودند وارد کرد. رهبران معترض کشاورزان معترض در نیمه سده ۱۸۰۰ با جمع‌آوری وجه نقد و کسب منابع مالی از بخشهای مختلف ژاپن دست به سازماندهی و ارائه خدمات اعتباری زدند. این گروه را می‌توان موسسین اولیه تعاونیهای ژاپن دانست. لازم به ذکر است این تعاونیها براساس مفاهیم نوین تعاون تأسیس نشده بودند و نقش آنها فقط به اجرای دستورالعمل‌های رهبرانشان محدود می‌شد.

- سردمداران سلسله می‌جی (۱۹۱۲-۱۸۶۸) برای مدرنیزه کردن کشور در جستجوی نمونه‌هایی از کشورهای اروپائی و خصوصاً آلمان و فرانسه بودند و این امر با ظهور پر قدرت سرمایه‌داری منجر به احیاء

اقتصاد و توسعه تجارت خارجی در ۳۰ سال بعد شد و انگیزه تاسیس تعاونی‌هایی که به تولید محصولات خاص کشور ژاپن مثل برنج و ابریشم اشتغال داشتند بوجود آمد و شیوه^۸ رایفایزن (تعاونگرای معروف اتریشی آلمان) الگوی کار قرار گرفت و قوانین حمایتی نیز به کار گرفته شد.

- اولین تعاونی مصرف توسط برخی از افراد مرفقی و روشنفکر و عده‌ای از کارگران مدافع این ایدئولوژی و اتحادیه آنها با الهام از اصول راچدیل در سال ۱۸۷۸ تأسیس گردید اما بدلیل ضعف مدیریت و فشار ناشی از «ترس دولت از فعالیت مستقل موسسات» با شکست مواجه شد.

- شیوه فعالیت صیادان ژاپن در عصر فئودالیته براین بود که هر صیادی در دهکده‌های ماهیگیری بطور مستقل کار می‌کرد. در سال ۱۹۰۱ بموجب قانون صید، مجوز تأسیس انجمن‌های ماهیگیری، که پدر تعاونیهای صیادی امروزی در ژاپن است، صادر شد و بدین طریق میزان توزیع تولیدات شیلاتی همراه با بهبود سیستم‌های حمل و نقل رو به افزایش گذاشت.

در دهه ۱۹۲۰ فروشگاههایی جهت ارائه تولیدات شیلات به عموم مردم در سراسر کشور تأسیس شد و از آن زمان توزیع ماهی نقش موثری در فعالیت انجمن‌های ماهیگیری ایفا نمود.

- در زمینه جنگلداری، از آنجائیکه در عصر فئودالیسم مالکیت خصوصی بندرت مجاز شمرده می‌شد، دولت جدید روشی را در پیش گرفت که بموجب آن چند سازمان مشترکاً می‌توانستند مالکیت خصوصی جنگلها را بطور مشاع بدست آورند که این امر موجب کنترل صحیح جنگلها می‌شد.

تعاونیهای صنعتی در نیمه دوم سده ۱۸۰۰ همزمان با تصمیم دولت به حمایت از کارخانجات و شرکتهای کوچک، که بدلیل ضعف بنیه مالی قادر به رقابت شرکتهای کارخانجات بزرگ نبوده و در معرض نابودی قرار گرفته بودند، تشکیل شد. اگرچه دولت معیارهای سختی برای مقابله با فعالیتهای مستقل داشت، مع‌الوصف^۹ قانون تعاونیهای صنعتی در سال ۱۹۰۰ تصویب شد. هدف از تصویب این قانون افزایش کارآیی از طریق همکاری مشترک خانواده‌های کشاورز و شرکتهای کوچک و متوسط و بالا بردن سطح زندگی اعضا بود. تعاونیهای صنعتی بمنظور فراهم نمودن تسهیلات اعتباری، بازاریابی، خرید و تولید در سراسر کشور گسترش یافته و طی ده سال بیش از نیمی از تعاونیهای فعلی را بخود اختصاص دادند.

لازم به ذکر است که تعاونیهای صنعتی عمدتاً توسط کشاورزان متمول تشکیل گردیده بود. پس از پایان جنگ جهانی اول یک دوره رکود اقتصادی در ژاپن بوجود آمد و پس از آن دولت سیاست حمایت از تعاونیهای صنعتی و سازمانهای وابسته به آنان را در پیش گرفت. کمبود مواد غذایی و اعتراض عمومی موجب تشکیل تعاونیهای امروزی شد. عموم مردم گرایش به اداره سازمانهایی که توسط دولت بنا شده بود را پیدا کردند. در سال ۱۹۹۲^{۱۰} تعاونیهای صنعتی به اتحادیه بین‌المللی تعاون پیوستند، همراه با رشد تعاونیها بانک مرکزی تعاون کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری بصورت فدراسیونهای ویژه در سراسر کشور تأسیس شد.

گام بعدی توسعه تعاونیهای صنعتی، ارائه خدمات بیمه، انتشاراتی و درمانی بوده گسترش

تعاونیهای صنعتی با مقابله تجار خرده پا و متوسط الحال روبرو شد. در زمینه جنگلداری سازمانی وابسته به دولت تشکیل شد و اکثر جنگلداران برای استفاده از رایانه‌ها دولتی به این سازمان پیوستند. در سال ۱۹۲۹ یک دوه بحرران مالی در جهان پیش آمد و تعاونیهای ژاپن به سقوط کشانده شدند. پس از بحران مالی، دولت بازسازی تعاونیها و سازمانهای وابسته را برعهده گرفت. آمادگی دولت برای شرکت در جنگ جهانی دوم فرصتهای استقلال تعاونیها را از بین برد و تعاونیهای صنعتی ژاپن در ۱۹۴۰ از اتحادیه بین‌المللی تعاون کناره‌گیری کردند و در ۱۹۴۳ (اوج جنگ جهانی دوم) فعالیت کلیه تعاونیها متوقف شد.

شکست در جنگ موجب اوج‌گیری نهضت‌های طرفدار دموکراسی در کشور شد و فرصتی برای تجدید بنای تعاونیها پدید آمد. اصلاحات کشاورزی با همکاری دولت که تحت نفوذ ارتش اشغالگر بود انجام شد. مسزاع از صاحبان آنها خریداری و بین کشاورزان خرد تقسیم شد و خیل عظیمی از زمینداران خرد بوجود آمد. قانون تعاونیهای کشاورزی در ۱۹۴۷ تصویب و حمایت کامل دولتی از تعاونیهای کشاورزی انجام شد و فدراسیونهای ملی خرید و بازاریابی محصولات کشاورزی تشکیل شد.

- قانون تعاونیهای صیادی در ۱۹۴۸ تصویب و ظرف یکسال ۴۰۰۰ تعاونی صیادی در ژاپن تأسیس شد. دولت حقوق صیادی را از صیادان خریداری و در مقابل تأمین خسارت تعاونیهای صیادی را تقبل کرد و با این حمایت موجبات استحکام بنیه مالی تعاونیهای صیادی را فراهم نمود، تعاونیهای جنگلداری و سازمانهای وابسته با حفظ

خود اقدام نمایند.

- در سال ۱۹۵۴ اتحادیه مرکزی تعاونیهای کشاورزی بعنوان یک ارگان رسمی برای هدایت تعاونیهای کشاورزی بوجود آمد.
- فدراسیون تعاونیهای کشاورزی و اتحادیه تعاونیهای مصرف ژاپن در این سال (۱۹۵۴) مجدداً به عضویت اتحادیه بین‌المللی تعاون (I.C.A) پذیرفته شدند.

- در ۱۹۵۶ کمیته مشترک تعاونیهای ژاپن J.C.C که شامل «فدراسیون ملی تعاونیهای ماهیگیری» بود، برای کسب نمایندگی رسمی اتحادیه بین‌المللی تعاون تشکیل شد. سیاست رشد اقتصادی دولت در اواخر دهه ۱۹۵۰ برای جبران نابسامانیهای زمان پس از جنگ و رسیدن به درجه رشد

اقتصادی کشورهای اروپائی و ایالات متحده آمریکا موجب شد که صنایع کشور اصلاحات اساسی انجام دهند و انبوه نیروی کار از روستاها و نواحی ساحلی و کوهستانی به شهرها هجوم آورند و جوامع روستائی در معرض از هم پاشیدگی قرار گیرند. برای جلوگیری از این مشکل در سال ۱۹۶۱ قانون اساسی کشاورزی برای اصلاح ساختار کشاورزی کشور و ترویج استقلال امور زراعی، به تصویب رسید. به دلیل کاهش تعداد زارعین به نصف و افزایش تعداد زارعین نیمه وقت، بسیاری از تعاونیهای کشاورزی تصمیم به ادغام گرفتند و خود را به صورت سازمانهایی مستقل مطرح نمودند که با تولید ابزار و بازاریابی محصولات کشاورزی نقشی اصلی در اقتصاد کشور ایفا نمایند، به دنبال استقلال مالی تعاونیها، فدراسیون^۸ مالی تعاونیهای کشاورزی "ZEN-NOH" در سال ۱۹۷۲ تشکیل و مسئولیت و وظایف خود را در سطح کشور گسترش داد.

تصویب رسید. در این تعاونیها شرکتها و بانکهای کوچک که از سوی شرکتهای بزرگ در معرض مخاطره قرار گرفته بودند، تعاونیهای ویژه خود را تأسیس کردند. برخلاف شرایط خاص اقتصادی - اجتماعی پس از جنگ، در این دوره قوانین بسیاری در رابطه با تعاونیها تصویب شد که موجب پیشرفت جداگانه هر یک از تعاونیها گردید لکن فقدان تجربه کافی در مدیریت، بحران و گرفتاری خاصی برای آنان بوجود آورد.

تعاونیهای مصرف به دلیل ساختار اقتصادی ضعیف در تهیه و تأمین مواد غذایی مورد نیاز اعضا تجربه‌های سختی بدست آوردند.

- با تصویب قانون ویژه حمایت مالی از تعاونیهای کشاورزی، صیادی و جنگلداری طی دوره‌ای منتهی به سال ۱۹۶۰ به تعاونیهای مذکور فرصت داده شد که طی این دوره نسبت به بازسازی و استحکام بنیه مالی

خصوصیات فعالیت خود در دوران قبل از جنگ، کماکان به فعالیت ادامه دادند و قانون تعاونیهای جنگلداری باتوجه به اصول تعاون در ۱۹۵۱ تصویب و ظرف ۳ سال شمار اعضاء شرکتهای تعاونی جنگلداری به ۱۷۵۰۰۰۰ نفر افزایش یافت.

- برای مقابله با کمبود مواد غذایی در کشور پس از جنگ جهانی دوم، موجی از تعاونیهای مصرف بوجود آمد و قانون تعاونیهای مصرف در ۱۹۴۸ تصویب و سپس اتحادیه تعاونیهای مصرف ژاپن در ۱۹۵۱ تأسیس شد و از آن به بعد تعاونیهای مصرف بحدی گسترش یافتند که تا حد تشکیل «نهضت تعاونی مصرف» در ژاپن پیش رفته‌اند.

هدف تعاونیهای مصرف ژاپن حفظ آرامش، تأمین معاش عامه و بهداشت جامعه است.

- قانون تعاون تجار خرد در ۱۹۴۹ به

- با تشکیل تعاونیهای کشاورزی چندمنظوره علاوه بر فعالیتهای تجاری، ارتقاء سطح زندگی اعضاء نیز مد نظر قرار گرفته و پس انداز و بیمه متقابل در برنامه کار این تعاونیها قرار گرفت.

- بحران اقتصادی دهه ۱۹۷۰ جهان تأثیر زیادی بر فعالیتهای کشاورزی ژاپن داشت. در سالهای بعد از ۱۹۸۰ تعاونیهای کشاورزی مشکلات بسیاری از قبلی آزادسازی قوانین حمل و نقل محصولات کشاورزی، کاهش خودکفائی، عدم تکافوی نیروی جوان در اداره مزارع را تجربه نمودند.

- در زمینه صید ماهی دولت کمکهایی به ادغام تعاونیها در یکدیگر و مدرنیزه نمودن تجهیزات تعاونی برای جبران ضعف بهره‌وری به تعاونیهای صیادی نمود. ولی صید بی‌رویه و نفوذ صیادان خارجی به حیطه فعالیت آنها مشکلاتی برای آنان بوجود آورد. مضافاً عملیات احداث کارخانجات و بنادر در این مناطق موجب توقف عملیات صیادی و فساد صید شد. تعاونیهای صیادی با تسلیم لایحه حمایت از محیط زیست توانستند در حل مشکلات صیادی تا حدودی موفق شوند.

تعاونیهای جنگلداری نیز به دلیل سیاست رشد اقتصادی دولت که فقط تقاضا برای افزایش «تولید الوار» داشت نیز توانستند تا حدودی با فعالیت صحیح در بهبود زندگی اعضاء خود موثر باشند. به دلیل افزایش واردات «الوار» و کاهش فزاینده عملیات جنگلداری و کمبود نیروی کار در سال ۱۹۸۷ قانون تعاون جنگلداری برای حمایت از مناطق جنگلی و افزایش تولیدات آن تصویب شد.

توسعه سایر تعاونیها

نظام اقتصادی ژاپن بر مبنای توسعه

شرکتهای بزرگ شکل گرفته است. ولی شرکتهای کوچک تعاونی نیز که بر مبنای «قانون شرکتهای کوچک» تشکیل شده است در حد مطلوب اهمیت خود را در توسعه اقتصادی کشور نشان داده‌اند. در حال حاضر بیش از ۴۰۰۰۰ تعاونی در زمینه تجارب، حمل و نقل و خدمات فعالیت می‌کنند.

در سال ۱۹۸۹ تعاونیهای کارگری تشکیل شد و فدراسیون ملی تعاونیهای کارگری (جی جی یودان) به عضویت کمیته بین‌المللی تعاونیهای صنعتی، حرفه‌ای و خدماتی پذیرفته شد. قرن بیست و یکم به «عصر سازمانهای اقتصادی مترقی و پیشرو» اختصاص خواهد داشت.

تعاونیها در دوران رشد و شکوفائی اقتصادی خود با مسئولیت شدید اقتصادی - اجتماعی روبرو بوده و هر یک مسئول جوابگوئی به اعضاء و جامعه و بطور کلی حلال مشکلات بشمار می‌روند. در سالهای اخیر به دلیل تنوع مواد غذایی و افزایش واردات محصولات کشاورزی، نقش کشاورزی در اقتصاد ملی کاهش یافته و جوانان علاقه کمتری به فعالیتهای کشاورزی دارند و کمبود نیروی کار در روستاها یک مشکل جدی برای ژاپن است. مع الوصف تولید برخی محصولات از قبیل برنج^{۱۱} با عرضه اضافی و عدم تقاضا و افزایش ظرفیت تولید مواجه است. لذا به ناچار دولت سیاستهای حمایتی اتخاذ کرده است. اتخاذ سیاست آزادی واردات برنج نیز به تعداد زمینهای دایر کشت نشده افزوده که این موضوع خطراتی برای حفاظت محیط‌زیست بوجود آورده است. افزایش بهره‌ اعتبارات کشاورزی و شهرسازی در اراضی روستائی بطور اسف‌باری ساختار جوامع کشاورزی را تغییر داده است.

بهرحال این تغییرات در جنگلداری، شیلات و کشاورزی وجود داشته است. در نتیجه سرمایه‌گذارهای کلان شخصی و اجرای پروژه‌های ساختمانی، فروشگاهها و مراکز خرید بزرگ بوجود آمده‌اند. لذا تعاونیهای ژاپن بدلیل تغییراتی که در رویه الگوی مصرفی جدید بوجود آمده نیازمند توسعه فروشگاههای خود و یا ادغام در یکدیگر هستند. در چنین شرایطی تعاونیهای مختلف ژاپن با احساس نیاز به تقویت فعالیتهای رفاهی و فرهنگی بمنظور حفظ و حمایت اعضاء خود، فعالیتهای خاص اقتصادی خود را دنبال نموده و بیشتر مواضع خود را در جوامع محلی حفظ کرده‌اند. زیرا در سطح محلی تعاونیها نقش مهمی را در جامعه ایفا می‌کنند و تقریباً رهبری جوامع محلی را برعهده دارند و برای دستیابی به اهداف خود در سطح محلی به بهزیستی و بهداشت اعضاء توجه دارند. گروههای متشکل از اعضاء داوطلب سازماندهی شده‌اند که وظیفه کمک به سالمندان و شرکت در سایر فعالیتهای عمومی در نقاط مختلف را بر عهده گرفته‌اند و در زمینه حمایت از محیط‌زیست نیز مواضع مثبتی داشته و مسئولیت پذیرفته‌اند.

نظام تعاونی ژاپن مصمم است مشکلات اقتصادی ناشی از رقابت سخت را حل نموده و سطح زندگی اعضاء خود را بهبود بخشد و بدین منظور هر سازمانی درصدد تجدید ساختار خود و در صورت لزوم ادغام با سایر تعاونیها است و در زمینه اصلاحات و سازماندهی داخلی، امر آموزش کارکنان را در اولویت قرار می‌دهد.

- در ژاپن هر بخش تعاونی قانون مجزا دارد ولی رشد فزاینده تعاونیها و اعضاء آنها بخشهای مختلف را ناگزیر از همکاری با

یکدیگر کرده است. از سال ۱۹۸۰ همکاری بین تعاونیهای تولید (کشاورزی - صیادی) با تعاونیهای مصرف از طریق انعقاد قراردادهای عرضه مستقیم محصولات تولیدی افزایش یافته است.

- در سطح جهانی اتحادیه تعاونیهای کشاورزی (ZENCHU)، مؤسسه^{۱۱} گسترش تعاونیهای کشاورزی در آسیا (IDACA) را در سال ۱۹۶۸ تأسیس نموده و تاکنون ۳۰۰۰ دانشجوی خارجی در آن آموزش دیده‌اند.

- فدراسیون تعاونیهای صیادی از ۱۹۷۹ به برگزاری سمینارهای سالانه در خارج از کشور پرداخته تا سیستم و تکنولوژی تعاونیهای ژاپن را به سایر نهضت‌های تعاونی جهان معرفی نماید.

- اتحادیه تعاونی مصرف ژاپن، صندوق تعاون مصرف ژاپن را تأسیس کرده و به توسعه تعاونیهای مصرف در کشورهای آسیائی کمک می‌کند.

تعاونیهای ژاپن با مشکلات فراوان داخلی و خارجی روبرو بوده ولی در زمینه حل مشکلات با اعضاء خود بطور مدام در تماس هستند.

کمیته مشترک تعاون ژاپن "JJC" رأساً با تشکیل سی‌امین کنگره بین‌المللی تعاون در توکیو بمنظور همکاری بیشترین تعاونیهای ژاپن برای مشارکت در توسعه فعالیت‌های تعاونی در سطح بین‌المللی، فعالیت نموده است.

قوانین تعاونی در ژاپن

نهضت تعاون در ژاپن از قانونمندی قوی و رضایتبخشی برخوردار است. گذشته فعالیت‌های تعاونی نشان می‌دهد که هدف دولتها

در ژاپن همراه با برقراری مدرنیزم در کشور، از دیرباز محور ترویج فعالیت‌های تعاونی استوار بود و تدوین قوانین تعاونی در ژاپن سابقه دیرینه دارد.

اولین قانون تعاون ژاپن در سال ۱۹۰۰ تصویب شد. در این قانون تشکیل ۴ نوع شرکت تعاونی، اعتبار Credit بازاریابی Marketing خرید Purchasing و فرآوری و تبدیل Processing مورد تصویب قرار گرفت.

چند سال بعد اتحادیه مرکزی تعاون ژاپن تأسیس شد و سران اتحادیه تصمیم به ایجاد تعاونیهای سراسری نمودند. بدین منظور اتحادیه مرکزی شروع به آشنا ساختن افکار عمومی با فعالیت‌های تعاونی و اشاعه فرهنگ تعاون در جامعه ژاپن نمود و بالاخره در سال ۱۹۰۶ رسماً اجازه فعالیت‌های تجاری را بدست آورد و با این اقدام هسته اولیه تشکیل تعاونیهای چند منظوره فراهم گردید.

در ژاپن هر بخش تعاونی قانونی مجزا دارد. لکن بخش‌های مختلف بی‌نیاز از یکدیگر نبوده و با هم همکاری مستمر دارند.

اولین نوع تعاونی که در ژاپن شکل گرفت تعاونیهای صنعتی بود. قانون تعاونیهای^{۱۲} صنعتی در سال ۱۹۰۰ تصویب و در ۱۹۰۶ این تعاونیها اجازه فعالیت در سایر رشته‌های تجاری را نیز بدست آوردند و دولت حمایت از فعالیت آنها را عهده‌دار شد. رشد این نوع تعاونی تا بدانجا رسید که در سال ۱۹۲۲ تعاونیهای صنعتی ژاپن به عضویت اتحاد بین‌المللی تعاون I.C.A در آمدند. پس از یکدوره رکود فعالیت‌های تعاونی که بدنبال بحران مالی جهان در سال ۱۹۲۹ و شروع جنگ جهانی دوم و درگیری شدید دولت ژاپن در جنگ بوقوع پیوست. دولت ناچاراً سیاست اقتصاد زمان بحران را اتخاذ نمود و فعالیت‌های تعاونی مطابق دستورات دولتی انجام و تعاونیها بطور موقت استقلال خود را از دست دادند لکن پس از رفع بحران مجدداً با تصویب قوانین جدید استقلال تعاونیها به رسمیت شناخته شد.

در سال ۱۹۴۹^{۱۳} قانون تعاونیهای کشاورزی تصویب و حمایت کامل دولت از آنها اعلام شد و فدراسیونهای ملی خرد و بازاریابی محصولات کشاورزی تشکیل شد.

همزمان با رشد تعاونیها بانک مرکزی تعاون کشاورزی، جنگلداری و صیادی بصورت فدراسیون‌های^{۱۴} ویژه در سراسر کشور تأسیس شد.

قانون تعاونیهای^{۱۵} صیادی در ۱۹۴۸ تصویب شد. لازم به ذکر است در ابتدا بموجب قانون صید مصوب ۱۹۰۱ مجوز تأسیس انجمن ماهیگیران، که به نوعی فعالیت تعاونی اشتغال داشتند، صادر شده بود و تشکیل تعاونیهای صیادی فعلی نتیجه اقدامات تکامل یافته انجمنهای مذکور است.

قانون تعاونیهای جنگلداری با توجه به

اصول تعاون در ۱۹۵۱ تصویب و بمورد اجرا گذارده شد. قانون تعاونیهای مصرف در ۱۹۴۸ تصویب و به دنبال آن اتحادیه تعاونیهای مصرف در سال ۱۹۵۱ بوجود آمد.

«قانون تعاون تجار خرد در ۱۹۴۹ بتصویب رسید»

در سال ۱۹۵۱ قانون بازسازی، حمایت و تقویت تعاونیهای کشاورزی و صیادی و جنگلداری تصویب شد.

در سال ۱۹۵۴ اتحادیه مرکزی^{۱۱} تعاونیهای کشاورزی بعنوان یک ارگان رسمی برای هدایت تعاونیهای کشاورزی بوجود آمد و در سال ۱۹۶۱ قانون اساسی کشاورزی برای اصلاح ساختار کشاورزی و ترویج استقلال و ثبات امور زراعی تصویب شد.

قانون تعاون «حفظ جنگل» بمنظور حمایت کامل از مناطق جنگلی و افزایش تولیدات آن در سال ۱۹۷۸ به تصویب رسید. این قانون در سال ۱۹۸۷ مورد تجدید نظر قرار گرفت و براین اساس به تعاونیهای جنگلداری اجازه انجام سایر فعالیتهای تجاری و تهیه و عرضه کالا و مواد اولیه و اعطاء وام و اعتبار اعضاء خود را داد.

۲-۳-۲- روابط دولت ژاپن با تعاونیها

دولت ژاپن همواره مشوق فعالیتهای تعاونی بوده و قوانین حمایتی بسیاری برای تقویت نهضتهای تعاونی و اشاعه فرهنگ تعاون در جامعه وضع و تصویب نموده است. با شروع هر یک از نهضتهای تعاونی در ژاپن بلافاصله قوانین حمایتی نیز بعنوان ضمانت اجراء تصویب و بکار گرفته شده است.

اولین شرکت تعاونی ژاپن در نیمه دوم سده ۱۸۰۰ بمنظور ارائه خدمات اعتباری به

صنعتگران و کشاورزان تشکیل شد و هم‌اکنون گسترش تعاون در این کشور بحدی است که تمامی خانواده‌های ژاپنی عضو یک یا چند شرکت تعاونی هستند و تأثیر مفاهیم تعاونی در ژاپن تا جائی است که بسیاری از مؤسسات و ارگانها و سازمانها نیز به فرم تعاونی اداره می‌شوند. نظر به اینکه اقتصاد ژاپن بر حاکمیت شرکتها و صنایع بزرگ بنا نهاده شده لذا دولت وظیفه خود می‌داند که همواره چتر حمایتی خود را بر روی تجار خرد و شرکتها کوچک و شرکتها تعاونی گسترده و قوانین خاص برای پشتیبانی از فعالیت این‌گونه شرکتها به تصویب برساند.

همانگونه که گفته شد اولین تعاونیهای ژاپن در سال ۱۹۰۰ بصورت تعاونیهای صنعتی تشکیل گردید که طبق قانون مجاز به فعالیت در زمینه‌های تجاری و اعتباری و غیره بودند و جزء نخستین شرکتهائی بودند که در ۱۹۲۲ به عضویت اتحادیه بین‌المللی تعاون درآمدند.

جهان در سال ۱۹۲۹ دچار بحران مالی شدیدی شد و دولت ژاپن در این هنگام بمنظور حمایت از تعاونیها، بازسازی تعاونیها و سازمانهای وابسته به آنها را عهده‌دار گردید.

همزمان با رشد تعاون، بانک مرکزی تعاون کشاورزی و جنگلداری و ماهیگیری ژاپن بصورت فدراسیونهای ویژه در سراسر کشور تأسیس شد.

دولت بمنظور حمایت از صیادان، حق امتیاز صیادی را از صیادان خریداری و در مقابل تأمین خسارت تعاونیهای صیادی را تقبل نموده است.

دولت ژاپن با تصویب قانون حمایت، تقویت و بسازسازی تعاونیهای کشاورزی،

جنگلداری و صیادی در سال ۱۹۵۱ به حل مشکلات مالی اینگونه شرکتها کمکهای موثری نمود.

دولت ژاپن برای تقویت بنیه مالی تعاونیها و افزایش توان رقابتی آنها با بازار آزاد، کمکهای برای ادغام تعاونیها در یکدیگر و مدرنیزه نمودن تجهیزات تعاونی برای جبران ضعف بهره‌وری آنها نمود و در این راستا قانون کمک به ادغام تعاونیها از اوریل / ۱۹۶۱ بمدت ۵ سال تصویب و چند دوره هم تمدید شد و بالاخره این قانون در ۱۹۸۲ ملغی گردید. در این تاریخ اکثر تعاونیهای ژاپن منفرداً توان مالی کافی و تشکیلات سازمانی بالنسبه صحیحی را دارا بودند در حال حاضر تعاونیهای ژاپن در امور داخلی استقلال کامل داشته و فعالیتهای آنان غالباً با همکاری و نظارت فعال اعضاء انجام می‌پذیرد و از حمایت مستمر دولت نیز برخوردار هستند.

تعاونیهای ژاپن فعالیت قانونگذاری نیز انجام می‌دهند. هدف از قانونگذاری ارتقاء موقعیت اقتصادی - اجتماعی اعضاء با حذف موانع موجود برای بهبود کیفی مدیریت تعاونیها و بالا بردن استانداردهای زندگی و نهایتاً توسعه نهضت تعاونی کشاورزی از طریق تسلیم پیشنهادات، توصیه‌نامه‌ها و لوایحی به دولت است. ارائه قوانینی برای تسهیل مالیاتهای مقرر، نرخ‌گذاری محصولات و پیشنهاداتی برای کاهش کسر بودجه دولت از جمله همکاریهایی است که بین تعاونیها و دولت در جهت تصویب رساندن قوانین مثبت انجام می‌گردد.

برگزاری کنوانسیونهای ملی، کنگره‌های داخلی و بین‌المللی تعاون نیز اکثراً با همکاری بخش دولتی انجام می‌پذیرد.

تعاونی نظیر تعاونی‌های قالی‌بافی، تریکو بافی، سوزن دوزی و... زنان نقش اصلی را در تولید محصولات به عهده دارند، اهمیت آموزش آنان به ویژه در نقاط محروم کشور که زنان در تامین معاش خانواده مشارکت فعال دارند، تجلی و نمود بیشتری پیدا کرده است.

آموزش زنان در دوره‌های آموزشی

وزارت تعاون طی سال ۱۳۷۴

از: حوزه معاونت آموزش و تحقیقات

به طوری که از جداول و نمودارهای پیوست مستفاد می‌گردد در طول سال ۷۴ تعداد ۶۷۲۸ نفر از زنان مسوول و یا شاغل در شرکتهای تعاونی در دوره‌های تکدرس و جلسات آموزشی برگزار شده توسط ادارات کل تعاون استانها شرکت کرده‌اند که ۵۰۹۶ نفر یعنی ۷۶ درصد از آنها را زنان شرکت کننده در دوره‌های تکدرس تشکیل داده‌اند. بخش اعظم آموزش‌های ارائه شده که در قالب بیش از ۲۸ عنوان آموزشی قرار داشته، عمدتاً عبارت بوده‌اند از:

«توجیهی اعضاء شرکت‌های تعاونی»، «آشنایی مدیران و بازرسان با مقررات تعاونی»، «آموزش توجیهی هیات موسس»، «قالی بافی»، «آشنایی مدیران و بازرسان با امور مالی»،

«اصول حسابداری (۱)»، (تعاونی‌های آموزشگاهی) و «تریکو بافی» که به ترتیب تعداد ۱۴۰۴، ۱۳۲۶، ۱۳۱۲، ۳۸۵، ۲۶۶، ۲۶۳، ۲۲۸ و ۲۱۵ نفر آموزش گیرنده از ثمرات اینگونه دوره‌های آموزشی مورد نیاز بهره‌مند گردیده‌اند. دوره‌های یاد شده که با مجموع ۴۰۹۵ نفر، سهمی معادل ۶۱ درصد از زنان آموزش گیرنده را به خود اختصاص داده، نمایانگر اقبال بانوان از

آموزش زنان در بخش تعاون در طول سال ۷۴، این وزارتخانه جمعاً ۶۷۲۸ نفر از بانوان مسوول و یا شاغل در شرکت‌های تعاونی سراسر کشور را که معادل ۱۴ درصد کل آموزش گیرندگان سال ۷۴ استانها است تحت پوشش قرار داده که طی آن بیش از ۲۸ عنوان آموزشی در چارچوب دوره‌های مربوطه، با حضور بانوان متقاضی آموزش مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. به علاوه با توجه به این واقعیت که در برخی از شرکت‌های

وزارت تعاون با وقوف به ثمرات ارزشمند فعالیت بانوان در بخش تعاون و نتایج نیکویی که حضور زنان در این بخش در مسیر شکوفایی اقتصاد کشور به ویژه از دیدگاه اشتغالزایی در نقاط محروم کشور فراهم می‌آورد، مساعی و تلاش وافی را در قالب برنامه و دوره‌های آموزشی، به منظور شتاب بخشیدن به فرایند آموزش‌های مورد نیاز زنان شاغل در این بخش از اقتصاد کشور طراحی و به اجرا در آورده است. بر این اساس در برنامه

شرکت تعاونی پزشکان مالزی

مشارکت بخشهای دولتی و خصوصی در ارائه خدمات مراقبت بهداشتی و درمانی در سطوح مختلف است بررسی می‌کند. دولت همچنین قوانینی را برای تنظیم خدمات بهداشتی و درمانی خصوصی، به منظور تامین توزیع عادلانه تر منابع هم در نواحی شهری و هم در نواحی روستایی به تصویب می‌رساند.

شرکت تعاونی پزشکان مالزی (KDM)

در پاسخ به دعوت دولت از بخش خصوصی برای سازماندهی، انجمن پزشکان عمومی در سال ۱۹۸۷ تشکیل یک شرکت تعاونی پزشکان را آغاز کرد. شرکت تعاونی پزشکان مالزی در ماه ژوئیه ۱۹۸۸ به ثبت رسید.

۱- هدف اولیه: هدف اولیه یک شرکت

تعاونی حفظ منافع اجتماعی - اقتصادی اعضای آن است. که به عنوان یک شرکت تعاونی پزشکان، با این هدف با تاسیس کلینیک‌های اعضا به صورت یک زنجیره منظم کلینیک‌ها و شبکه بیمارستانی، «شبکه تدارک مراقبت‌های بهداشتی و درمانی»^۲ اجرا می‌شود. در ماه مه ۱۹۸۹ یک پژوهش زمینه‌یابی برای نظرخواهی از اعضا در مورد این پیشنهاد انجام شد. نتایج به دست آمده از نظرخواهی اعضا رهنمودهای سودمندی در حوزه‌های زیر فراهم کرد:

- بهره‌برداری از تسهیلات پزشکی دولتی

و خصوصی

- استاندارد کردن روشهای کلینیکی

- بهبود نگرش عمومی نسبت به شرکت

تعاونی، با آموزش کارکنان و تضمین کیفیت.

- ارائه خدمات اضافی مانند جراحی

سرپایی، پرستاری در خانه و غیره.

- کنترل هزینه شامل خریدهای کلی یکجا

را از مراقبت‌های اولیه گرفته تا مراقبت‌های پزشکی تخصصی سطح بالا، هم به جمعیت روستایی و هم به جمعیت شهری، عمدتاً با نرخهای سوبسیددار دولتی ارائه می‌کنند. در حدود ۵۷٪ کل پزشکان کشور در کلینیک‌ها و بیمارستانهای خصوصی، اساساً در نواحی شهری خدمت می‌کنند و هزینه بستری شدن در بیمارستانهای خصوصی تقریباً سه برابر بیمارستانهای دولتی است.

۳- خصوصی کردن خدمات بهداشتی و

درمانی: بالا رفتن هزینه‌های مراقبت پزشکی هم در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی در طی سالهای بحران و کساد موجب شد که مطالعه‌ای در مورد تامین منابع مالی مراقبت‌های پزشکی در سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۳ انجام شود. در سال ۱۹۸۵ نیز دولت قصد خود را برای خصوصی کردن بخشهایی از تسهیلات مراقبت پزشکی دولتی اعلام کرد و از بخش پزشکی خصوصی دعوت کرد برای رویارویی با چالشهای خصوصی کردن سازمان‌دهی کنند و کوششهای خود را در زمینه توسعه بهداشت ملی با اقدامات دولت هماهنگ نمایند.

به عنوان بخشی از برنامه‌های خصوصی

کردن، دولت در حال حاضر امکانات اجرای

یک برنامه بیمه بهداشت و درمان ملی را مورد

مطالعه قرار داده است و همچنین سناریوهای

احتمالی مختلفی را برای آینده که متضمن

از: دکتر راجه نوردین

مدیرعامل شرکت تعاونی پزشکان مالزی

۱- وضعیت واقعی

۱- زمینه کلیات کشور مالزی با جمعیتی بالغ بر ۱۸/۵ میلیون نفر از دو بخش مالزی غربی (یا شبه جزیره) و مالزی شرقی تشکیل شده است. اگر چه این کشور دارای جمعیت نسبتاً جوانی است، ولی الگوی جمعیتی در حال دگرگونی آن و الگوی بیماریها روند معتبری را در ارائه خدمات و مراقبت‌های پزشکی و تامین منابع مالی آن در آینده نشان می‌دهند.

۲- خدمات بهداشتی ناکام: خدمات

بهداشتی و درمانی مالزی اساساً یک نظام دولتی است، اگر چه بخش پزشکی خصوصی در حال رشد نیز وجود دارد. نخستین بار حکومت استعماری در این کشور بیمارستانهایی برای استفاده کارکنان دولت و افراد بی‌بضاعت تاسیس کرد. اما بعد از استقلال در سال ۱۹۵۷، حکومت مالزی برنامه گسترده‌ای را برای خدمات بهداشتی و درمانی روستایی آغاز کرد که مراقبت‌های اولیه بهداشتی و درمانی را به جمعیت روستایی با ارجاع به نظام بیمارستانی ارائه می‌کرد. امروزه شبکه وسیعی از درمانگاههای دولتی، مراکز بهداشتی و درمانی و بیمارستانها انواع مراقبت‌های پزشکی

و ایجاد تسهیلات مشترک تشخیص پزشکی.
- دادن تخفیف‌های ویژه به مشتریان عضو
شرکت تعاونی.

شبکه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی در
ژانویه ۱۹۹۲ دایر گردید. تاکنون ۷۵/۴٪
(۳۵۶ نفر) از ۴۷۲ نفر عضو شرکت تعاونی
پزشکان مالزی که در بیش از ۵۵۰ کلینیک در
سراسر شبه جزیره مالزی فعالیت می‌کنند به این
شبکه پیوسته‌اند. کوشش برای بالابردن کیفیت
مراقبت‌های پزشکی و استاندارد کردن روش‌های
کلینیکی هنوز ادامه دارد.

پیشرفت در زمینه گسترش فعالیت‌های
گوناگون شبکه (مانند توسعه مراکز مشترک
تشخیص پزشکی، جراحی‌های سرپایی و
غیره) اساساً به علت سازمان بیش از حد
متمرکز تعاونی پزشکان مالزی، نسبتاً کند بوده
است. به منظور برانگیختن فعالیت‌های محلی، در
سال ۱۹۹۳ آئین‌نامه‌های شرکت تعاونی
پزشکان مالزی اصلاح شد تا شرکت را به
شعبات محلی تقسیم کند. یکی از ایالت‌هایی

که شروع به برنامه‌ریزی فعالیت‌های مراقبت
بهداشتی و درمانی محلی کرده است ایالت
پنانگ^۴ است. تجربه پنانگ مورد بررسی قرار
مسی‌گیرد، و اکنون امکان توسعه سریع
مراقبت‌های بهداشتی و درمانی در سطح شعبات،
با رهنمودهای مرکز وجود دارد.

۲- هدف درازمدت: در حالی که شبکه
مراقبت‌های بهداشتی و درمانی می‌باید خدمات
بهداشتی و درمانی به جامعه، از جمله به
مشتریان دارای شخصیت حقوقی، ارائه کند،
شرکت تعاونی پزشکان مالزی مجبور است در
تلاش‌هایش برای جلب مشتریان اضافی برای
اعضای خود، اکیداً از اصول اخلاق پزشکی
پیروی کند. بنابراین، برنامه درازمدت شرکت
تعاونی پزشکان مالزی این است که مراقبت‌های
بهداشتی و درمانی کنترل شده و منظم به یک
گروه «مقید به تعاونی» متجاوز از ۳ میلیون
تعاونگر که به بیش از ۳۰۰۰ شرکت تعاونی
در کشور وابسته‌اند، ارائه نماید. مکانیزمی

برای ایجاد یک شرکت تعاونی ثانوی با
کارکرد مشخص مراقبت بهداشتی و درمانی
(یک تعاونی ملی مراقبت‌های بهداشتی و
درمانی)، به همان شیوه‌ای که چندین تعاونی
ثانوی برای انجام وظایف خاصی مانند بیمه،
مسکن، بانکداری، بازاریابی و غیره قبلاً در
کشور تاسیس گردیده‌اند، هم اکنون در مراحل
نهایی برنامه‌ریزی است.

نقش دوگانه برای تعاونی ملی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی

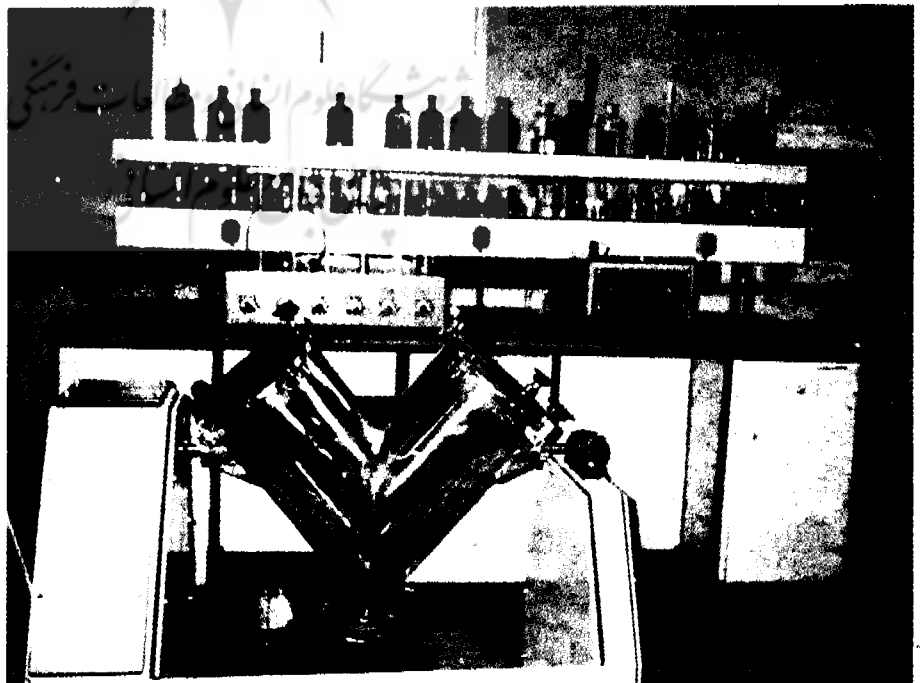
شرکت تعاونی ملی مراقبت‌های بهداشتی و
درمانی در اصل به عنوان وسیله‌ای در نظر
گرفته می‌شد برای ارائه مراقبت‌های بهداشتی و
درمانی کنترل شده به اعضای شرکت‌های تعاونی
با بهره‌گیری از شرکت تعاونی پزشکان مالزی
و شبکه تدارک مراقبت‌های بهداشتی و درمانی و
با استفاده از برنامه‌های بیمه بهداشتی که با
همکاری شرکت بیمه تعاونی مالزی^۴ بوجود
آمده است. دو تحول جدید به تجدیدنظر در
نقش تعاونی ملی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی
انجامید.

۱- برنامه آینده نگر ۵۰۲۰ دولت پیش‌بینی

می‌کند که تسهیلات بهداشتی و درمانی تا سال
۲۰۲۰ تقریباً به طور کامل خصوصی خواهد
شد در طی این مدت تغییرات بیشتری در
الگوی جمعیتی و نیز در الگوی بیماری بوجود
خواهد آمد. این بدان معناست که نظام ارائه
مراقبت‌های بهداشتی و درمانی آینده و تامین
منابع مالی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی باید با
این تغییرات اجتناب‌ناپذیر انطباق داده شود.

۲- شناخت بخش تعاونی به عنوان بخش

سوم، این شناخت علاوه بر بخش‌های دولتی و

خصوصی (که هم اکنون خود را در موضع خصوصی کردن خدمات بهداشتی و درمانی قرار داده‌اند) راه را برای مشارکت بخش تعاونی در طرحهای بهداشت و درمان یا مرتبط با بهداشت و درمان، و نه صرفاً در فعالیتهای اقتصادی معمولی، هموار می‌کند.

بنابراین پیش‌بینی می‌شود که شرکت تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی و درمانی نقشی دوگانه داشته باشد:

و به عنوان وسیله‌ای برای ارائه مراقبتهای بهداشتی و درمانی هدایت شده به تعاونگران و همچنین به عنوان مکانیزمی برای سرمایه‌گذاری بخش تعاونی در توسعه بهداشت و درمان ملی در ارتباط با سیاستهای برنامه آینده‌نگر ۲۰۲۰ دولت عمل کند.

(لطفاً به ضمیمه ۱ و ضمیمه ۲ رجوع کنید)

جمع‌بندی وضعیت واقعی

سیاست خصوصی کردن دولت انگیزه تاسیس شرکت تعاونی پزشکان مالزی با مسئولیت محدود (KDM) را به عنوان نخستین شرکت تعاونی در کشور که اعضای آن را پزشکان حرفه‌ای تشکیل می‌دادند، بوجود آورد.

توجه به پیامدهای توسعه درازمدت مراقبتهای بهداشتی و درمانی در ارتباط با مشارکت بخش تعاونی، به ایجاد نخستین تعاونی بهداشتی، پزشکی مالزی یعنی تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی و درمانی^۶ (Kosinat) منجر می‌شود.

اگر چه Kosinat یک تعاونی بهداشتی، درمانی در سطح ملی خواهد بود، پیش‌بینی می‌شود که عدم تمرکز، توسعه تعاونیهای بهداشتی، درمانی دیگری را در سطح ملی، به

تدریج که اعضای شرکت تعاونی پزشکان مالزی به منظور توسعه مراکز خدمات بهداشتی و درمانی محلی (مانند بیمارستانهای محلی) بر مبنای نیازهای محلی با شرکتهای تعاونی محلی به سرمایه‌گذاری مشترک می‌پردازند، به‌مراه خواهد آورد.

(ب) فعالیتهای

فعالیت‌های عمده‌ای که در چند سال گذشته انجام شده است بشرح زیر است.

فعالیت‌های فنی

۱- مطالعات زمینه‌یابی

ماه مه ۱۹۸۹ - مطالعه زمینه‌یابی برای کسب نظرات اعضا در مورد پیشنهاد ایجاد شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی.

ماه مه ۱۹۹۰ - مطالعه زمینه‌یابی درباره حداقل حق‌المشاوره پزشکی که باید در محل‌های مختلف اخذ شود.

ماه ژوئن - مطالعه زمینه‌یابی در مورد استفاده از آزمایشگاههای خصوصی توسط اعضاء تعاونی پزشکان، به منظور تعیین اینکه آیا تغییر روش فعلی ضروری است یا خیر.

ژوئن ۱۹۹۱ - مطالعه زمینه‌یابی نهایی برای تأیید علاقه اعضاء به پیوستن به شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی (HCPN) و شرایطی که باید رعایت شود (۷۵٪ نظر موافق دارند)

نوامبر ۱۹۹۲ - مطالعه در مورد دامنه فعالیتهای مراقبت بهداشتی و درمانی در حال حاضر و نظر اعضا در مورد حق‌الزحمه‌های پیشنهادی برای خدمات مختلف (بالا بردن سطح بهداشت، حفظ بهداشت و سلامت، پیشگیری از بیماری، تشخیص زودرس و به موقع، درمان، بازپروری).

۲- گردهمایی‌ها، سمپوزیوم‌ها، دوره‌های

آموزشی

ژانویه ۱۹۹۰ - گردهمایی فنی با شرکت وزارت بهداشت و درمان، انجمن پزشکی مالزی^۷، جامعه پزشکان عمومی^۸، انجمن بیمارستانهای خصوصی^۹ و اتحادیه انجمنهای پزشکان خصوصی^{۱۰} برای بحث در مورد پیامدهای مختلف براساس نتایج بدست آمده از مطالعات زمینه‌یابی در مورد شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی (HCPN)

ماه دسامبر - سمپوزیوم مراقبتهای بهداشتی و درمانی از طریق تعاونیها (انجمن پزشکان عمومی شرکت تعاونی پزشکان مالزی^{۱۱})

اوت ۱۹۹۱ - کارگاه درباره بیمه بهداشت و درمان (AGM)

ماه اکتبر - کارگاه درباره تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی و درمانی (KOSINAT) (کالج تعاونی)

ماه مه ۱۹۹۲ - گردهمایی با جامعه پزشکان عمومی برای تعیین مسئولیت استاندارد کردن روشهای کلینیکی و تضمین کیفیت.

ماه اکتبر - گردهمایی فنی (انجمن پزشکان عمومی تعاونی پزشکان مالزی) (AGM) بررسی در مورد اولویتهای روشهای مختلف و تهیه و تنظیم برنامه عمل.

آوریل ۱۹۹۳ - گردهمایی فنی (اجلاس شورا) بررسی پیشرفت کار شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی (HCPN)

ماه آوریل - آموزش در زمینه خدمات کمکی کلینیکی (کالج تعاونی)

ماه مه - کمیته فنی جزئیات معاینات بهداشتی و پزشکی متناوب، آزمون و تشخیص وضع سلامت افراد.

ماه اوت - گردهمایی برای بررسی در

مورد تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی درمانی (شرکت تعاونی پزشکان مالزی - کالج تعاونی، شرکت بیمه تعاونی مالزی)^{۱۲}

فعالیت‌های اقتصادی

از سال ۱۹۹۰ - خریدهای کلی دارو و وسایل برای اعضا

۱۹۹۱ تاکنون - توزیع واکسن هپاتیت B کودکان بین پزشکان خصوصی از طرف انجمن پزشکی مالزی (طرح مشترک هپاتیت B کودکان وزارت بهداشت و درمان^{۱۳} و انجمن پزشکی مالزی^{۱۴})

۱۹۹۳ تاکنون - طرح تصفیه آب فیلوپور^{۱۵} - اعضا شرکت تعاونی پزشکان مالزی به عنوان توزیع کننده. توزیع میان شرکت‌های تعاونی دیگر.

۳- فعالیت‌های پشتیبانی

۱- علامت اختصاصی: برای کلینیک‌های تعاونی پزشکان مالزی که در شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی، درمانی مشارکت دارند (در سال ۱۹۹۰ پیشنهاد گردید و در ماه ژوئن ۱۹۹۱ از تصویب کمیته اخلاقی و شورای تبلیغات پزشکی انجمن پزشکی مالزی گذشت).

۲- آئین‌نامه‌ها: اصلاح آئین‌نامه تعاونی پزشکان مالزی به منظور غیر متمرکز کردن فعالیتها (اجلاس عمومی فوق‌العاده سپتامبر ۱۹۹۳).

۳- سرمایه‌گذاری مشترک سرمایه‌گذاری مشترک Azam Dinamik Sdn. Bhd به منظور ایجاد مکانیزمی برای همکاری در توسعه واردات و توزیع تجهیزات و وسایل پزشکی، سیستم‌های مراقبت بهداشتی و درمانی، مواد غذایی بهداشتی و غیره (آوریل ۱۹۹۳).

تاسیس شرکت تضامنی با مسئولیت

محدود میفلاکس (Mayflax) با مشارکت شرکت تعاونی پزشکان مالزی، عظم دینامیک (Azam Dinamik)، میکوفارماسی (Mico Pharmacy) و NAMFA در دنبال سرمایه‌گذاری مشترک بالا (ژانویه ۱۹۹۴).

۴- امور استخدامی و اداری: انتقال به ساختمان اداری بزرگتر به منظور تسهیل فعالیتها استخدام کارکنان اضافی، تقویت ادارات حسابداری، امور اداری و بازاریابی.

(ج) وظایف

۱- شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی (HCPN)

فعالیت‌های مربوط به بالا بردن کیفیت مراقبتهای پزشکی و استاندارد کردن روشهای کلینیکی و اداری هنوز ادامه دارد. وظایفی که باید در سالهای ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ انجام شود شامل موارد زیر است:

- آموزش کادر کمکی کلینیکی.
- تقویت و استاندارد کردن سیستم ارجاع بیماران.

- به دست آوردن مشتریان بیشتر از تعاونیها و شرکتها.

- کامپیوتری کردن (شامل مدیریت کلینیک، مدیریت تخصصی، مدیریت دارویی، تهیه صورتحسابها و غیره).

- استخدام اعضا جدید از ۲۲ ناحیه که هنوز تحت پوشش شبکه تعاونی تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی قرار نگرفته‌اند.
- طرح آموزش دستیاران کلینیک.

- خدمات بهداشتی مدارس و مراقبتهای پزشکی پیش از زایمان - مطالعه پیشنهاد دولت مبنی بر استفاده از تسهیلات موجود دولتی (بر مبنای استفاده کامل یا جزئی، تمام وقت یا پاره‌وقت یا جلسه‌ای).

- تقویت شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی در سطح شعبات محلی.

- ادامه مطالعه تجربه پنانگ در زمینه مراقبتهای بهداشتی و درمانی هدایت شده.
- تضمین کیفیت. تعیین استانداردهای حداقل.

۲- تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی و درمانی. جزئیات امر در مراحل نهایی است. وظایف برای سالهای ۱۹۹۴ و ۱۹۹۵ عبارتند از:

- نهایی کردن جزئیات طرح مراقبتهای بهداشتی و درمانی هدایت شده شامل انگیزه‌های برنامه‌های بهداشتی و درمانی کامل و بیمه بهداشت و درمان (با منابع خارجی).

- مشورت با شرکت‌های تعاونی منتخب در مورد نقش دوگانه تعاونی ملی مراقبتهای بهداشتی و درمانی.

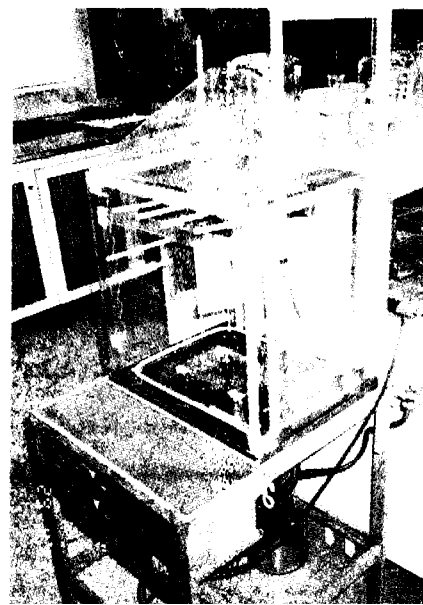
- گزارش گروه کارشناسی به دولت شامل آئین‌نامه‌ها.

- مطالعه میدانی در مورد استفاده کارمندان دولت از شبکه تدارک مراقبتهای بهداشتی و درمانی تعاونی پزشکان مالزی.

- تعاونیهای بهداشتی - پزشکی در سطح شعبات محلی.

کوالالامپور

۱۵ آوریل ۱۹۹۴

هم اداره کل

هر دو نمونه

پای صحبت آقای عبدالکریم نیشابوری مدیرکل تعاون استان خراسان:

من واقعاً این اداره کل را یک اداره نمونه می‌دانم و قبلاً هم به همکارانم گفته‌ام: که حاصل کار شما بود که فعالیت‌هایمان منسجم شد و کارمان در کل کشور نمود پیدا کرد. از شما هم تقاضا دارم هر جا که می‌خواهید اسم ببرید به عنوان اداره کل نمونه نام ببرید و نه مدیرکل نمونه. عبدالکریم نیشابوری، مدیرکل تعاون استان خراسان، که در سال گذشته، مجموعه تحت مدیریت او بهترین عملکرد را در بین ۲۵ استان کشور ارائه کرد، با پیروی از مشی مدیریت مشارکت جویانه خود، خالصانه افتخار را با همکارانش تقسیم می‌کند.

برای آشنایی بیشتر با موفق‌ترین اداره کل تعاون سال ۱۳۷۴ و نیز بدست آوردن اطلاعاتی درباره بخش تعاون استان خراسان، با عبدالکریم نیشابوری، مدیرکل تعاون آن استان به گفتگو نشستیم.

□ آقای نیشابوری، از سوابق خدمتی خود بگوئید و اینکه چگونه به وزارت تعاون ملحق شدید؟

از آذرماه سال ۱۳۵۸ در سپاه مشهد استخدام شدم و تا اواخر سال ۱۳۷۳ که به وزارت تعاون مامور شدم، در سپاه پاسداران شهرستان مشهد کار می‌کردم. در طول دوران خدمتم در سپاه، سه سال را در جبهه کردستان

و شش ماه هم در منطقه جنوب فعالیت داشتیم. در سپاه پاسداران عموماً وظایف مدیریتی، از قبیل: جانشین مسئول ستاد تیپ ۲۱ امام رضا، جانشین طرح و برنامه و یا مسئولیت امور شهرستانها را برعهده داشتیم. در مورد آمدنم به وزارت تعاون نیز باید بگویم که واقعاً چون آقای مهندس شافعی قبول مسئولیت اداره کل تعاون خراسان را بر من تکلیف کردند، کار را پذیرفتم، هر چند که در آغاز کار خیلی نگران بودم از اینکه خدای نخواستہ مسئولیت بخشی را بپذیرم که اطلاع چندانی از آن ندارم منتها چون تکلیف کردند، پذیرفتم.

□ آقای نیشابوری، شما در بین ۲۵ مدیرکل تعاون استانها، در سال ۱۳۷۴، به عنوان مدیرکل نمونه انتخاب شدید، به نظر شما دلیل این موفقیت چه بود؟

شاید به من حق بدهید اگر بگویم که پاسخ به این سوال مشکل است. اولاً این ناشی از لطف برادران در وزارتخانه بود که چنین عنوانی را به بنده بدهند، من خودم را لایق آن نمی‌بینم. ثانیاً آن چیزی که برای خود من مشهود است، این است که واقعاً اداره کل از لحاظ عملکرد و کارکردش، در سال ۷۴ یک وضعیت فوق‌العاده‌ای را نسبت به سال ۷۳ داشت. ساده‌تر خدمتان عرض کنم، همه همکارانمان در اداره کل خراسان در سال

گذشته با عشق و علاقه و با تمام توان کار کردند. ما شاهد بودیم که کارکنان ساعت هفت صبح می‌آمدند سرکار و ساعت دو و ربع که اداره تعطیل می‌شد فقط می‌رفتند ناهارشان را می‌خوردند و سریع برمی‌گشتند و حداقل تا ساعت هشت و نیم شب در اداره بودند و بعضاً تا ساعت ۱۰ یا ۱۱ شب و این شیوه کار کردن باعث شد که یک تحول اساسی در کار ایجاد شود.

من خدمت همه همکاران عرض کردم که من اینجا نیامده‌ام که با کسی برخورد کنم یا کسی را ارتقاء بدهم. با بیش داوری نیامده‌ام. من آمده‌ام کار کنم، کار را هم باید شما انجام بدهید من فقط به عنوان یک خدمتگزار و یک هماهنگ کننده آمده‌ام. الحمدا... وقتی همکاران این رویه را دیدند، همگی با تمام توان کار کردند. فکر می‌کنم از دیگر دلایل موفقیت این بود که با پیش داوری به این تشکیلات وارد نشوم و قبل از اینکه به مسئله‌ای برسم با کسی برخورد نکردم. به همه میدان دادم که کار کنند و همه هم الحمدا... کار کردند. خوب هم کار کردند.

البته اینکه من دلهره این را داشتم که خدای نخواستہ نکند کار بدتر شود یا رو به اصلاح نرود، باعث می‌شد که یک مقدار دقت و وسواس بیشتری بخرج دهم. در زمان جنگ و جبهه نیز خاطراتان هست هر وقت که رزمندگان به خودشان مطمئن می‌شدند و مغرور، یک شکستی وارد می‌شد. اما آنجا که ترس داشتند و سعی و توکل می‌کردند، معمولاً عملیات اگر چه به لحاظ مادی مشکل داشت، اما قطعاً با موفقیت روبرو می‌شد.

□ به این ترتیب در موضوع انتخاب مدیرکل نمونه، توجه به خصوصیات فردی مدیر و شیوه مدیریتی او مهم است؟

دقیقاً همین جور است. کارکنان را نباید به مثابه ابزار قلمداد کرد، بلکه آنان انسانهای شریفی هستند که هر کدامشان شخصیت‌هایی والا و خاص خود را دارند. من وقتی در جمع همکاران می‌نشستم، چه در شورای مدیران یا در دیگر مجامع اداری، خودم را با یک کارمند ساده برابر می‌دانم. من در مقابل همکاران که قرار می‌گیرم به عنوان یک دوست، یک همکار خیلی صمیمی با ایشان صحبت می‌کنم. شاید در تشکیلات اداری مرسوم نباشد که یک مدیر با یک کارمند اینقدر صمیمی شود، اما بی‌تردید برقراری روابط عاطفی با همکاران خیلی موجب دلگرمی آنان است.

من دقیقاً می‌بینم که خیلی از همکارانم با جان و دل کار می‌کنند تا آنکه هیچ اشکالی در کار مشاهده نشود، علت آنست که به تشکیلات علاقمندند، خودشان را عضو این مجموعه می‌دانند.

□ فکر می‌کنم با این طرز تفکر شما ترجیح می‌دهید که سازمان تصمیمات از پایین به بالا حرکت کند و قبل از اینکه تصمیم نهایی را بگیرید از نظرات کارکنان با خیر شوید؟

من هیچ وقت، هیچ تصمیمی را البته شاید علت اصلی‌اش این بود که در مورد بخش تعاون اطلاعاتم کافی نبود ولی هر چقدر هم به جلو آمده‌ام و اطلاعاتم به اندازه مدتی که سابقه دارم، از این بخش زیاد شده است باز هم بدون نظرخواهی و مشورت نگرفته‌ام. حتماً

مدیران اتحادیه‌ها و تعاونیهای بزرگ به اداره کل بیشتر باز شود و آنان بیشتر خودشان را به این اداره کل نزدیک بدانند. نمایندگان مجلس را چندین نوبت به اداره کل دعوت کردیم و با حضور مدیران اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی جلسات بحث و گفتگو ترتیب دادیم، و این باعث تحیب قلوب بیشتر بین آنان و اداره کل شد.

□ همانطور که می‌دانید حوزه ستادی وزارتخانه مرتباً در زمینه‌های مختلف آمار و ارقامی را از سطوح ادارات کل تعاون استانها جمع‌آوری می‌کند. آیا اداره کل هم از این اعداد و ارقام استفاده می‌کند؟ یا به عبارت دیگر آیا ضرورت جمع‌آوری آمار و اطلاعات درک شده است؟

اصولاً اداره کل باید اطلاعات کافی و کامل از وضعیت تعاونیهای تحت پوشش خود داشته باشد تا بتواند هم بخوبی اعمال نظارت کند و هم برای آینده برنامه‌ریزی نماید. باید ارتباط اداره کل با تعاونیهای استانی قوی باشد تا در مواقعی که با مشکل مواجه می‌شود، بتواند سریعاً با تعاونیها ارتباط برقرار کند تا در جهت حل مشکل به یکدیگر کمک کنند. ما خودمان صرف نظر از اینکه وزارتخانه از ما آمار و ارقام بخواهد یا نخواهد از اول دنبال این بوده‌ایم که به نحوی اطلاعاتمان از تعاونیها به روز باشد. برای این منظور از اواخر سال ۷۴، اداره اقتصادی و برنامه‌ریزی «را از آموزش جدا کردیم و با تقویت آن در سال جاری، گفتیم که کلیه آمارهای مورد نیاز اداره کل و تهران را باید اداره اقتصادی و برنامه‌ریزی تهیه

در مورد هر تصمیمی با آنهایی که فکر می‌کردم صاحب نظرند مشورت می‌کردم. این باعث می‌شد که اولاً آن تصمیم، تصمیمی پخته‌تری از آب در آید. ثانیاً وقتی تصمیمی با مشورت توام باشد، در اجراء، کارمند فکر می‌کند که این دستور یا رویه‌ای که جاری شده، ناشی از مشورت با او بوده است و نه یک دستور مستبدانه که از بالا دیکته کرده‌اند. البته ممکن است یک فردی هم نظرش دقیقاً آن نبوده که ابلاغ شده است، اما درک می‌کند که در مورد آن مسئله خاص نظرخواهی شده و از مجموعه نظرات چنان تصمیمی گرفته شده است. او هم با کمال میل مورد را می‌پذیرد. بنابه همین دلایل، هیچ وقت بدون مشورت و نظرخواهی از همکاران هیچ کاری را انجام نداده‌ام و هیچ تصمیمی نگرفته‌ام.

حتی با تعاونیها و اتحادیه‌ها سعی کردیم ارتباطهای نزدیک و خیلی صمیمی برقرار کنیم. در سال ۷۴ توانستیم ۱۳ سمینار برگزار کنیم. برپایی این سمینارها باعث شد که پای

و ارائه کند. به هر حال اگر یک اداره کل به وظایفش درست عمل کرده باشد باید اطلاعات تعاونیهای تحت پوشش خود را داشته باشد تا بتواند در مقابل سوالات مرکز به موقع و سریع جوابگو باشد.

□ **حالا که از آمار و ارقام صحبت به میان آمد، لطفاً گستره و اندازه بخش تعاون استان خراسان را در قالب اعداد و ارقام تبیین فرمائید.**

استان خراسان قریب یک پنجم مساحت کل کشور را در بردارد. و دارای ۲۳ شهرستان می باشد. تا پایان سال ۱۳۷۴ تعداد ۲۶۸۲ شرکت تعاونی تحت پوشش اداره کل تعاون خراسان بوده است که جمعاً ۷۳۸ هزار و ۶۵۸ نفر عضو و بالغ بر ۶۵ میلیارد ریال سرمایه داشتند. در سال ۷۴ موفق شدیم که ۲۹۰ شرکت تعاونی را در استان خراسان به ثبت برسانیم که در مقایسه با سال ۱۳۷۳ حدود ۱۳۰ درصد افزایش را نشان می دهد.

□ **وضعیت اتحادیه‌ها در استان چگونه است؟**

در حال حاضر ۱۹ اتحادیه در استان خراسان تشکیل شده است. اتحادیه‌ها اگر قوی عمل کنند و جایگاه خود را پیدا کنند، هم به عنوان یک ملجأ و پناه برای تعاونیها هستند و هم می توانند پشتیبانی کننده خوبی باشند. حداقل ماهی یکبار مدیران اتحادیه‌ها را از سراسر استان به اداره کل دعوت می کنیم و در جلساتی که با آنان داریم سیاستهای وزارت تعاون را برای آنان تبیین می نمایم. سعی می کنیم یکی از اساتید دانشگاه را نیز دعوت کنیم تا در این جلسات یک بحث علمی را در

زمینه موضوعهای روز که در وزارت تعاون پیش می آید برای مدیران اتحادیه‌ها مطرح نمائیم. اخیراً بحث آموزش و تحقیقات در اتحادیه‌ها پیگیری می شود. در اوایل چون این موضوع بار مالی دارد. معاونتهایی بروز می کرد اما، طی سه، چهار جلسه که بحث مذکور ادامه یافت و قضیه از بعد کاربردی مطرح شد، همه آقایان به اهمیت و ضرورت امر آموزش و تحقیقات پی بردند.

□ **آیا تصور می کنید که بتوان در آینده نزدیک آن قسمت از آموزش نیروی انسانی را که برای رسیدن به اهداف سیاست توسعه صادرات بخش تعاون ضروری است، به اتحادیه‌ها واگذار کرد؟**

ما دنبال این هستیم که آموزش و تحقیقات را به درون اتحادیه‌ها بکشانیم. البته به آنها گفته ایم، وظیفه خودمان را انجام می دهیم ولی کلاسهای ما کافی نیست. اگر گسترش کمی و کیفی بخش تعاون را می خواهیم، باید همه به صورت جمعی در آموزش و تحقیقات مشارکت کنیم. با توجه به گستردگی استان و پراکندگی تعاونیها در سطوح آن، حتماً باید اتحادیه‌ها در زمینه آموزش و تحقیقات کمک کنند.

□ **عملکرد آموزشی سال ۷۴ اداره کل تعاون خراسان را چگونه ارزیابی می کنید؟**

اداره آموزش ما بخصوص در سال ۷۴، تحولی چشمگیر داشت، هم به لحاظ کمی و هم از نظر کیفی. مجموع تعداد دوره‌های آموزش اجباری و دوره‌های تک‌درس

تخصصی که در سال گذشته برحسب نیاز تعاونیها برگزار شد ۱۰۶ دوره بود که ۳۲۳۲ ساعت آموزش را شامل گردید و به این ترتیب از نظر مدت آموزش ۳۷ درصد از برنامه پیش‌بینی شده جلوتر بوده ایم.

□ **در صورت عدم وجود چه موانع و مشکلاتی عملکرد سال گذشته اداره کل تعاون خراسان چشمگیرتر می شد؟**

یکی از مشکلات اصلی، عدم حضور در همه شهرستانهای استان است. در سال ۱۳۷۳ از ۲۳ شهرستان موجود در استان فقط در شش شهرستان اداره تعاون داشتیم. خوب تصدیق می فرمائید وقتی که در ۱۷ شهرستان حضور نداریم، حتی یک نمایندگی نیز در آنها نداریم، یقیناً ارتباط ما با مردم این شهرستانها و با تعاونیهای آنها خیلی کم رنگ می شود. برای رفع این نقیصه مکاتباتی با فرماندارها صورت گرفت و در جریان مسافرتها با فرماندارها و نمایندگان مجلس صحبت کردیم و آمادگی خود را برای راه‌اندازی بخش تعاون در آن شهرستانها اعلام نمودیم. خوشبختانه استقبال نسبتاً خوب بود، در سال ۷۴ در شش شهرستان دیگر یعنی شیروان، اسفراین، کاشمر، بردسکن، قوچان و فردوس موفق شدیم که نمایندگی اداره تعاون را افتتاح کنیم.

اخیراً هم از شهرستان قائن تماس گرفته‌اند و برای گشایش نمایندگی بخش تعاون در آن شهرستان اظهار تمایل کرده‌اند.

از دیگر مشکلات محسوس در سال گذشته، کمبود نیروی انسانی و وسیله نقلیه بود. این دو، سه مشکل اگر نبود یقیناً موفقتر عمل می کردیم.

□ از نظر کارشناس متخصص و بودجه جاری چطور؟

از نظر تخصص الحمد... وضع ما خوب بوده است. نیروی کارشناسی مان قوی است و تخصصهای مختلف را در اختیار داریم. از نظر بودجه کاری نیز سال گذشته مشکلی نداشتیم.

□ با توجه به تجربه‌ای که در سال ۷۴ داشته‌اید، به طور کلی کمیّت و کیفیت تسهیلات اعتباری بخش تعاون را در بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور، چگونه ارزیابی می‌کنید؟

تسهیلات اعتباری تبصره سه بودجه سال ۷۵ کل کشور حدود ۵۰ درصد نسبت به سال ۷۴ رشد داشته است و به همین نسبت نیز به استان خراسان اعتبار بیشتری تخصیص یافته است. سال گذشته سهم این استان از تبصره مذکور بیش از دو میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان بود و امسال در مرحله اول مبلغ ۳۸ میلیارد ریال ابلاغ شده است که از نظر مقدار نسبت به سال ۷۴ افزایش یافته، اما اینکه جوایگویی نیازهای استان هست یا نیست باید عرض کنم که خیر، جوایگویی نیازهای ما نیست. زیرا رقم اعتبار مورد نیاز برای شرکتهایی که در سال ۷۴ متقاضی استفاده از تسهیلات تبصره سه بودند اما به دلیل کمبود اعتبار، وامی دریافت نکردند، به تنهایی چیزی حدود پنج و نیم میلیارد تومان است که به این رقم باید درخواست تعاونیهایی که امسال تشکیل می‌شوند و تقاضای وام دارند و تعاونیهایی تحت پوشش تعاون روستایی نیز اضافه شود. در مقابل فعلاً سه میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان اعتبار ابلاغ شده است. به هر حال ما مجبوریم

از بین این تقاضاها براساس اولویتهایی که وزارتخانه تعیین می‌کند، تعاونیهایی را که واجد شرایط هستند انتخاب و به وزارتخانه و بانکهای عامل معرفی کنیم.

در سال ۷۴ ما سعی کردیم با توجه به محدودیتی که در تبصره سه داشتیم، شرکتهای تعاونی را به سمت تبصره ۵۰ سوق بدهیم که تا حد زیادی موفق بودیم و توانستیم بیش از یک میلیارد تومان اعتبار تبصره ۵۰ را در استان خراسان جذب کنیم. گفتنی است که کل تسهیلات اعتباری تبصره ۵۰ در سال گذشته چیزی کمتر از ۱۴ میلیارد تومان بود که بخش تعاون استان خراسان توانست یک چهاردهم آنرا جذب کند. متأسفانه امسال تبصره ۵۰ کاهش چشمگیری داشته است و کل اعتبارات تبصره مذکور پنج میلیارد تومان باشد که این رقم واقعاً رقم بسیار کمی است.

از سوی دیگر سقف سرانه سه میلیون تومان نیز که امسال هیات محترم وزیران تصویب کرده است، یک مقدار محدودیتهایی را برای ما ایجاد می‌کند و متأسفانه باعث می‌شود که نتوانیم برای اجرای طرحهای بزرگ در بخش تعاون از محل تبصره سه استفاده کنیم.

□ به نظر شما برای توسعه بخش تعاون چه باید کرد؟

در یک جمله می‌گویم، برای توسعه بخش تعاون باید فرهنگ کار جمعی، روحیه اخوت برادری، ایثار و گذشت را در کشور توسعه دهیم هر چقدر بتوانیم چنین مفاهیمی را که در اعتقادات ما ارزشمندند، گسترش دهیم، توانسته‌ایم بخش تعاون را البته با مدیریت صحیح، به ترقی و تعالی برسانیم.

□ اهم برنامه‌های شما برای تعاون استان خراسان در سال جاری چیست؟

امسال با توجه به سیاست انقباضی وزارت تعاون در قبال تشکیل تعاونیهای تولیدی، بنا داریم که بجای تاسیس تعاونیهای جدید، بیشتر به تقویت و رسیدگی به وضعیت تعاونیهایی موجود پردازیم. سیاست وزارت تعاون این است که با توجه به میزان اعتبارات تصویبی، تشکیل تعاونیها را با استفاده از تسهیلات اعتباری تبصره‌های بودجه سال جاری محدودتر کند.

به هر حال ما سعی داریم در بخش تولید خصوصاً تعاونیهایی را تشکیل دهیم که خود اعضا قدرت سرمایه‌گذاری بیشتر داشته باشند و بعد ما هم بتوانیم از محل اعتبارات کمکشان کنیم.

امسال بحث آموزش اعضا و مدیران تعاونیهایی موجود را نیز در برنامه کار خواهیم داشت.

□ آیا امسال هم تعاون خراسان می‌تواند بهترین عملکرد را ارائه دهد؟

امیدواریم، انشا... از خداوند متعال می‌خواهیم که کمکمان کند.

□ در پایان این مصاحبه از صبر و شکیبایی و نیز از پاسخهای جامع و کامل جنابعالی سپاسگزارم.

من هم متقابلاً از مسئولین وزارتخانه و مجله که محبت فرمودند و این فرصت را فراهم کردند تشکر می‌کنم.

شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه که از سال ۱۳۴۴ فعالیت خود را آغاز کرده است، از جمع ۱۰۲۰ خبازی شهر مشهد، ۶۳۸ عضو دارد و از جمله شرکتهای تعاونی است که بسیار سنجیده و معقول بدون تحمیل بار مالی به اعضای خود، به عرصه تولید نیز وارد شده است.

شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه آماده است «کارخانه آرد والسی فجر» را در ۲۲ بهمن ماه سالجاری، همزمان با هیجدهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، راهاندازی کند. با بهره‌برداری از این واحد صنعتی، روزانه ۲۰۰ تن آرد والسی با کیفیت استاندارد، برای توزیع در سطح شهر مشهد در اختیار شورای آرد و نان آن شهرستان قرار می‌گیرد.

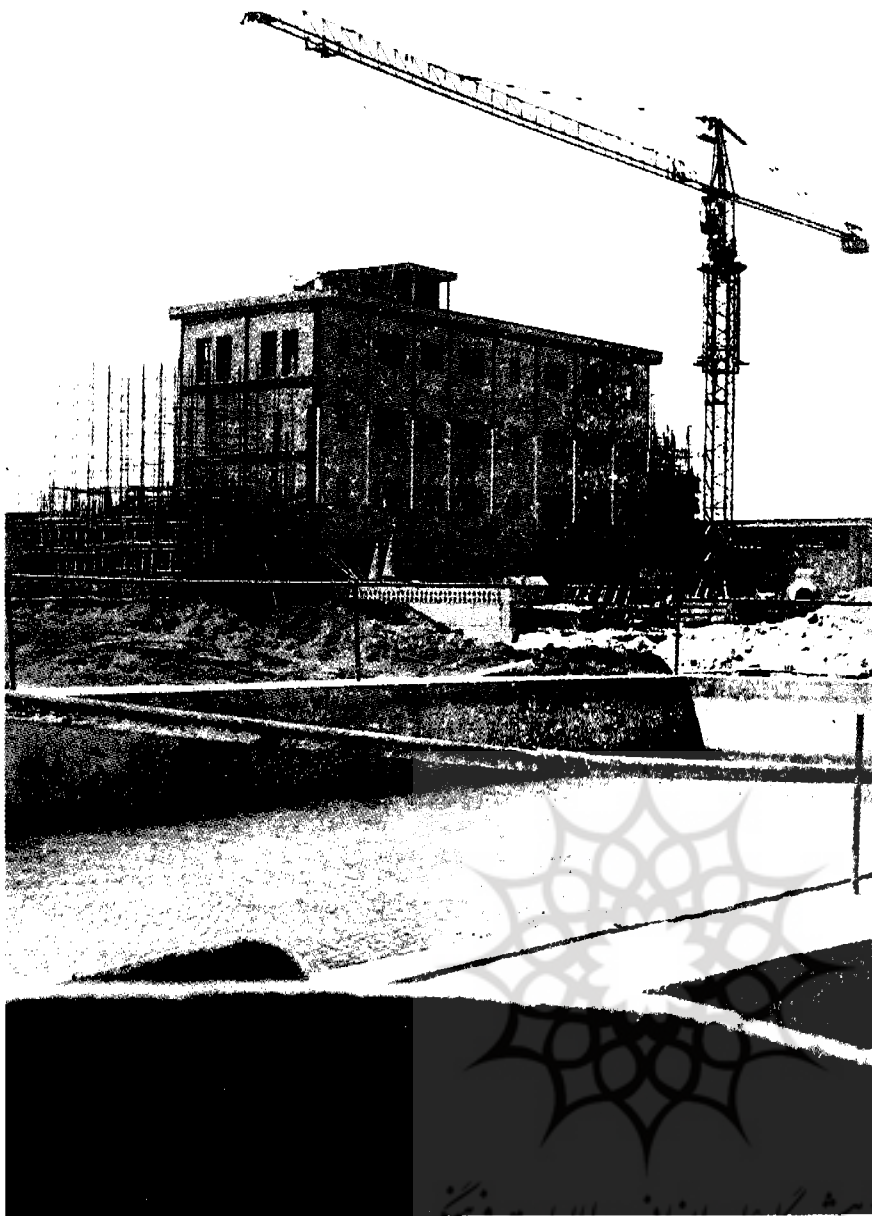
«کارخانه آرد ۲۰۰ تنی والسی فجر» واقع در کیلومتر ۲۲ جاده فریمان، در زمینی به مساحت ۲۰ هزار مترمربع در دست احداث می‌باشد. کل زیربنای کارخانه مذکور بالغ بر ۷۵۰۰ مترمربع است که علاوه بر ساختمان تولید آرد پنج طبقه، دارای ساختمانهای اداری، نگهبانی، سالن غذاخوری، مسجد و استراحتگاه کارگران می‌باشد. در هر شیفت کاری، ۴۵ نفر در این کارخانه مشغول به کار خواهند بود.

«کارخانه آرد فجر» در حال حاضر

دارای ۲۰ دستگاه والسی آلمانی مدل سالهای ۹۰ و ۹۴ است که ارزش روز این دستگاهها حدود ۴۰۰ میلیون تومان برآورد می‌شود. این کارخانه علاوه بر سیلوهای هوایی با بهره‌گیری از یک سیلوی کندویی ۱۰ هزار تنی قادر است انواع گندم را از نظر میزان چربی دسته‌بندی و ذخیره نماید. از دیگر ویژگیهای این کارخانه بکارگیری سیستمهای کامپیوتری برای کنترل مراحل مختلف تولید آرد است. در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد کارهای ساختمانی و نصب دستگاههای آن بدست کارشناسان و مهندسان ایرانی به اتمام رسیده است.

آقای یحیی اسلامی حسن‌آبادی، مدیرعامل شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه، می‌گوید: «تاکنون برای احداث کارخانه والسی فجر بیش از ۵۲۰ میلیون تومان هزینه شده است. هزینه اجرای این پروژه براساس برآورد سال ۱۳۷۲ - یعنی سال شروع مراحل احداث آن - ۳۱۵ میلیون تومان بود، اما با توجه به تغییر و افزایش قیمتها و تأخیر در پرداخت وامهایی که عمدتاً با مساعدت مسئولان استانداری، فرمانداری و بخصوص اداره کل تعاون خراسان از محل تبصره سه و متمم آن، به این طرح اختصاص یافت، اکنون با مبلغی بیش از ۷۰۰ میلیون تومان این طرح به بهره‌برداری می‌رسد.»

وی می‌افزاید: «شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه در حال حاضر با استفاده از تنها کارخانه خود یعنی کارخانه آرد چکشی یاسین، روزانه حدود ۱۲۰ تن آرد چکشی مرغوب تولید می‌کند. برابر بخشنامه‌های صادره، مهلت برچیدن و توقف فعالیت کارخانه‌های آردچکشی حدود یکسال دیگر به اتمام می‌رسد. بنابراین با توجه به این مسئله و این که کل نقدینگی شرکت را صرف احداث «کارخانه ۲۰۰ تنی والسی فجر» نموده‌ایم، در وضعیت کنونی تنها منابع مالی که برای تامین باقیمانده هزینه‌های مربوط به کارخانه فجر در اختیار داریم، اول، فروش یک ساختمان متعلق به شرکت تعاونی است که حدود ۵۰ میلیون تومان ارزش دارد و هم اکنون در اجاره «جهاد» می‌باشد و ثانیاً، سود سال ۷۵ شرکت تعاونی است که از فعالیت کارخانه آرد چکشی یاسین حاصل می‌گردد و حدود ۳۵ تا ۴۰ میلیون تومان تخمین زده می‌شود. با این حال، چیزی حدود ۱۰۰ میلیون تومان دیگر کسر داریم و برای تأمین این مبلغ چشم‌امیدمان به مسئولان وزارت تعاون و بخصوص وزیر محترم تعاون است تا از هر محلی که امکان داشته باشد آنرا در اختیار این شرکت تعاونی قرار دهند تا مجموعه عظیم کارخانه آرد فجر را هر چه زودتر، حداکثر تا ۲۲ بهمن ماه سالجاری افتتاح نماییم.

مدیرعامل شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه با اشاره به ۳۰ سال سابقه ارائه خدمات صادقانه آن شرکت تعاونی

وی در خاتمه سخنان خود گفت: «در همین جا به نمایندگی از سوی شرکت تعاونی نانوایان مشهد و حومه، از مسئولان استانداری، فرمانداری، شهرداری، شورای آرد و نان مشهد، اداره کل صنایع، اداره کل تعاون استان خراسان، بانک صادرات، رئیس اتحادیه صنف نانوایان و سایر سازمانها و افرادی که ما را در احداث کارخانه فجر یاری کرده و میکنند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌کنم.»

به اعضای خود و شهروندان، می‌گوید: «من در باز پرداخت وامهای کارخانه ۲۰۰ تنی والسی فجر، که حدوداً ماهیانه پنج یا شش میلیون تومان است مشکلی نمی‌بینم. واما از محل درآمد کارخانه و فروش ضایعاتش بازپرداخت می‌شوند و حتی احتیاج نداریم که اعضا پول بدهند.

تنها مشکل فعلی ما، همین ۱۰۰ میلیون تومان است که بدست ما برسد و این کار را خاتمه بدهیم.»

پرسش و پاسخ حقوقی

تضامنی از حیث شرایط و خصوصاتی که برای هر یک در قانون معین و مقرر گردیده، دارای تفاوتها و مغایرتهایی هستند که قابل جمع با یکدیگر نمی‌باشند، از جمله تفاوتها و مغایرتها می‌توان بطور کلی و بدون ورود در جزئیات به تفاوت تعداد سهامدار، تقسیم یا عدم تقسیم سرمایه شرکاء به سهام، پرداخت وجه سهام یا سرمایه یا آورده یا سهم‌الشرکه غیر نقدی به تناسب نوع شرکت تماماً یا بخشی از آن، مسئولیت سهامداران یا شرکاء در قبال شرکت و اشخاص ثالث، نحوه انتقال سهام یا سرمایه یا سهم‌الشرکه سهامداران یا شرکاء و موارد عدیده دیگری از مقررات متفاوت و قاطع موجود در انواع شرکتهای تجاری اشاره نمود که مانع از امکان تشکیل یک شرکت از مجموع دو یا چند شرکت تجاری می‌گردد.

حتی شرکتهای سهامی عام و خاص که ضمن لایحه قانونی واحدی در سال ۱۳۴۷ به تصویب رسیده‌اند علیرغم آنکه در پاره‌ای از موارد، از مقررات یکسانی تبعیت می‌کنند، به سبب تفاوتهای اساسی موجود در مواد قانونی مربوط به هر یک، خاصه نحوه تشکیل، چاپ و انتشار اوراق قرضه، حداقل سرمایه لازم برای تشکیل هر یک، محدودیت شرکتهای سهامی عام در انتخاب بازرسان واجد شرایط و نظایر آنها، نمی‌توانند با عنوان مشترک سهامی عام و خاص تشکیل شوند.

۲- در بند دوم از اصل ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران صریحاً به تشکیل شرکتهای تعاونی با استفاده از امکانات دولتی برای بیکاران به منظور ایجاد اشتغال اشاره شده است و شرکتهای تعاونی تولیدی که از اواخر سال ۱۳۵۸ و یا اوایل سال ۱۳۵۹ تشکیل شده‌اند نمی‌توانستند جز قالب تعاونی به شکل دیگری از جمله سهامی خاص تشکیل شوند. اصل ۴۴ قانون اساسی نیز بر تفکیک بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران از دو بخش خصوصی و دولتی تصریح دارد.

۳- علت اصلی اینکه سابقاً شرکتهای تعاونی تولیدی، با پسوند (سهامی خاص) از طریق مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی استانها به ثبت رسیده‌اند، از عدم پیش‌بینی ثبت اینگونه شرکتهای در قانون اشتغال بیکاران در ادارت ثبت اسناد و املاک کشور (واحد ثبت شرکتهای) ناشی شده و افزودن پسوند (سهامی خاص) به نام تعاونی جنبه صوری و ظاهری داشته و صرفاً به منظور تمهید امکان ثبت تعاونیهای تولیدی مورد بحث همراه با نام تعاونی به کار رفته بود که خوشبختانه با تصویب قانون بخش تعاونی در سال ۱۳۷۰ این اشکال با حذف پسوند (سهامی خاص) به کلی رفع شده است.

پرسش: آقای رحیم منصوری مدیرعامل یک شرکت تعاونی تولید صنعتی با توضیح اینکه شرکتهای تعاونی تولیدی مشکله زیر نظر مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی سابق عموماً علاوه بر عنوان «تعاون» در نام خود از پسوند (سهامی خاص) برخوردار بودند، پرسیده‌اند مگر شرکت تعاونی تفاوتی با شرکت سهامی خاص ندارد که در نام اینگونه شرکتهای تعاونی و سهامی خاص توأمأ قید شده بود؟ و با توجه به اینکه پس از تصویب قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، پسوند (سهامی خاص) از نام مذکور در نمونه اساسنامه تولیدی ارائه شده از سوی وزارت تعاون، حذف گردیده، تعاونیهای تولیدی مورد اشاره ملزم و یا مجاز به رعایت و استفاده از مقررات شرکتهای سهامی خاص هستند یا نه؟

پاسخ: چون پاسخ درست این سوال در صورت برخورداری از ادله قانونی می‌تواند ابهامهای موجود در اذهان بسیاری از مسئولان تعاونیهای تولیدی و کارشناسان حقوقی و تعاونی را مرتفع سازد، لذا بنا به ضرورت، سوال آقای معصومی ذیلاً با تفصیل بیشتری مورد بررسی و پاسخگویی قرار می‌گیرد:

۱- مطابق با مصراحت و روح حاکم بر قانون تجارت، هر شرکت تجاری فقط در قالب یکی از انواع مقرر در این قانون و یا لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت که اختصاص به شرکتهای سهامی عام و خاص دارد، می‌تواند تشکیل و ثبت شده و فعالیت نماید. منبأ مثال هیچ شرکت تجاری نمی‌تواند با نام و عنوان شرکت سهامی خاص و تضامنی یا شرکت با مسئولیت محدود و تضامنی تشکیل و ثبت شود. زیرا هر یک از انواع شرکتهای سهامی خاص یا با مسئولیت محدود یا

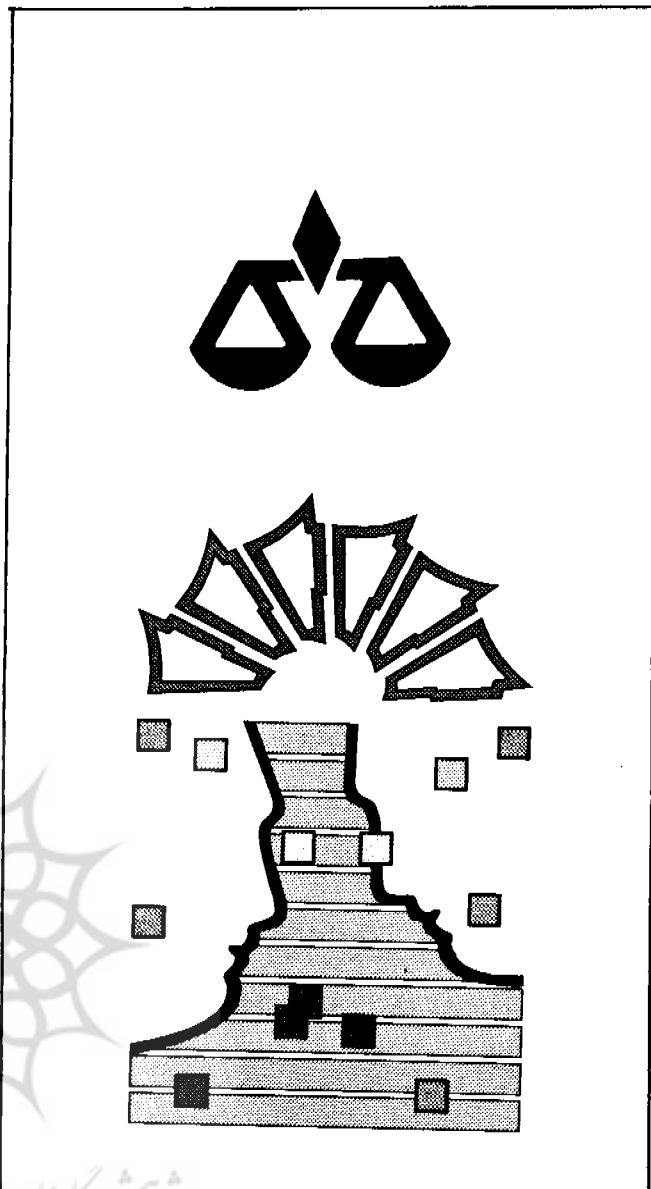
اتحادیه‌های تعاونی لازم‌الرعایه نمی‌باشد.

پوشش: آقای رسول عزیزی بازرس یکی از شرکتهای تعاونی

تولیدی با طرح این مطلب که در مجمع عمومی فوق‌العاده‌ای که ایشان برای رسیدگی به تخلفات هیات مدیره از مقررات اساسنامه و تصمیم‌گیری پیرامون عزل یا ابقای هیات مدیره دعوت نموده بودند از ۷ نفر عضو تعاونی سه نفر آنان که هیات مدیره هستند و در گروه مخالف سایر اعضای شرکت قرار دارند بدون امضای ورقه حضور و غیاب در جلسه مجمع حضور یافته ولی از اعمال رأی و مشارکت در تصمیم‌گیری خودداری ورزیده‌اند، خواستار نحوه برخورد و اقدام قانونی در چنین مواردی شده‌اند.

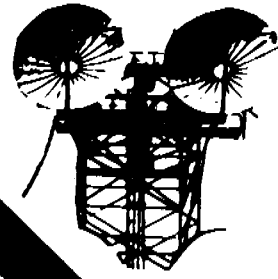
پاسخ: در صورتی که صورت مساله به همان نحو و ترتیبی باشد که بازرس تعاونی عنوان کرده‌اند، یعنی علیرغم ارائه ورقه حضور و غیاب، برخی از اعضاء یا نمایندگان تام‌الاختیار آنان از امضای ورقه حضور و غیاب امتناع کرده باشند اجازه ورود به جلسه مجمع عمومی را نخواهند داشت. زیرا ملاک حضور اعضاء در جلسه مجمع عمومی ورقه حضور غیابی است که اعضاء تا هنگام ورود به جلسه اصالتاً یا وکالتاً آنرا امضاء می‌کنند.

در صورت مواجهه با چنین مشکلی لازم است بازرس شرکت یا مقام دعوت کننده مجمع ورقه حضور و غیاب را که شامل اسامی و امضای اعضاء حاضر در جلسه است به رئیس مجمع عمومی تسلیم نماید تا چنانچه با وجود تکلیف رئیس مجمع به ثبت نام و امضای ورقه حضور و غیاب توسط عضو یا اعضاء مستکف، به دستور قانونی رئیس جلسه مجمع توجه ننموده و از امضای ورقه خودداری نمایند، طبقاً بلحاظ مشکلاتی که در حین رسیدگی به دستور جلسه و اتخاذ تصمیمات لازم بروز خواهد نمود، رئیس مجمع موظف به اخراج عضو متخلف از مقررات اساسنامه در مورد یاد شده از جلسه مجمع عمومی می‌باشد و در صورتی که در اثر تخلف عضو یا تعدادی از اعضاء، ضرر و زیانی به شرکت وارد آید، هیات رئیسه مجمع ضمن درج مستند مراتب در صورتجلسه مجمع، موضوع اخراج عضو یا اعضایی که برخلاف شرایط عضویت مقرر در اساسنامه از انجام تعهد خود دایر بر قبول و رعایت اساسنامه استکفاف ورزیده‌اند (مبتنی بر ضوابط مربوط به اخراج اعضاء) از عضویت شرکت قابل بررسی و اقدام بوده و مطالبه ضرروزیان وارده در اثر عمل متخلفانه اینگونه اعضاء از طریق مراجعه به دادگاه و ارائه مدارک، دلایل و شواهد لازم امکان پذیر می‌باشد.

بنابر آنچه ذکر گردید شرکتهای تعاونی تولیدی و یا انواع دیگر شرکتهای تعاونی و نیز اتحادیه‌های تعاونی با توجه به مقررات قانون بخش تعاونی (و منابع و مآخذ قانونی مربوط به تعاونیها که در گذشته به تصویب رسیده است و در صورت عدم تعارض و تناقض با قانون بخش تعاونی می‌تواند مورد استفاده تعاونیها قرار گیرد و در تنظیم نمونه اساسنامه‌های تعاونیها به همین ترتیب عمل شده است) مجاز به تبعیت از مقررات شرکتهای سهامی خاص نمی‌باشند. البته باید توجه داشت که بخشی از امور مربوط به تصفیه امور تعاونیها به لحاظ تجویز قانون بخش تعاونی و آئین‌نامه اجرایی آن، مطابق با مقررات تصفیه مذکور در لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت عمل می‌شود.

در هر حال مقررات ویژه شرکتهای سهامی خاص در شرکتهای و

افزایش اعتبار تعاونی‌های تولیدی

تهران

تهران ۷۵/۵/۱۴

اعتبار تشکیل شرکتهای تعاونی تولیدی استان تهران ۵۰ درصد افزایش یافت. معاون امور تعاونیهای تولیدی اداره کل تعاون استان تهران گفت: در اجرای سیاستهای برنامه دوم توسعه اقتصادی کشور همه ساله بانک مرکزی مبلغی را در اختیار بخش تعاون قرار می‌دهد تا به طرحهای تولیدی و خدماتی بخش تعاون اختصاص داده شود. این مبلغ امسال ۵۰ درصد افزایش یافته است.

یک واحد تولید مرغ مادر در استان

کرمانشاه کشتایش یافت

کرمانشاه ۷۵/۵/۲

نخستین واحد تولید مرغ مادر استان کرمانشاه برای تولید تخم مرغ نطفه‌دار روز شنبه کشتایش یافت. به گفته مدیر کل تعاون استان کرمانشاه در این واحد تعاونی ۳۰ هزار قطعه مرغ مادر نگهداری می‌شود.

محمدعلی قاسمی موسوی افزود: این واحد با یکصد میلیون ریال اعتبار تجهیز شده است.

جوجه موردنیاز مرغداریهای استان کرمانشاه هم اکنون از دیگر نقاط کشور تامین می‌شود و با راه‌اندازی این واحد امکان تولید جوجه در این استان فراهم شده است.

به گفته قاسمی در آستانه هفته دولت ساخت سه واحد پرورش گاو شیرین نیز با سرمایه یک میلیارد ریال روز جمعه در استان کرمانشاه آغاز شد.

بازتاب

فعالیت‌های تعاونی

در رسانه‌ها

منبع: واحد مرکزی خبر

- خبرگزاری جمهوری اسلامی

توزیع لاستیک تعاونی در استان

تهران

ایلام ۷۵/۵/۷

بیست و پنج هزار حلقه لاستیک ویژه وسایل نقلیه سنگین تا پایان شهریور ماه امسال در استان تهران توزیع می‌شود.

مدیرکل تعاونیهای حمل و نقل وزارت تعاون با اعلام این خبر گفت: تعاونیهای حمل و نقل در سه ماهه اول سال جاری یکصد هزار حلقه لاستیک وسایل نقلیه سبک، نیمه سنگین و سنگین در سراسر کشور توزیع کردند که از این تعداد سی هزار حلقه در استان تهران توزیع شد.

آقای فرخی گفت: تعاونیهای حمل و نقل بیست هزار حلقه از لاستیکهای توزیعی در سه ماهه دوم سال جاری را برای وسایل نقلیه برون شهری و بقیه را برای درون شهری منظور کرده‌اند. وی افزود: هفتاد درصد این لاستیکها تولید داخل و بقیه لاستیک‌های وارداتی است.

مدیرکل تعاونیهای حمل و نقل وزارت تعاون همچنین خاطر نشان ساخت: سال گذشته تعاونیهای حمل و نقل بیش از سیصد و یازده هزار انواع لاستیک بین صاحبان وسایل نقلیه در استان تهران توزیع کردند که بیشترین توزیع آن به وسایل نقلیه سبک اختصاص داشت.

راه‌اندازی یک واحد تولیدی صنعتی

ایلام ۷۵/۵/۲

دومین شرکت تعاونی تولیدی فیلترسازی غرب کشور در استان ایلام راه‌اندازی شد. به گزارش واحد مرکزی خبر برای ایجاد و راه‌اندازی این واحد تولیدی بالغ بر ۵۱۰ میلیون ریال از اعتبارهای تبصره سه بخش تعاون هزینه شده است. براساس این گزارش با راه‌اندازی واحد تولیدی یاد شده سالانه دو میلیون فیلتر و روزانه ۷۰۰ عدد فیلتر روغنی برای انواع خودروهای سبک و سنگین در استان ایلام تولید می‌شود.

وزارت تعاون در اطلاعیه‌ای اعلام کرد برابر قانون بخش تعاونی اقتصاد کشور، تمامی تعاونیهای معدنی، بخشی از تعاونیهای تولیدی محسوب می‌شوند و اعضاء این تعاونیها مشمول حکم تبصره یک ماده ۸ این قانون هستند که مقرر می‌دارد اعضاء تعاونیهای تولید باید در تعاونی مشغول بکار باشند. بنابراین از این پس پروانه بهره‌برداری تنها به آن گروه از تعاونیهای معدنی داده می‌شود که اعضاء آن متشکل از کارکنانش باشد. وزارت تعاون در این اطلاعیه تصریح کرده است تعاونیهایی که تاکنون وضعیت خود را با مقتضیات قانون تطبیق نداده‌اند باید حداکثر تا پایان شهریور ماه برای دریافت مدارک و انجام تشریفات قانونی به اداره کل تعاون استانها، مراجعه کنند.

افتتاح استخر سرپوشیده میانه با

حضور رئیس مجلس

مهریز، میانه ۷۵/۵/۲۰

استخر سرپوشیده، ایثارگران میانه امروز با حضور رئیس مجلس شورای اسلامی افتتاح شد. به گزارش واحد مرکزی خبر این استخر دو هزار و چهارصد مترمربع زیر بنا دارد و روزانه یک هزار نفر می‌توانند از آن استفاده کنند. برای اجرای این طرح یک میلیارد و پنجاه میلیون ریال از محل اعتبارات وزارت تعاون هزینه شده است. گفتنی است در مراسم افتتاح این طرح آقای شافعی وزیر تعاون حجة الاسلام والمسلمین شبستری نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و استاندار حضور داشتند.

۲۷۰۰ تعاونی تولیدی و خدماتی در

استان خراسان فعالیت دارند

مشهد ۷۵/۵/۱۶

مدیرکل تعاون خراسان گفت: ۲ هزار و ۷۰۰ تعاونی تولیدی و خدماتی با ۶۶ میلیارد ریال سرمایه ثبتی در استان خراسان فعالیت دارند.

این تعاونیها در رشته‌های تولید محصولات کشاورزی، صنعتی، معدنی، مسکن، فرش، اعتبار و چندمنظوره فعالیت دارند.

عبدالکریم نیشابوری روز چهارشنبه در گفت و گو با خبرنگار ما، تعداد اعضاء این تعاونیها را ۷۳۹ هزار نفر اعلام کرد.

وی افزود: با احتساب خانواده‌های اعضاء، حدود ۳ میلیون نفر در خراسان از خدمات این تعاونیها بهره‌مندند.

وی افزایش سرمایه تعاونیهای زیر پوشش و ارتقای سطح علمی مدیریت آنها را از الویت‌های برنامه این اداره کل برای خود اتکایی تعاونیها دانست.

نیشابوری افزود: برای این منظور از سال ۷۴ تاکنون بیش از ۳ هزار نفر با برگزاری دوره‌های تخصصی، آموزش دیده‌اند.

۲۱ میلیارد ریال تسهیلات به

تعاونیهای حمل و نقل پرداخت شد

مهران ۷۵/۵/۱۶

شرکتهای تعاونی حمل و نقل در سال گذشته ۲۱ میلیارد ریال تسهیلات از محل تبصره‌های ۳ و ۵۰ و همچنین صندوق تعاون دریافت کردند.

به گزارش روابط عمومی وزارت تعاون، در سال گذشته ۷۹ مورد شرکت تعاونی حمل

و نقل تاسیس شد که ۷۵ مورد آن تعاونی حمل و نقل زمینی و ۴ مورد نیز تعاونی حمل و نقل دریایی بود.

براساس این گزارش در سال ۷۴ در مجموع ۱۴ مورد احداث، توسعه و تکمیل پایانه‌های شرکتیهای تعاونی حمل و نقل بار توسط وزارت تعاون انجام شد.

همچنین طی سال گذشته کل خودروهای نوسازی شده و افزایش ناوگان تحت پوشش وزارت تعاون به ۱۴ هزار و ۵۸۶ دستگاه رسید.

ایثارگران ۸۷۷ میلیارد ریال در

طرحهای تولیدی سرمایه‌گذاری کردند

مهران ۷۵/۵/۱۶

از زمان تاسیس وزارت تعاون (سال ۱۳۷۱) تا پایان سال ۷۴، مجموع سرمایه‌گذاری ایثارگران در طرحهای تولیدی ۸۷۷ میلیارد ریال بوده است.

روابط عمومی وزارت تعاون روز سه شنبه اعلام کرد از این میزان، مبلغ ۵۸۶ میلیارد ریال تسهیلات تصویبی برای ایثارگران اختصاص داشت و ۲۹۱ میلیارد ریال آورده اعضاء تعاونیها بود.

این گزارش می‌افزاید: تعداد طرحهای تصویبی در مجموع ۱۸۰۷ طرح شامل ۷۷۸ طرح در بخش صنعت و معدن با اشتغال‌زایی ۲۱ هزار و ۱۰۴ نفر، ۸۸۲ طرح در بخش کشاورزی با اشتغال‌زایی هشت هزار و ۸۴۸ نفر و ۱۴۷ طرح در بخش خدمات و آموزش با اشتغال‌زایی دو هزار و ۲۳۴ نفر می‌باشد.

براساس این گزارش تعداد فرصتهای شغلی ایجاد شده در طرحهای تصویبی در مجموع ۳۲ هزار و ۲۷۶ نفر بود.

همچنین ۴۶ درصد کل طرحهای تصویبی

۸۳۱ طرح) طرحهای تصویری ایثارگران در مناطق محروم است.

مرکز عرضه کالاهای تولیدی سمنان در ترکمنستان کشف یافت

سمنان ۷۵/۵/۸

به گفته یک منبع مطلع، مرکز عرضه کالاهای تولیدی استان سمنان از اول ماه جاری در جمهوری ترکمنستان ایجاد شد. مسئول اتاق تعاون استان سمنان گفت: این مرکز با هدف توسعه صادرات غیرنفتی استان سمنان در شهر، مرو، ترکمنستان دایر شده است.

ابوالفضل فؤادی گفت: با ایجاد این مرکز تولیدکنندگان استان سمنان می‌تواند کالاهای تولیدی خود را علاوه بر ارسال به ترکمنستان به دیگر کشورهای آسیای میانه نیز ترانزیت کنند.

به دنبال استقلال کشورهای آسیای میانه هم اکنون بیشتر تولیدات استان سمنان به این کشورها صادر می‌شود. این کالاها شامل، ماکارونی، خشکبار، کاشی، پوشاک، ماشین‌آلات صنعتی و محصولات صنعتی می‌باشد.

۱۰ تعاونی تولیدی جدید در استان مرکزی تشکیل شد

پایت ۷۵/۵/۸

سرپرست اداره تعاون استان مرکزی گفت: ده تعاونی تولیدی و خدمات با ۱۹۷ میلیون ریال سرمایه‌گذاری امسال در نقاط مختلف استان ایجاد شد.

جواد حسینی روز دوشنبه افزود: این تعاونیها در زمینه صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات فعالیت دارد.

وی گفت: با تشکیل این تعاونیها ۶۵۴ نفر در بخش تعاون استان جذب کار شدند.

حسینی افزود: ۱۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال تسهیلات بانکی امسال برای ایجاد ۵۵ شرکت تعاونی تولیدی و خدماتی در استان مرکزی اختصاص یافته است.

وی گفت: با تشکیل این تعاونیها تا پایان سال جاری زمینه اشتغال یک هزار و ۱۳۰ نفر در استان فراهم خواهد شد.

هم اکنون ۹۴۷ شرکت تعاونی با ۱۴۶ هزار و ۵۲۸ عضو در استان مرکزی فعالیت دارد.

توزیع لاستیک تعاونی در سراسر

کشور

تهران ۷۵/۵/۶

سیصد هزار حلقه لاستیک ویژه وسایط نقلیه سنگین تا پایان شهریور ماه امسال در سراسر کشور توزیع می‌شود. مدیرکل تعاونیهای حمل و نقل وزارت تعاون با اعلام این خبر گفت: از این تعداد نود هزار حلقه از طریق تعاونیهای حمل و نقل توزیع می‌شود که هفتاد و دو هزار حلقه از این تعداد لاستیک برای وسایط نقلیه برون شهری و بقیه برای وسایط نقلیه درون شهری منظور شده است. آقای فرخی افزود: تعاونیهای حمل و نقل وزارت تعاون به توزیع هفتاد هزار حلقه لاستیک کامیون و اتوبوس در سه ماهه اول سال جاری اقدام کرده‌اند وی اظهار داشت: سال گذشته تعداد یک میلیون و ۴۶ هزار حلقه لاستیک وسایط نقلیه نیمه سنگین و سنگین در کشور توزیع شد که بیشترین توزیع به وسایط نقلیه سبک اختصاص داشت. مدیرکل تعاونیهای حمل و نقل وزارت تعاون همچنین گفت: ۷۰ درصد لاستیکهایی که در

سه ماهه دوم در بخش تعاونی توزیع می‌شود تولید داخل و بقیه آن لاستیکهای وارداتی است.

وزارت تعاون آمادگی خرید و واگذاری طرحهای پژوهشگاه صنعت نفت را دارد

تهران ۷۵/۴/۲۲

وزارت تعاون آمادگی خرید و واگذاری طرحهای با سرمایه‌گذاری اندک پژوهشگاه صنعت نفت را دارد.

مهندس غلامرضا شافعی، وزیر تعاون، روز یکشنبه در بازدید از پژوهشگاه صنعت نفت ضمن اعلام این مطلب افزود: وزارت تعاون امکان بازاریابی طرحهای تحقیقاتی انجام شده در پژوهشگاه نفت و ارائه آن به تعاونیهای صنعتی و نیمه صنعتی را دارد.

وی گفت: وزارت تعاون دارای منابع مالی کافی برای اجرای طرحهای سرمایه‌گذاری است.

وی افزود: این وزارتخانه در سال مالی با به تعاونیهای صنعتی و نیمه صنعتی برای اجرای طرحهای که ممکن است چندان صرفه اقتصادی و ضرورت اجرا برای کشور نداشته باشد، می‌دهد. ولی با آشنایی با طرحهای کاربردی و توسعه‌ای پژوهشگاه صنعت نفت می‌تواند این طرحها را همراه با منابع مالی در اختیار متقاضیان قرار دهد.

وی در پایان استفاده از نیروهای متخصص و کارشناس ایرانی که در موسسات تحقیقاتی در خارج از کشور مشغول به کار هستند و بهره‌گیری از اطلاعات و دانش آنها را توصیه کرد.

در این بازدید، مهندس سیدعلی بهشتیان، رییس پژوهشگاه صنعت نفت، زمینه فعالیت‌های

پژوهشگاه صنعت نفت را تشریح کرد و گفت: با وجود ذخایر عظیم نفت در ایران، سرمایه‌گذاری در صنایع آن بسیار با ارزش است.

وی گفت: آمار واردات مواد پتروشیمی کشور جمع‌آوری شده و با توجه به اولویت آنها، پژوهشگاه صنعت نفت در حال بررسی و انجام مراحل فرمولاسیون این مواد برای ساخت در این پژوهشگاه است.

وی افزود: عمده روغنهایی که پایه نفتی دارند در این پژوهشگاه قابل ساخت است و از تولیدات ویژه این پژوهشگاه می‌توان به چند نوع روغن مانند روغن ضدجرقه، روغن هیدرولیک و روغن موتور هواپیمایی اشاره کرد.

وی گفت: تولیدات دیگر این پژوهشگاه قیر برای پوشش لوله‌های گاز، قیر برای پوشش سطح زیر ماشین و گریس مورد مصرف لوکوموتیوهای راه آهن می‌باشند.

وی گفت: در این پژوهشگاه محصول گریس به صورت انبوه یعنی ۱۵۰ تن در سال تولید می‌شود.

وی افزود: پژوهشگاه صنعت نفت طرحهای تحقیقاتی انجام شده خود را به صورت دانش فنی به شرکتهای متقاضی داخلی برای تولید انبوه آنها واگذار می‌کند.

۴۲ میلیارد ریال برای اشتغال‌زایی

در خوزستان تخصیص یافت

امروز ۷۵/۲/۱۸

در راستای ایجاد زمینه‌های اشتغال در مناطق محروم امسال ۴۲ میلیارد ریال اعتبار در استان خوزستان اختصاص یافت.

به گفته مدیرکل تعاون خوزستان این رقم در مقایسه با اعتبار سال گذشته حدود ۱۱

میلیارد ریال فزونی دارد.

محمدحسین چراغی روز دوشنبه گفت: از اعتبار تخصیص یافته ۱۱ میلیارد ریال، در زمینه پرورش میگو و ۳۱ میلیارد ریال در بخشهای کشاورزی تولیدات صنعتی، خدمات حمل و نقل و ایجاد اشتغال برای جانبازان، آزادگان و اعضای خانواده شهدا تعیین شده است.

مدیرکل تعاون خوزستان افزود: با اعتبار تخصیصی در سال گذشته مجموعاً یک هزار و ۵۶۵ مورد شغل برای افراد تحت پوشش در استان فراهم شد.

وی اظهار داشت هم اکنون بیش از یک هزار شرکت تعاونی با ۸۰۰ هزار عضو و سرمایه ۲۵ میلیارد ریال در استان وجود دارد. این تعاونی‌ها در زمینه‌های صید و صیادی، پرورش آبزیان، زراعت، دامپروری، صنعت و معدن، عمران، خدمات و صنوف توزیعی، مسکن و مصرف فعالیت دارند.

چراغی گفت: طی ۵ ساله گذشته ۵۸۴

شرکت تعاونی در استان خوزستان تاسیس شده که سه هزار نفر از اعضای آنها را ایثارگران تشکیل می‌دهند.

تاسیس یازده تعاونی تولیدی

رشت ۷۵/۵/۲

برای توسعه بخش تعاون از آغاز امسال تاکنون یازده شرکت تعاونی جدید در استان گیلان تاسیس شده است. به گزارش واحد مرکزی خبر این تعاونیها با چهار صد و چهل و پنج نفر عضو که نوزده نفر آنان را ایثارگران تشکیل می‌دهند با سرمایه بیش از چهار صد و هشتاد میلیون ریال در بخشهای کشاورزی، صنعتی، و خدماتی فعالیت می‌کنند. این تعاونیها در شهرهای رشت، لنگرود، آستانه اشرفیه، رودسر، تالش، فومن، و رودبار تاسیس شده‌اند که با شروع به کار آنها علاوه بر اعضای تعاونیها بیش از هفتاد نفر جذب بازار کار شده‌اند. اداره کل تعاون استان گیلان همچنین آمادگی خود را برای پذیرش طرحهای جدید و پرداخت وام به افراد فاقد سرمایه اعلام کرد.

بقیه از صفحه ۷۳

منابع و مأخذ:

- 5- The agricultural co-operative Society law.
- 6- The Fisheries cooperative Society law.
- 7- Japanese Joint Committee of cooperatives.
- 8- The Agricultural Basic Law.
- 9- The National Federation of Agricultural cooperative Associations.
- 10- The Forest cooperative law.
- 11- The Minor Enterprises Act.
- ۱۲- فصلنامه تعاون روستایی و کشاورزی شماره ۱ و ۲
- 13- Industrial cooperative society Law.
- 14- Agricultural cooperative society Law.
- 15- The Agricultural Basic Law.
- 16- The Central union of Agricultural coops.

۱- ایبسی روکاراواکی، ژاپن بی‌نقاب ترجمه مهدی نرانی، ۱۳۵۷

۲- سابوروواوکسیا و همراهان، مدیریت ژاپن در رویارویی جهانی، ترجمه دکتر محمد علی طوسی، سازمان

۱- تعاون از آغاز تاکنون - آموزش عمومی تعاون - نشریه شماره ۱۶ سازمان مرکزی تعاون

2- Raiffeisen - Style credit Business method.

3- The Industrial cooperative society Law.

۴- سال تأسیس اتحادیه بین‌المللی تعاون (I.C.A)

خدماتی اعطاء شود. در قالب تشکلهای تعاونی، در تبصره ۴ مبالغی پیش‌بینی شده به تعاونیهایی داده می‌شود که از نوع جاری هستند، تبصره ۴، و تبصره ۳ ماهیتاً عمرانی است. تبصره ۸ تبصره ۱۱ تبصره ۱۳ تبصره ۲۵ و تبصره ۵۰ و تبصره ۵۲ تبصره‌هایی هستند که در قانون بودجه امسال به نوعی امکاناتی داده شده که به بخش تعاون تعلق می‌گیرد.

«والسلام»

پاسخ به سئوالات

س: جناب آقای وزیر: ما دانشجویان گرایش تعاون، وزارت تعاون را خانه دوم خود می‌دانیم لطفاً بفرمایید برای جذب فارغ‌التحصیلان این گرایش آیا اقدامی صورت گرفته یا نه و اینکه آیا با بورسیه کردن دانشجویان گرایش تعاون موافق می‌باشید یا خیر؟

ج: بخش تعاون به حمد... از حیث گستردگی کاملاً قابل توجه است. یعنی الان ما بیش از ۳۳۵۰۰ تعاونی ثبت شده داریم. که بعضی‌ها دوران فعالیتشان تمام شده مثل بعضی تعاونیهای مسکن، یک تعاونی مسکنی تاسیس می‌شود برای اینکه ۵۰ تا ۱۰۰ تا خانه بسازد و به اعضاء بدهد. وقتی این خانه ساخته شد و به اعضاء تحویل شد دیگر ماموریتش تمام شده، لذا دیگر آن فعال نیست. البته همه از این دست نیستند. اصولاً بعضیها ایجاد شدند و موفق نبودند، بیش از بیست هزار شرکت تعاونی فعال وجود دارد که یا در حال اجراء هستند و یا در حال احداث هستند. کارخانه می‌سازند و انشاء... یک روزی به نمر

می‌رسند. خوب این شرکتهای تعاونی نیازمند مدیرانی هستند، شما حساب بکنید که اگر در هر شرکت تعاونی ما اقلماً ۳ نفر مدیر نیاز داشته باشیم، شصت هزار مدیر مورد نیاز است تا فعال هستند مشغول کار بشوند در هر کدام اگر یک نفر بازرس نیاز باشد به بیست هزار بازرس نیاز داریم. انتظار آقایان و خانمها نباید این باشد که ما بیلیم اینها را استخدام بکنیم. در این شرکتهای تعاونی می‌دانید که شرکت تعاونی یک شرکت مردمی است، مردم ایجاد می‌کنند و مردم هم انتخاب مدیر می‌کنند. مردم انتخاب بازرس می‌کنند، باید این توانمندی و کفایت را در مدیرانشان و در بازرسان سراغ داشته باشند و انتخابشان بکنند. البته باید یک ارتباطی بین شما و آنها ایجاد بشود و از شماها که در حقیقت پرورش یافته‌گان دانشگاه هستید و در آینده می‌توانید خدمتگذار بخش تعاون باشید و به مردم خدمت بکنید، باید یک شناختی ایجاد بشود که همگی ما در حقیقت باید کمک بکنیم تا این شناخت حاصل بشود. هم دانشگاه و هم ما و دانشکده خودتان باید خودتان را بشناسانید به تعاونیها، این یک بخشی از کار است که بخش عمده کار اینجاست. بخش دوم کار این است که مثلاً ما یک تعدادی ممکن است که نیاز داشته باشیم و استخدام بکنیم، همینطور هم هست، ما معمولاً نیاز داریم که تعدادی از فارغ‌التحصیلان رشته تعاون را استخدام بکنیم. برای اینکه بتوانیم بهتر خدمت بدهیم، خوب طبیعی است که شما به هر کس دیگری ارجحیت و الویت دارید.

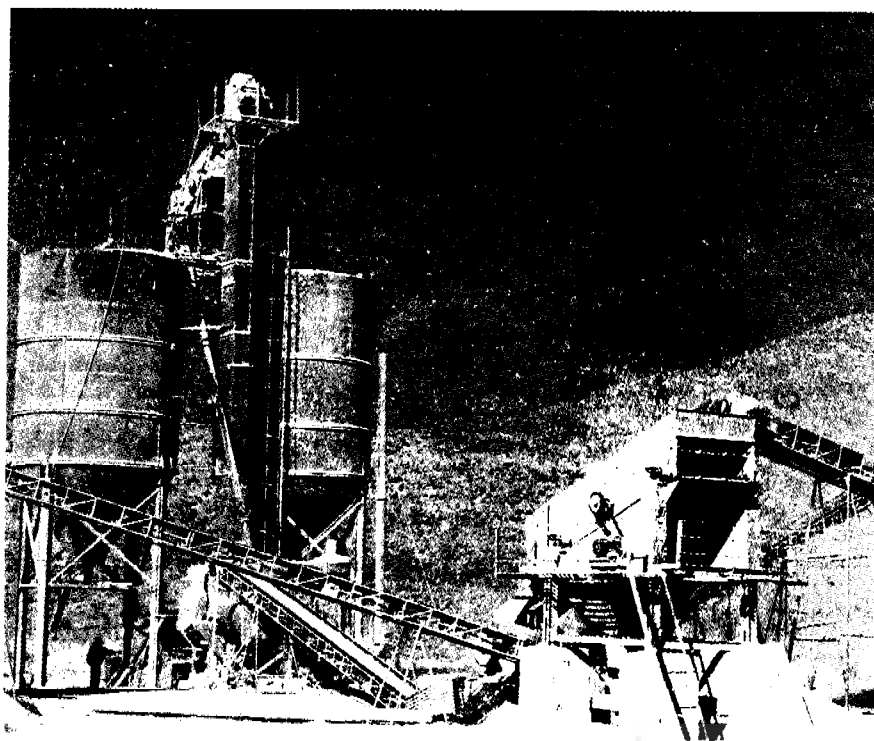
س: در منابع آماری، مرکز آمار در تقسیم‌بندی‌های واحدهای بهره‌برداری به بهره‌برداریهای اختصاصی، بهره‌برداری‌های

شریکی، بهره‌برداریهای شرکتی، بهره‌برداری‌های موسسه عمومی اشاره شده است ولی اشاره‌ای به بهره‌برداریهای تعاونی نشده است، چرا؟

ج: این در حقیقت همان مطلبی است که من در صحبت‌هایم داشته‌ام، در برنامه‌ریزی آماری کشور هیچوقت به شکل اینکه بیایند بگویند بخش دولتی، بخش خصوصی، بخش تعاونی، نبوده، نهایتاً اگر خواستند وارد بخش مالکیت شوند فعالیت‌های بخش دولتی را از غیردولتی جدا کردند. برای اینکه به بخش تعاون مستقلاً پردازند مرسوم نبود، البته در همین سالنامه‌های آماری که منتشر می‌شود، شرکتهای تعاونی را قید می‌کنند یک سر فصل مختصری دارد ولی هم ما و هم شما را ارضاء نمی‌کند ما مذاکراتی را با مرکز آمار داشتیم و امیدوار هستیم که در آینده بتوانیم این دو جایگاه را در آمارهایی که مرکز آمار می‌دهد بگنجانیم.

س: به نظر می‌رسد، بخش تعاون در اقتصاد جمهوری اسلامی هنوز ناشناخته است چرا که صحبت از ادغام وزارت تعاون و بعضی دستگاههای اجرایی گاهی بهزیستی و کمیته امداد و در مواردی وزارت بازرگانی شده است، نظر شما چیست؟

ج: در اینکه بخش تعاون ناشناخته است حالا شماها که بالاخره بیشتر حضور دارید، احتمالاً استنباطتان شاید استنباط درستی باشد، اما آنچه ما شاهد هستیم این است که خلق... خیلی مراجعه می‌کنند، برای تاسیس شرکتهای تعاونی، و این بیش از امکاناتی است که ما می‌توانیم در اختیار مردم قرار بدهیم، در حال حاضر بیش از ۷۰۰۰ تا شرکت تعاونی مسکن

در کشور وجود دارد و بیش از یک میلیون و چهارصد هزار نفر عضو این تعاونیهای مسکنند. یا تعاونیهای مصرف در حقیقت همه اقشار کارمندی و کارگری را دربر میگیرد، و یا تعاونیهای روستایی تقریباً همه روستاییان را دربر میگیرد. البته آن با ما نیست و با وزارت کشاورزی است ولی اکثریت قریب به اتفاق خانوارهای روستایی عضو تعاونیهای روستایی هستند. من قائل نیستم به اینکه بخش تعاون را مردم خیلی نمی‌شناسند. اگر منظور آن شناختی است که شماها پیدا می‌کنید، شناخت علمی پیدا شود، بله خوب نمی‌شناسند، آنها اگر بخواهند مثل شما بشناسند باید بیایند در این دانشکده بنشینند و به شکل علمی یاد بگیرند ولی اینکه از بخش تعاون مردم یک شناخت اجمالی داشته باشند بنظم الان نسبتاً خوب می‌شناسند. البته فرهنگ تعاون و تعاون در کشور ما آنجور که باید قوی نیست. اساساً فرهنگ مشارکت خیلی قوی نیست. کار شرکتی قوی نیست، حالا انشاء... شما که علوم اجتماعی می‌خوانید باید بنیان این کارهای جمعی را بتوانید جوری بگذارید که مردم در عموم کارها مشارکت داشته باشند. مشارکت جدی داشته باشند. از جمله امور اقتصادی و مشخص‌تر به شکل تعاونی که از منافع خصوصی به نفع منافع جمعی بگذرند و منافع جمعی را گاهی از اوقات ترجیح بدهند. نه حالا همیشه هم اگر ترجیح نمی‌دهند اقلأً گاهی از اوقات ترجیح بدهند.

س: جناب آقای وزیر با عرض سلام و خسته نباشید بفرمایید که چرا وزارت تعاون از وسایل ارتباط جمعی از نظیر تلویزیون، رادیو، روزنامه در جهت معرفی بیشتر تعاون و اشاعه

یک تلفیقی از این دو تا ایجاد کرد. این روزها بحث تعاون: تامین اجتماعی هم بود می‌گفتند تامین اجتماعی، تعاون، بهزیستی و کمیته امداد و امثال اینها، ما مقاومتی نداشتیم. گفتیم خوب بسم... اتفاقاً بد هم نبود چون سازمان تامین اجتماعی منابع مالی خوبی هم داشت و اگر این ادغام صورت می‌گرفت به نظر من منجر به تقویت بخش تعاون می‌شد، اگر چه پیشنهاد از طرف ما نبود و از طرف سازمان برنامه و بودجه بود ولی من آن کار را کار بدی نمی‌دانستم وقتی هم عنوان می‌کردند، ما مخالفت نمی‌کردیم. بهر حال وزارت تعاون وزارت خانه نیست که در یک وزارتخانه مثل بازرگانی یا هر وزارتخانه دیگری بخواهد ادغام شود. الان این تبصره‌هایی که من برای شما خواندم. ملاحظه کردید کار مسکن دارند، کار حمل و نقل دارند، کار توزیع که به وزارت بازرگانی مربوط می‌شود دارد. کار

فرهنگ تعاونی در حد مطلوب استفاده نمی‌نماید. البته سؤال ادامه دارد که تعاون بخشی است اقتصادی چرا سازمان برنامه آن را با خیر و خیرات بهزیستی مخلوط می‌کند و یا با وزارت بازرگانی؟ بعنوان یک مراحل خرید و فروش؟

پیشنهادی که در باب ادغام وزارت تعاون با جاهایی مثل بهزیستی و کمیته امداد و امثال اینها بود، پیشنهاد دهنده‌ها این شکلی به قضیه نگاه می‌کردند که تعاون بیش از آنچه که مقوله اقتصادی باشد مقوله اجتماعی است و چون در شرایط تعدیل اقتصادی، اقشار آسیب‌پذیر صدمه می‌بینند و چتر حمایتی را باید بر سر اقشار آسیب‌پذیر گستراند. خوب چون تعاون هم یک مقوله اجتماعی است، در عین حال اقتصادی هم هست و جاهایی مثل بهزیستی و کمیته امداد و امثال اینها هم کار چتر حمایتی انجام می‌دهند، پس از نظر آنها می‌شود که

کشاورزی و نیز بخشهای آن را دارد. صنعت و معدن دارد. همه فعالیتهای اقتصادی را دربر دارد. هنری دارد. آموزشی دارد. فرهنگی دارد. چه چیزی را که ندارد؟ این بخش تعاون همه فعالیتهایی را که می شود یک تعدادی از مردم با همدیگر انجام دهند، در قالب تعاون می شود انجام داد. این است که ادغام وزارت تعاون در یک وزارتخانه کار اشتباهی است حالا این که البته تعاون بدون وزارت تعاون می شود یا نه، بعضی از آقایانی که دنبال این فکر هستند می گویند خوب، بله می شود که در دنیا هم خیلی کشورها نیستند که وزارتخانه مستقلی به نام وزارت تعاون دارند. بعضی ها اصلاً وزارت تعاونی ندارند، تحت این عنوان چیزی ندارند، بعضی ها وزارت تعاون و امور روستاها دارند، وزارت تعاون و توزیع دارند. وزارت تعاون و زمین دارند، تعاون به تنهایی نیست، شاید دو کشور، ما و برمه هستیم که وزارت تعاون داریم، آنهایی که اعتراف می کنند به وجود وزارت تعاون به این نکته اش اشاره می کنند، بد هم نمی گویند.

سخنان آقای دکتر سام آرام

رشته تعاون و رفاه اجتماعی در سطح کارشناسی از سال ۱۳۶۳ با پذیرش ۳۰ نفر دانشجو از کنکور سراسری در این دانشگاه شروع به کار کرد. این دومین دانشگاه در ایران است که رشته تعاونی را در آن سال آغاز کرد، تاکنون ۲۴۰ نفر فارغ التحصیل داشته ایم که اکثریت آنها در بخش تعاون مشغول کارند و مایه خوشحالی ما است که دانشجویان این

دانشکده، بعد از فارغ التحصیلی، علاقمندی خوبی به بخش تعاون دارند. در حال حاضر ۱۳۷ نفر دانشجو در دوره کارشناسی داریم. که در این بخش مشغول تحصیلند که حدود ۱۲۰ نفر مستقیماً در این رشته پذیرفته شده اند و ۱۷ نفر از سایر رشته ها به این رشته تغییر رشته داده اند. تدریس تعاون در دانشگاه های مختلف و جذب دانشجو از سایر رشته ها به این رشته خود نشان علاقه مندی دانشجویان به این رشته است. برای ایجاد دوره فوق لیسانس تعاون در سال ۷۴ موافقت اصولی اخذ شده و عناوین دروس تهیه شده یا پیشنهاد شده که مراحلش را می گذرانند و امیدواریم در سال آینده دانشجوی رشته تعاون و رفاه اجتماعی در سطح فوق لیسانس داشته باشیم. اعتقاد ما بر این است که همکاری بین نهادهای اجرایی و دانشگاه می تواند هم افق علم را گسترش دهد و هم خدمات مجریان را شکوفا تر نماید. همکاری گروه تعاون دانشگاه علامه طباطبایی با وزارت تعاون و دیگر سازمانهای تعاونی همیشه ادامه داشته، چه در زمینه همکاری برای آموزش دانشجویان و چه در موارد پژوهشی و ارائه مقالات.

در این دانشکده ۳۰ نفر از پرسنل وزارت تعاون را در دوره کاردانی آموزش داده ایم و تا آنجا که ما رفت و آمد داریم به وزارت، چه در سطح وزارت و چه در استانها می بینیم بسیاری از این ۳۰ نفر خدمات ارزشمندی ارائه می کنند و امیدواریم در مقاطع دیگر برای بالا بردن سطح علمی کارکنان وزارت تعاون، این همکاری توسعه و ادامه یابد.

انجام کارورزی یک برای دانشجویان تعاون، همواره در وزارت تعاون و ادارات کل

تعاون چه در تهران و چه در استانها انجام می شود و در همین ترم هم، ما یازده نفر دانشجو در استان تهران داریم که کارورزشان را می گذرانند و بسیار متشکریم از همکاری همه قسمت های وزارت، از دو سال قبل که دانشجویان ما در کارورزی به عنوان بازرسهای تعاون فعالیت می کنند. موفقیت بیشتری حاصل شده، چرا که هم توانسته اند کمک به اداره کل تعاون استان باشند و هم به خاطر بازرس بودن، فرصتهای رسیدگی به اسناد و بیلبانهای دفاتر را بدست آورند که ما قبلاً این فرصتها را در تعاونها کمتر بدست می آوردیم. چند طرح پژوهشی در دانشگاه انجام شده و در دست انجام است و در بازدیدهای علمی دانشجویان هم معمولاً از همکاری ادارات کل تعاون ما برخورداریم، الان که خدمتان هستم ما دو روز پیش از یک مسافرت پنج روزه برگشتیم همراه دانشجویان که در تعاونهای استان مرکزی و استان لرستان بازدید داشتیم و همینجا لازم است که تشکر کنم از محبت و بزرگواری و خدماتی که مدیرکل محترم تعاون استان مرکزی و استان لرستان در مورد ما و دانشجویان ما داشتند. بازدید دانشجویان ما از تعاونیهایی که تشکیل شده به ویژه تعاونیهایی اشتغال هم موجب خوشحالی و سربلندی دانشجویان مان شد و هم خود ما را رساند به آنجا که واقعاً خدمات ارزشمند وزارت تعاون به ویژه در زمینه تعاونیهایی تولیدی توانسته است لااقل کمک مناسبی به کاهش بیکاری و اشتغالزایی سازنده در مورد جوانان جامعه داشته باشد، ما تعاونیهایی را بازدید کردیم که البته بنده برحسب ۱۰ یا ۱۵ سالی که در خدمت این گروه تعاون هستیم، مواردی را

اقتصاد جمهوری اسلامی است و واقعیت این است که در جامعه ما بیش از کشورهای دیگر بازدید می‌کنیم فعال است. سال گذشته در همین مورد ما بازدید داشتیم از دانشگاههای ترکیه، سوریه، لبنان که وقتی به عنوان مدیر گروه تعاون بنده سوال می‌کردم می‌دیدم چه در آموزش و چه در فعالیتهای تعاونی ما موفق تر هستیم ولی به نظر من کافی نیست. فکر می‌کنم که بخش مربوط به تبلیغات، روابط عمومی و استفاده از رسانه‌ها و امکانات دانشگاه می‌تواند که انشاء... بیش از پیش تعاون را پیش ببرد.

مالیش را فراهم کرده، و ما امیدواریم که همچنان که در تربیت آن ۳۰ نفر پرسنل وزارت تعاون توانستیم به حمدا... با سربلندی بیرون بیاییم و اینها را آموزش بدهیم، در امر فعالیت آموزشی و فعالیتهای تحقیقاتی باز هم بتوانیم خدمت کنیم. گروه تعاون در این دانشگاه اعلام آمادگی می‌کند که برای طرحهای پژوهشی در وزارت تعاون، برای فعالیتهای آموزشی و ارائه مطالعات به ویژه پربارتر کردن مجله تعاون و شناساندن تعاونی به جامعه بیشتر فعالیت کند، البته تعاون یک رکن اساسی برای تحصیل و یکی از دو بخش

دیده بودم ولی دانشجویان جوان ما باور نمی‌کردند که نظام تعاونی در این مملکت توانسته است چنین خدمات ارزشمندی را به ویژه در زمینه اشتغال ارائه کند. بدیهی است انجام طرحهای پژوهشی می‌تواند این حرکات را بهبود ببخشد، طرح بازتاب اقتصاد تعاون در روزنامه‌های کثیرالانتشار در دست اجراء است، طرح بهره‌مندی جوانان از تعاون در امر ازدواج انجام شده که گزارشش آماده است، طرح اطلاع‌رسانی در تعاونها ارائه شده و در حال عقد قرارداد است. تمام اینها طرحهایی است که دانشگاه علامه طباطبایی امکانات

جاروبرقی پاک‌روب

ده سال حضور موفق در کنار

تعاونیهای مصرف

سراسر کشور

موتور پر قدرت ۱۱۰۰ وات اروپایی

استحکام، دوام، زیبایی با یکسال

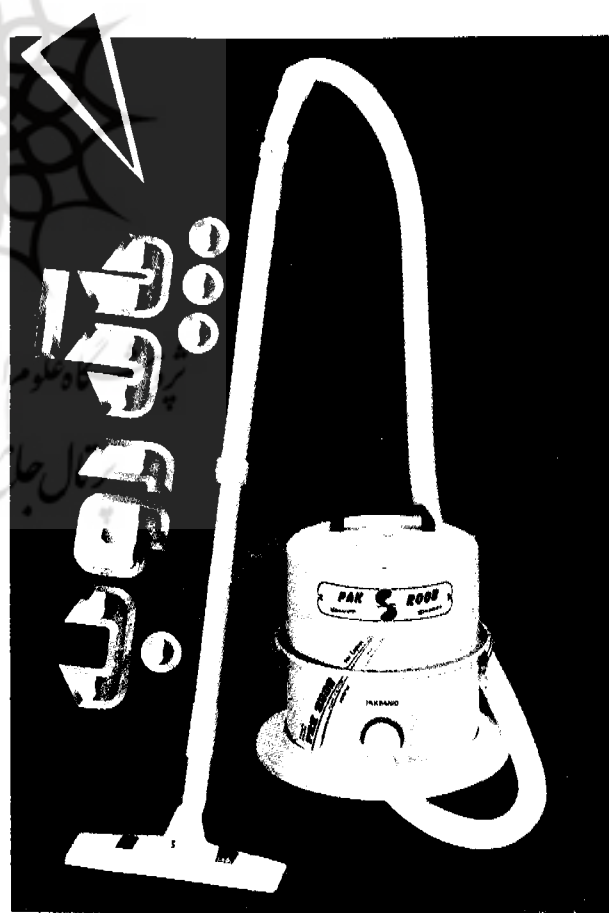
گارانتی و ده سال پشتیبانی

تامین قطعات

جاروبرقی

پاک‌روب

یک بار برای همیشه

نشانی: تهران خیابان دکتر بهشتی بعد از چهارراه سه‌رودی شماره ۱۲۳ طبقه چهارم، تلفن ۸۷۴۸۲۵۲، فاکس: ۸۷۵۲۳۸۸

راهبردهایی برای تقسیم قدرت بین زنان و

مردان در تعاونیها

نوشته: کاترینا اپلک ویست

ترجمه: سیده مرجانه سلطانی

شکاف عمیق در تقسیم قدرت

برای نسل‌ها زنان نقش حیاتی را از نظر ملی در تعاونیها برعهده داشته‌اند که نامحسوس بوده است. زنان با تلاشی سخت و صادقانه، ستون فقرات جنبش تعاون را بنا نهادند و بدین‌سان زمینه‌ساز حرکت تکاملی آن شدند. اگر چه زنان همچنان نقش تابع را در این جنبش دارند و جو به گونه‌ایست که از آنان می‌خواهند تا بدون اظهار رای و با پاداشی اندک و به دور از پستهای عنوان‌دار و منصبهای آنچنانی کار کنند.

فقدان قدرت زنان در تعاونیها در سطح ملی بطور آشکار در سطوح تصمیم‌گیری «اتحادیه بین‌المللی تعاون» و کمیته‌های تخصصی آن مشهود است.

اما اخیراً طرح مشارکت زنان به رسمیت شناخته شده است. با این وجود تنها عده انگشت شماری به نیاز شدید به تجربه‌ها، مهارتها و ارزشهای زنان در تصمیم‌گیریهای امروز و یا تعیین خط‌مشیهای آینده تعاونیها آگاه شده‌اند. هنوز تارسیدن به جایی که زنان و مردان با قدرت یکسان در تعاونیها در سطح ملی حضور یابند راه درازی باقی است. اما این راه برای دستیابی به یکپارچگی زنان و مردان در حیطه جنبش بین‌المللی تعاون حتی طولانی‌تر است.

در این مقاله واژه قدرت از بار معنایی خاصی برخوردار است و نویسنده مقاله به عمد این واژه را به کار می‌برد.

نکته قابل تامل در اینجا عکس‌العملهایی است که افراد نسبت به واژه قدرت از خود نشان می‌دهند. بسیاری از مردان و شمار اندکی از زنان صاحب قدرت سعی در کتمان این حقیقت دارند. حتی زنان فاقد قدرت از ابراز میل باطنی برای دستیابی به قدرت سرباز می‌زنند.

به اعتقاد نویسنده این مقاله، چنین واکنشهایی از این واقعیت ناشی می‌شود که ما غالباً جنبه منفی قدرت یعنی مسئله تبعیض و سرکوب آن را بکار می‌بریم. حال آنکه قدرت بطور ماهوی به معنای توانایی یا نفوذ است و می‌توان آن روی سکه یعنی جنبه مثبت واژه را نیز بکار برد.

گر چه زنان باید به این نکته واقف باشند که قدرت، همانگونه که از دیرباز مرسوم بوده است، به سادگی قابل چشم‌پوشی نیست، بخصوص افرادی که بکلی داشتن قدرت را انکار می‌کنند اصولاً حاضر به ترک آن هم نیستند.

قدرت را باید بدست آورد، البته نه با زور، خشونت یا جنگ که این همه چه در گذشته و چه حال، شیوه‌های رایج کسب قدرت در بسیاری از کشورها بوده است. از راههای مسالمت‌آمیزی یعنی با تدابیر اصولی و عملکرد صحیح نیز می‌توان به قدرت رسید.

از فرضیه تا واقعیت

چنانچه به وضعیت موجود تعاونیها نگاهی گذرا بیندازیم، به تفاوت فاحش بین جنبه‌های نظری و عملی جایگاه زنان در تعاونیها پی خواهیم برد. این جنبه‌های نظری بر ارزشها و اصول ۱۵۰ ساله جنبش تعاون مبتنی هستند که در یکصدمین همایش آی.سی.آر. در سپتامبر ۱۹۹۵ در منچستر از دم تیغ اصلاح و تجدید نظر هیئتها گذشتند.

تحلیل نگارنده مقاله در مورد جنبه‌های عملی جایگاه زنان در تعاونیهای سراسر جهان برپایه آمار و ارقام محدودی می‌باشد که از چهار گوشه دنیا بدست آمده است. از سویی دیگر دستیابی به حقایق و آمار موثق مربوط به مسائل زنان در جنبش تعاون یا بسیار دشوار است یا اصولاً دست نیافتنی. از این رو صحت و سقم آن بطور کامل از سوی نویسنده تضمین نمی‌شود، اما به عقیده وی این ارقام حداقل انسان را به تفکر وامی‌دارد!

در بیانیه هویت تعاونی آی.سی.آر. تعاونی این چنین تعریف شده است:

«تعاونی عبارتست از یک شرکت مستقل و متشکل از اشخاصی که داوطلبانه با هم متحد می‌شوند تا نیازهای مشترک اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و آرمانهای خود را از طریق این واحد اقتصادی با مالکیت مشترک و نظارت مردمی پاسخگو باشند.

ارزشهای تعاونی این گونه تبیین شده است:

«شالوده تعاونها بر ارزشهای چون خودیاری، مسئولیت پذیری، دمکراسی، برابری، انصاف و همبستگی استوار است. بنیانگذاران این جنبش مطابق با پیشینه آن، به ارزشهای اخلاقی چون صداقت، آزاداندیشی، مسئولیت پذیری اجتماعی و ارزش نهادن به نظر دیگران معتقدند.»

مطابق با اصول اول و دوم جنبش تعاون: «تعاونها سازمانهای اختیاری با نظارت اعضاء هستند که فعالانه در تعیین خط مشیها و تصمیم گیریها مشارکت دارند. مردان و زنانی که به عنوان نماینده انتخاب می شوند، در قبال اعضاء مسئول هستند. اعضاء در تعاونها دارای حق رای مساوی (یک عضو، یک رأی) می باشند و تعاونها در دیگر سطوح نیز به شیوه مردمی تشکیل می شوند.

بدون شک فرضیه تعاون بر ایجاد فرصتهایی برای رفع نیازهای مالی افراد تاکید دارد. به عبارت دیگر تعاون، با مستثنی کردن زنان، امکان امرار معاش را در دنیایی فراهم می کند که:

* ۷۰ درصد ۱/۳ میلیارد انسانی که در فقر زندگی می کنند، زن هستند.

* ارزش کار بدون مزدی که زنان در عرصه اقتصاد جهانی انجام می دهند، حدود ۱۱ تریلیون دلار آمریکا تخمین زده می شود.

* در سراسر جهان، مشکل بیکاری در میان زنان بیش از مردان است.

* تعداد خانوارهایی که سرپرستی آنان برعهده زنان است، روز به روز افزایش می یابد.

- ۳۵ درصد خانوارها در جزایر کارائیب و ۴ درصد خانوادهها در کشورای صنعتی شده.

- ۲۱ درصد در آمریکای لاتین، ۲۰ درصد در کشورهای منطقه صحرا در آفریقا.

- ۱۸ درصد در آسیای جنوب شرقی و اقیانوسیه.

جای هیچگونه تردیدی نیست که زنان برای برطرف کردن نیازهای اجتماعی خود به حمایت تعاونها نیاز دارند چرا که:

* در بسیاری از کشورها زنان با کمبود خدمات بهداشت دوران بارداری و دیگر خدمات درمانی روبرو هستند.

* تعداد زنان بی سواد دو برابر تعداد مردان است.

* ۶۰ درصد جمعیت ۱۳۰ میلیون نفری کودکان محروم از آموزش ابتدایی، دختر هستند.

* غالباً زنان بدور از امکانات و خدمات بسیار ابتدایی، زاغه نشین شهرها و روستاها هستند.

* مدت زمان کاری زنان طولانی تر از مردان است و به دو سوم زمانی که صرف می شود مزدی تعلق نمی گیرد.

* مسئولیت خانه، کودکان و سالخوردهگان بر دوش زنان است (۵۰ درصد سالمندان در برزیل و هنگ کنگ، ۲۰ درصد در فرانسه و ۱۰ درصد در هلند بصورت خانوادههای گسترده^۱ زندگی می کنند).

* زنان بطور ثابت مسئولیت فعالیتهای اجتماعی را پذیرا می شوند بدون اینکه پاداش مالی، تشویق یا تقدیر نامه ای دریافت کنند.

بیشتر مردم بر این باورند که فرضیه تعاون فرصتهای ارزشمندی را پیش پای زنان می گذارد تا با تحقق نیازهای فرهنگی، استعدادهای خود را در حد کمال شکوفا کنند.

از سویی دیگر تعاون نباید شور و شوق زنان را برای آنکه خود تصمیم گیرنده امور روزمره باشند و خود ساختار عملکرد تجاری آینده را پی ریزی کنند، سرکوب نماید.

طبق این فرضیه، تعاونی به همان نسبت که همواره بر روی مردان گشوده بوده، زنان را نیز از این قاعده مستثنی نکرده است. تئوری سازمانهای تعاونی بر اصول مردمی و مشارکت فعال اعضاء مبتنی است.

همچنین بین ارزشهای تعاونی و شیوههای شاخص طرز تفکر و عملکرد زنان شباهتهای قابل توجهی وجود دارد. به عقیده نویسنده مقاله، ویژگی بارز فرهنگ زنان، خودیاری، خوداتکایی، دمکراسی، برابری، انصاف و

اتحاد است. زنان نیز به ارزشهای اخلاقی چون صداقت، آزاداندیشی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و توجه به خواست دیگران معتقد و بر این باورها ثابت قدمند.

حال چگونه مشارکت زنان در سیاست دمکراسی تعاونی اعمال می‌شود؟ به چه نحو این تصویری که از تئوری دنیای تعاون نشان داده شد با حال و هوای حاکم بر جهان کنونی تعاون منطبق می‌شود؟

مروری کوتاه بر آمار

بیانید با دقت بیشتر، وضعیت چند کشور در آسیا، آفریقا، آمریکای مرکزی و اروپا را بررسی کنیم. البته نویسنده بار دیگر بر فقدان ارقام موثق تاکید دارد.

ژاپن

در کشور ژاپن، زنان حدود ۹۵ درصد عضویت در تعاونیهای مصرف را تشکیل می‌دهند. علی‌رغم این درصد بالای عضویت، زنان از ورود به جرگه امور و وظایف مدیریتی محرومند. در سطوح ابتدایی کار، ۶۶ درصد از مدیران زن هستند که غالباً به صورت نیمه‌وقت کار می‌کنند. بیشترین کاری که انجام می‌دهند، سروسامان دادن به فعالیتهای اعضا است. حال آنکه مدیران مرد مسئولیت مدیریت و تصمیم‌گیری را برعهده دارند. در سطح دوم، تنها ۶ درصد مدیران از زنان هستند و در سطح داخلی، فقط ۲ نفر از ۳۳ عضو هیئت مدیره اتحادیه تعاونی مصرف ژاپن زن می‌باشند. (مأخذ: موموتاسوکاوا، «تلاش تعاونیهای ژاپن در خصوص مسئله زنان»، ۱۹۹۳).

۶۰ درصد از افرادی که در بخش کشاورزی ژاپن کار می‌کنند، زن هستند، اما کمتر از ۱۳ درصد آنان عضو اتحادیه رسمی

تعاونیهای کشاورزی محسوب می‌شوند. و اندکی بیش از ۱/۰ درصد از مدیران این اتحادیه‌ها زن می‌باشند. (مأخذ: «ما اعضاء تعاونی کشاورزی ژاپن^۲ هستیم، ۱۹۹۵)

مالزی

در کشور مالزی ۳۰ تا ۴۰ درصد اعضاء در تعاونیهای مختلط و نزدیک به ۱۰ درصد هیئتهای مدیره و تعداد بسیار انگشت شماری از مدیران زن هستند. در تعاونیهای مدارس، ۵۰ درصد شرکت‌کنندگان دختر می‌باشند. (مأخذ: راهیابت بهران، گزارش کشور مالزی ۱۹۹۵).

سری لانکا

در سری لانکا نزدیک به ۵۰ درصد کل اعضاء تعاونیها زنان می‌باشند. در سطح «کمیته شعب»، ۲۰ درصد و در سطح «هیئت عمومی» ۵ درصد و در «هیئت مدیره» ۲ درصد از زنان تشکیل می‌دهند. (مأخذ: پریما شانتی، گزارش کشور سری لانکا ۱۹۹۵).

از مجموع ۲/۱ میلیون عضو در تعاونیهای چند منظوره سری لانکا، ۳۵ درصد اعضاء زن هستند. مفاد قانونی به گونه‌ای تهیه‌ای شده است تا دو مورد از هفت پست مدیریت در این تعاونیها به زنان اختصاص یابد. (مأخذ: یوپالی هراث: مروری بر وحدت زن و مرد و نقش زنان در توسعه تعاونی در آسیا و اقیانوسیه، ۱۹۹۲).

سنگاپور

در سنگاپور زنان فقط ۵ درصد کل رقم ۵۷۵۰۰۰ نفری تعاونگران را تشکیل می‌دهند. (چونگ وی یین: گزارش کشور سنگاپور ۱۹۹۳).

هندوراس

در تعاونیهای کشاورزی این کشور ۴/۸ درصد، تعاونیهای مصرف ۲۱/۳ درصد تعاونیهای صنعتی ۴۵/۲ درصد و تعاونیهای اعتبار ۴۶/۴ درصد عضو زن به ثبت رسیده است.

نیکاراگوئه

در این کشور ۱۱/۱ درصد اعضاء در تعاونیهای کشاورزی زنان هستند.

پاناما

در کشور پاناما ۷۴/۳ درصد اعضاء تعاونیهای کشاورزی، ۴۲/۵ درصد اتحادیه‌های اعتبار، ۳۷/۵ درصد تعاونیهای مسکن و ۲۹ درصد تعاونیهای مصرف را زنان تشکیل می‌دهند.

السالوادور

در تعاونیهای مصرف، رقم ۵۷/۳ درصد و در تعاونیهای کشاورزی ۱۱/۲ درصد عضویت با وجود زنان شکل می‌گیرد.

گواتمالا

در کشور گواتمالا بالاترین درصد زنان در تعاونیهای صنعتی رقم ۴۲/۸ درصد و پایین‌ترین تعداد آنان در تعاونیهای کشاورزی با رقم ۶/۳ درصد مشاهده می‌شود. در تعاونیهای مسکن ۱۹/۳ درصد و در تعاونیهای مصرف ۱۱/۹ درصد دارای عضو زن می‌باشند.

در تمامی کشورهای آمریکای مرکزی تنها تعداد اندکی از مدیران، اعضاء هیئتهای مدیره یا کارکنان رده بالا را زنان تشکیل می‌دهند.

تانزانیا

زنان تازانیایی ۷۵ درصد محصولات کشاورزی قابل عرضه در بازار را در سال از طریق جنبش تعاونی تولید نموده و تنها نام ۱۰ درصد آنان به عنوان عضو در تعاونیهای مناطق روستایی به ثبت رسیده است. مشارکت زنان در امر مدیریت در سطوح ابتدایی یا اتحادیه‌ها ناچیز و غیر قابل ذکر است. (مأخذ: برنات وانیونی، «چشم انداز و بازتاب فعالیت زنان آفریقایی در روند آینده این کشور» ۱۹۹۵).

زامبیا

زنان زامبیایی ۷۰ درصد جمعیت روستایی و تنها ۲۵ درصد عضویت تعاونیها را تشکیل می‌دهند. در سطح تعاونیهای محلی ۱۱ درصد زنان در منصبهای مدیریت و رهبری و یک درصد در سطح ملی فعالیت دارند. (مأخذ: کریستین چیابا - ماتوند و موند تیا: گزارش کشور زامبیا، ۱۹۹۴).

فنلاند

در کشور فنلاند ۷۰/۷ درصد اعضا و ۷۴ درصد کارکنان تعاونیهای مصرف «الانتو» را زنان تشکیل می‌دهند. ۶۲/۷ درصد «شورای نمایندگان»، ۴۶/۶ درصد «هیئت نظارت» و ۳۷/۵ درصد «هیئت مدیران» با حضور زنان شکل می‌گیرد. در تعاونیهای مصرف «ترادکا»، زنان ۵۲/۱ درصد اعضا، ۸۵ درصد کارکنان، ۳۸/۴ درصد نمایندگان، ۳۶/۳ درصد اعضا هیئت نظارت و ۱۸/۲ درصد هیئت مدیره را تشکیل می‌دهند. در تعاونی تولید «پروو»، ۲۲/۴ درصد اعضا، ۲۶/۴ درصد شورای نمایندگان، ۷/۴ درصد هیئت نظارت و تقریباً صفر درصد هیئت مدیره با زنان است. (مأخذ: رجا

اینکونن: «زنان در تعاونیها»، ۱۹۹۵).

روسیه

در کشور روسیه ۴/۵ هزار تعاونی مصرف با ۱۲ میلیون عضو و یک میلیون کارگر وجود دارد که ۷۰ درصد آنان زن هستند. (مأخذ: گالینا کیسلوا: گزارش کشور روسیه ۱۹۹۵).

لیتوانی

۶۹ درصد کل کارکنان شاغل در جنبش تعاونی این کشور زنان هستند. در میان جمع مدیران و کارکنان سطوح بالا عده کمی زن وجود دارند. (مأخذ: بیانیه آی.سی.آی، «سهم تعاونیها در پیشرفت زنان در منطقه ای.سی.ای، ۱۹۹۴).

اوکراین

تعداد زنان کارگر در اوکراین به ۷۱ درصد جمعیت می‌رسد اما در بین مدیران و شاغلین امور در رده‌های بالا، تعداد کمی زن دیده می‌شود. (مأخذ: بیانیه آی.سی.آی، «سهم تعاونیها در پیشرفت زنان در منطقه ای.سی.ای، ۱۹۹۴).

جدولی که در ذیل آمده، ارقام و آمار موجود از تعداد و درصد زنان در تعاونیها و اتحادیه‌های اعتبار را نشان می‌دهد:

نام کشور	تعداد زنان عضو	درصد
بنگلادش	۱۸۷۸۰	۲۷%
کاستاریکا	۹۶۰۰۰۰	۴۸%
السالوادور	۱۹۶۱۷	۵۵%
اتیوپی	۲۵۴۲۸	۳۲%
غنا	۱۵۲۸۳	۳۰%

بریتانیای کبیر	۶۲۰۰۰	۵۴%
گرانادا	۷۶۳۶	۵۱%
گویان	۸۹۵۰	۳۷%
کره	۱۶۹۰۷۶۹	۴۵%
مالاوی	۱۶۷۵۲	۲۸%
نیوزیلند	۵۱۰۰۰	۴۴%
پرو	۲۱۸۳۱	۲۲%
فیلیپین	۶۷۵۸۰	۵۸%
روسیه	۵۱۴۸	۶۰%
سیشل	۴۳۶۴	۵۵%
سیرالئون	۱۱۵۱	۳۹%
سنگاپور	۳۰۰۰	۹%
سری لانکا	۴۳۶۶۲۹	۵۱%
تورتلا	۷۹	۵۹%
زامبیا	۹۴۰۰۰	۵۳%

اعداد و ارقامی که در این جدول می‌بینید نشان از آن دارد که در بسیاری از کشورها، بخصوص کشورهای در حال توسعه که زنان ستون فقرات پیکر تولید کشاورزی را می‌سازند، اقلیت هشداردهنده زنان در تعاونیهای روستایی مشاهده می‌شود. این اعداد همچنین نشان می‌دهد که به استثنای مناطق خارج از شهرها، تعاونیها اساساً با مدیریت مردان اداره می‌شوند. در واقع، عدم توازن مسئله جنسیت در تعاونیها نقض آشکار بین فرضیه و عمل تعاونی است که خود موجب تضعیف هویت، اعتبار و تحقق اهداف تعاونی می‌شود. نظام کنونی تعاون به دست مردان و برای مردان طراحی شده، از این رو تعاون بر ارزشها، هنجارها و اولویتهای مردان استوار است.

گرچه زنان در سلسله مراتب مردسالاری در تعاونیها جای دارند اما حیطه نفوذ و فرصتهای آنان برای پیشرفت محدود است. به

علاوه، حتی در شرایط کار مساوی و قابل مقایسه با کار مردان، حقوق دریافتی آنان از مردان کمتر است.

تعاونیها شرایط زیست بسیاری از مردم را تا حد زیادی بهبود بخشیده‌اند اما بندرت نیازها و شرایط خاص زنان را مدنظر داشته‌اند.

تا حدود کمتر از یک دهه پیش، اگر مردی پیش می‌آمد که خواستهای زنان را بطور اخص مورد رسیدگی قرار می‌دادند، این عمل را نوعی نیکوکاری یا صدقه به حساب می‌آوردند و به این حقیقت استناد نمی‌شد که بدون مشارکت زنان، رشد پایدار اجتماعی و اقتصادی محقق نخواهد شد. هنوز هم باگذشت زمان خطوط فکری زنان در قانونمندیها و تعیین خط‌مشی‌های تعاونیها لحاظ نمی‌شود.

حال باید پرسید: چرا تعاون در عمل تا این حد با اصول و ارزشهای تعاونی در تناقض است؟

پاسخ ساده و در عین حال گویای آن برای جنبش تعاون بسیار اسفناک است. تحقیر و سرکوب تاریخی زنان که مشخصه آشکار فرهنگها و جوامع بشری است، همچنان با همان شدت به حریم جنبش تعاون تجاوز می‌کند. زنان از هر نظر کم‌ارزتر از مردان به حساب می‌آیند. این طرز نگره دامی است که جنبش تعاون در کشورهای صنعتی یا در حال توسعه باید خود را از آن رها سازد.

غفلت از نیازها و خواستهای زندگی زنان از این پیش فرض دوگانه ناشی می‌شود که اولاً باید فقط نیازهای مردان را رفع نمود و اینکه با وجود مورد اول خودبخود شرایط مساعدی برای زنان و کودکان نیز پیش خواهد آمد!

در بسیاری از کشورها هنوز برای عضویت زنان منع قانونی وجود دارد. این محرومیت به

دلیل قوانین و مقرراتی است که تنها عضویت مالکین زمین و سرپرستان خانواده را تصریح می‌کند. در بعضی کشورها زنان محق به داشتن زمین یا رسماً عهده‌دار شدن سرپرستی خانواده نیستند. حتی اگر یک زن به طور بالفعل سرپرست یک خانواده باشد، این مسئله عضویت او را در تعاونی توجیه نمی‌کند. در بسیاری دیگر از کشورها زنان به همان دلایل ذکر شده امکان استفاده از وامهای بانکی یا اتحادیه‌های اعتباری را ندارند. حتی در پاره‌ای موارد تنش‌های مذهبی و سنتی باعث ایجاد موانع غیرقابل عبور در کشورهای در حال توسعه می‌شود.

به تمام این اسباب و علل باید این مشکل را نیز افزود که زنان مجبورند پاسخگوی مسئولیتهای سنگین و وقت‌گیر کار در منزل و مراقبت از کودکان باشند. این مورد آخر بویژه برای زنانی دست و پاگیر است که می‌خواهند شغلی همسطح با شرایط مردان بیابند.

سازمانها و جلسات آنان با معیارهای جنس مذکر شکل می‌گیرد و مستلزم تشریفات، رعایت سلسله مراتب و رتبه افراد است و از همین رو عامل بازدارنده مشارکت، ایجاد فرصتها و اعمال نفوذ زنان می‌باشد.

امروزه تخصیص وظایف و پرورش مهارتها در تعاونیها عمدتاً به شکل سلسله مراتب و به نفع جنس مذکر پیش‌بینی می‌شود. زنان از نظر کارآموزی و آموزش عالی در زمینه‌های مالی، تکنولوژی و مدیریت از فرصتهای مشابه با مردان برخوردار نیستند.

اگر مسئله استخدام مطرح باشد، ظاهراً وجود زنان نسبت به مردان نامحسوس است و چنانچه در موارد نادر وجود زنان را نادیده نگیرند، آنوقت عرف و معیارها به نفع‌گزینش مردان رأی می‌دهند. مهارتها و تجارب «جنس

مذکر» با ارزش، و مهارت و تجربه «جنس مونث» کم‌ارزش یا بی‌ارزش است. حتی در این مورد «خصوصیات جسمانی» را نیز ارزیابی می‌کنند و در چنین ارزیابیهای منحصرأ به نفع کارکنان مرد نتیجه‌گیری می‌شود.

زمان، زمان تغییر

دیگر وقت آن رسیده که جنبش تعاون، زن و کار و ارزشهای زنان را در افق دید خود قرار دهد. تعاونیها باید به نیاز حساس به توانایی، مهارت و دانش زنان در کلیه سطوح پی‌برند. دیگر زمانی است که باید به زنان امکان اندیشیدن و کارکردن داده شود تا تاثیر مثبت آن در ساختارهای سازمانی و تصمیم‌گیریها برهمگان روشن شود.

شیوه برخورد زنان در سازماندهی کار به صورت تشکیلات بدون سلسله مراتب است. تشریک مساعی و انعطاف در کار بر رقابتهای مرد محورانه و صعود از نردبان سلسله مراتب ارجحیت دارد، بحث و گفت و شنود به دستور دادن و دستور شنیدن مرجح است.

تعیین وظایف بیشتر به مهارتها مربوط می‌شود تا به عنوان شغل یا منصب شخص.

زنان برای ابراز تجربیات شخصی و ارائه نمونه‌های قابل لمس، گفتگو در جوئی غیررسمی و عاری از تشریفات را ترجیح می‌دهند. آنان به مشکلات و راه‌حلهای دیدگاه کلی‌گرایانه برخورد می‌کنند.

تصمیم‌گیری باتفاق آراء از نظر زنان بسیار مهم است. چنین شیوه تصمیم‌گیری باعث بروزانگیزه قویتر، مسئولیت‌پذیری و اجرای سریعتر و درصد بالای موفقیت در کار می‌شود.

اگر لازم است اصول و ارزشهای تعاونی را از رشته‌های کلامی محض به بافت واقعیت و

تلاش نمایند.

یکی از مهمترین تغییرات مورد نیاز که نگارنده مقاله نیز قبلاً به آن اشاره نمود، از میان برداشتن سلسله مراتب و ساختارهای دیوان سالاری تعاونیهاست که بازدارنده توسعه و مشارکت همه جانبه زنان و مردان است. دموکراسی واقعی بدون تساوی زن و مرد ممکن نیست. تساوی زن و مرد در سلسله مراتبی که به عرف جنس مذکر، قدرت جنس مذکر و تسلط او بر زنان وابسته باشد یک ناشدنی است.

ایجاد فرصتهای بیشتر برای تساوی زن و مرد و برقراری دموکراسی واقعی در تعاونیها مستلزم تغییرات بنیادین است. اولین پیش شرط تغییر و تحول، آشکار نمودن ساختارهای پنهان است. بدون آگاهی از آنچه که واقعاً در ساختارهای موجود بر سر زنان و مردان می آید، هیچگونه انگیزه‌ای برای تغییر وجود نخواهد داشت.

اما نشان دادن ساختارهای پنهان و نتایج آنها نیز به تنهایی کافی نیست. باید توان تغییر را هم دارا بود. برای تغییر و تحول باید مهارتها را با آگاهی همه جانبه توسعه دارد و امید آن می رود که اهداف و روشهای آینده کار واجد چنین مشخصه‌ای باشد. چنانچه نتیجه رضایت بخش بود، افراد دست اندرکار باید بر انتخاب مفاد آموزش و طرح روند تغییر و تحول از دیدگاه جنسیت تصمیم گیری نمایند. چنین برنامه‌ای می تواند شامل موارد ذیل باشد:

- * مهارتها و اصول حرفه‌ای (اقتصادی)،
 - تکنولوژی، بازاریابی، رهبری، اداره امور،
 - اطلاعات / انگیزه، سازماندهی، ارزشیابی
- (کار)
- * بهبود وضعیت فیزیکی (جنبه‌های بهداشتی، آگاهیهای جسمی / سلامت کامل

بگوئیم «کورزنی» مرضی است که باید برای درمان آن بندگان مطالب آموزشی و اطلاعاتی تعاونی (آموزش مدیریت و رهبری، امور مالی، تکنولوژی و غیره) را جدا کرد و ساختار و مفاد آنها را با توجه به علائق و تجربیات زنان و مردان بازسازی نمود. در مطالب آموزشی و کارآموزی باید به تحلیل جنسیت پرداخت تا نقش مسئله جنسیت در خانواده، کار و جامعه به رشته نظم کشیده شود.

مشابه آنچه گفته شد، مقررات استخدام، آموزش، کارآموزی، پیشرفت و سیاستهای حقوقی باید بطور جامع بررسی مجدد شوند. جنبش تعاون همچنین باید در مقابله فعال با سلب آسایشهای اجتماعی که رفته رفته در همه جا شایع می شود یاری نماید، چرا که تحلیل رفتن این گونه کمکهای اجتماعی سخت با انگیزه توالد و توالد مجدد در زنان در تضاد است. تعاونیها در درون تشکیلات خود باید به دقت بر خدمات و شرایط بدست آمده نظارت کنند و با جریان ضعف موجود در بخش اجتماعی جامعه در بسط چنین دست آوردهایی

عمل تبدیل کنیم، چه تغییراتی باید انجام شود؟ نخست باید اصول تبعیض آمیز را از قوانین و مقررات تعاونی ریشه کن نمود. اما این به تنهایی کافی نیست. باید چنین قوانین و مقرراتی را براساس نیازهای عملی و اصولی زنان تنظیم نمود. این مجموعه قوانین باید حامی زنان و علائق آنان باشد.

تعاون باید از طریق نرم افزارهای اطلاعاتی، کنفرانسه‌ها و سمینارها که بر مسئله زنان و فرصتها و حقوق قانونی و تعاونی آنان تاکید دارد، مانور گسترده‌ای را انجام دهد. مضافاً بر اینکه چنین مانوری باید شرایط و زبان زنان را مدنظر گرفته و بیشتر به مواردی پردازد که به زنان هویت واقعی آنان را باز پس می دهد. چنین حرکتی می تواند اهداف بسیاری را دنبال کند از جمله تشویق زنان به:

- * اتحاد تعاونیها
- * تدارک پیش نیازهای تعاونی
- * پیگیری آموزش
- * تکاپو برای پیشرفت
- «چشم بند» تبعیض جنس زن و مرد یا بهتر

* بهبود وضعیت روانی (خودشناسی، شخصیت حرفه‌ای، هویت خانوادگی، نقش در خانواده، اعتماد به نفس، تغییر نگره)

* پیشرفت گروهی (مشارکت، مسئولیت‌پذیری، ارتباطات، آموزش، اختلافات زبانی و شیوه‌های ارتباطی، ناسازگاری، مدیریت، پیشرفت گروهی)

تحلیل مسائل جنسیت و آگاهی از آن باید همچون عناصری تفکیک‌ناپذیر در تمامی بخشهای این برنامه مدنظر قرار گیرد.

تجربه‌ای که از ساختار فعلی کار جنس مذکر کسب نموده‌ایم به ما آموخته است که روند تغییر و تحول، روندی پیچیده با حرکت بطئی است.

گرچه نمی‌توان دست روی دست گذاشت و منتظر تغییرات بنیادین شد. اگر بخواهیم هویت و اعتبار خود را حفظ کنیم و از امکانات موجود برای تحقق اهداف تعاونی بهره جوییم، جنبش تعاون نمی‌تواند به چنین تغییراتی دست بزند!

«پس از ۳۰ سال کار پی‌گیر برای ترویج تساوی بین زن و مرد در جنبش تعاون اکنون بیش از هر زمان دیگر متقاعد شده‌ام که به دو کلید اصلی برای گشودن درهایی که سد راه دستیابی به تساوی می‌شوند، نیاز داریم. این کلیدها، شبکه ارتباطی و سهمیه مساوی هستند.»

غالباً شنیده می‌شود که سهمیه و سهمیه‌بندی را غیر مردمی می‌خوانند. گرچه این اعتراض تنها زمانی مطرح می‌شود که سهمیه به عنوان عمل تایید‌کننده دستیابی تساوی زن و مرد در نظر گرفته می‌شود!

چنین اعتراض و ایرادی هرگز زمانی پیش نمی‌آید که برای مثال در امور سیاسی مسئله

اعطای چند کرسی مجلس به حوزه‌ها و استانهای یک کشور برای ایجاد توازن جغرافیایی مطرح باشد. به نظر نگارنده مقاله دمکراسی بدون وجود زن معنا ندارد چرا که زنان با تشکیل بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشورها، از نظر تاثیرگذاری بر زندگی خود، زندگی دیگران و توسعه جامعه، سهمی برابر با سهم مردان دارند.

همچنین گفته می‌شود که سهمیه‌بندی ناعادلانه و در عین حال مخاطره آمیز است چرا که مسئله جنسیت یک عامل تعیین‌کننده است و نه یک صلاحیت. در حالی که زنان با صلاحیت به رسمیت شناخته نمی‌شوند و زنان لایق پذیرفته نمی‌شوند و این مردان فاقد صلاحیت و نالایق هستند که جای آنان را می‌گیرند.

بررسی سازمان ملل در مورد تساوی زن و مرد در جهان نشان داد که سوئد و دیگر کشورهای شمال اروپا با داشتن ۴۳/۳ درصد زن در پارلمان و ۵۰ درصد زن در هیئت دولت، طلایه‌دار حضور زنان در پستهای مهم هستند.

عامل تعیین‌کننده در پیشرفت، اجرای سهمیه مساوی است! برای نمونه، حزب سوسیال دمکرات پیش از آخرین انتخابات خود اعلام کرد که در مبارزات انتخاباتی برای نامزدی داوطلبان حزب، «بصورت یک در میان، داوطلبان باید زن باشند». سهمیه‌ای مشابه برای انتخاب وزرای دولت سوسیال دمکرات در نظر گرفته شد. دو حزب دیگر نیز برای انتخاب اعضای پارلمان، سیاست مشابهی را اتخاذ نمودند.

همچنین می‌توان گفت که پشتوانه توازن موجود بین تعداد زنان و مردان در پارلمان و دولت نروژ همین سهمیه‌های مساوی است که

برای نمونه منصب نخست وزیری بر عهده یک زن است.

حال باید بینیم مفهوم ایجاد شبکه ارتباطی چیست؟

روشن است که می‌توان پاسخهای متفاوت بشماری به این پرسش داد. اما تعریفی که نگارنده مقاله و هزاران زن دیگر در چهار سوی جهان از این اصطلاح می‌دهند چنین است:

شبکه ارتباطی زنان، یک سازمان فاقد سلسله مراتب، یکدست و داوطلبانه است. هیچ هیئت یا پست و مقامی وجود ندارد که بتوان بین افراد تقسیم نمود.

همه اعضای شبکه دارای ارزش یکسان بوده و به جای کار براساس رقابت، به شیوه کار گروهی فعالیت دارند. همه اعضا در ابراز عقیده، ابتکار عمل و مسئولیت‌پذیری مختارند.

زنان با سرمایه‌گذاری بر دانش و اطلاعات، با حمایت فردی و گروهی، با آموختن از یکدیگر و با ایجاد تغییرات بنیادین می‌توانند شبکه ارتباطی خود را راه‌اندازی کنند. هدف غایی بیشتر شبکه‌های ارتباطی زنان، تحقق تساوی بین زنان و مردان در محیط کار، خانواده و جامعه است.

باید با هم فواید شبکه‌های ارتباطی را از نظر بگذاریم.

نخست: شبکه‌های ارتباطی از طریق همکاری به نتایج مثبتی دست می‌یابند. شبکه‌های ارتباطی قادر به انجام کارهایی هستند که از توان یک فرد خارج است. این بدان معنا است که خلاقیت‌های مهم را می‌توان با فعالیت‌های یک شبکه ارتباطی به حقیقت نزدیک نمود.

دوم: شبکه‌های ارتباطی به گردآوری

اطلاعاتی می‌پردازند که از طرق دیگر قابل دستیابی و بهره‌برداری نیستند. لازم است بدانید که هرگاه شبکه‌ای مناسب و قابل اطمینان در اختیار داشته باشید، دیگر به غده‌های چرکینی چون سیستم مالکیت ارباب و رعیتی و زورمرداری امکان سرباز کردن نخواهید داد. شما همواره به تجربه و دانش دیگران دسترسی دارید و همین الهام‌بخش ایده‌های تازه، بارور کننده تواناییهای فردی و زاینده انرژی و شوق خواهد بود.

سوم: از جنبه روان شناختی، شبکه‌های ارتباطی بازده و حمایت لازم را فراهم می‌کنند تا فرد احساس کند که عمل و حرف او در دیگران بی‌تاثیر نبوده است. غالباً زنان در درون ساختارهای مردان به حساب نمی‌آیند. مشارکت آنان قدر و قیمتی ندارد، از این رو مجبورند خود با مبارزه کسب اعتبار کنند. این مسئله ناشی از خود کم‌باوری است. در شبکه‌های ارتباطی، خودباوری یا به عبارت دیگر، ایمان به شایستگیها و صلاحیتهای فردی پرورانه می‌شود.

چهارم: شبکه‌های ارتباطی فضایی ایجاد می‌کنند تا انسان خویشتن خویش را باز یابد. احساسات خود را آنگونه که هست ابراز نماید و دیگری را با خود در خشمها، امیدها و بیم‌ها شریک بدانند.

سرانجام، شبکه‌های ارتباطی زنانی قوی پرورش می‌دهند که اعتماد به نفس کافی برای پذیرش وظایف جدید و ایفای نقش رهبری را دارند. گرچه رهبران زن که به صورت منفرد و در جمع مردان کار می‌کنند، نیاز به حمایت شبکه‌های ارتباطی از این دست دارند. فشاری که برای تعدیل و تطبیق با عرف و ارزشهای مردان بر زنان وارد می‌شود از حد خارج است. بدون ارتباط و حمایت شبکه‌های ارتباطی هم کیش، بسیاری از زنان به مصالحه و تسلیم بی‌چون و چرا تن در خواهند داد.

با یا بدون شبکه‌های ارتباطی، مقاومت به تنهایی برای آنان بسیار دشوار است. و تا زمانی که مسئله سهم مساوی اعمال نشود، آنان تنها خواهند ماند.

زنان برای نیل به سهم مساوی به شبکه‌های ارتباطی نیاز دارند. آنان به سهم مساوی و شبکه ارتباطی نیاز دارند تا با کمک هم جنبش تعاون برای زنان و مردان را برپایه اصول مساوی توسعه دهند.

نویسنده مقاله از کاربرد شبکه ارتباطی و سهمیه‌های مساوی برای قدرت بخشیدن به زنان و از همسو کردن عمل تعاونی با فلسفه تعاون حمایت می‌کند.

با دست آویز به وحدت ارزشها، مهارتها و تجربه‌های زنان در مقام عمل به تعاون، یک جهان کوچک مردمی در بطن جامعه شکل می‌گیرد که احترام به علائق مشترک و امنیت اقتصادی و اجتماعی، جای جای با سرشت آن جامعه عجین شده است.

۱- یک واحد خانواده شامل والدین، کودکان و دیگر خویشاوندان نزدیک همچون پدر و مادرزرها و یا عمه‌ها و عموها... که با هم زندگی می‌کنند. (در مقابل خانواده تک هسته‌ای).

۲- «JA»: «جا» نام جدیدی است که به تعاونی کشاورزی زاین اطلاق می‌شود.

مدیریت

شماره مجله	شماره صفحه	بی‌تفاوتی سازمانی	شماره مجله	شماره صفحه	مدیر خوب کیست؟
۴۸	۵۳	کارهای روزانه خود را بهتر	۴۹	۳۸	سازمان را چگونه می‌توان اداره کرد؟
۵۰	۵۲	سازماندهی کنید.	۵۰	۲۱	رابطه مدیریت و بازاریابی چگونه می‌توان مدیر شایسته تربیت کرد؟
۳۸	۵۵	چگونه با سازمانهای دیگر رقابت می‌کنید؟	۵۲	۴۳	کنترل مدیریت
۱۰	۵۶	هماهنگی کلید موفقیت	۵۳	۵۴	اصول بیمه، مسئولیت مدیران و روسای موسسات
۵۵	۵۶	بدنبال پیشرفت شغلی	۵۴	۵۲	آیا برای سازمان خود فرد موثری هستید؟
۴۴	۵۷	فرد و روابط انسانی (قسمت دوم)	۵۴	۵۲	فرد و روابط انسانی (قسمت اول)
		خط مشی چیست و چگونه باید آنرا اجرا کرد؟	۵۶	۲۰	چگونه می‌توان وقت خود را تنظیم کرد؟
۴۶	۵۸	تحلیل بوروکراسی از دیدگاههای مختلف	۵۶	۲۰	
۴۶	۵۹	مختلف	۵۷	۳۸	
۲۴	۵۵	بهره‌وری و مهندسی روشها	۵۶	۲۸	
۶۴	۶۰	برنامه‌ریزی چیست؟	۵۲	۴۶	

گفتگو با:

مدیرکل تعاون استان یزد

س. ا. با عرض تبریک به شما و همکارانتان به مناسبت فرار رسیدن هفته تعاون و با تشکر از وقتی که در اختیار ما گذاشتید.

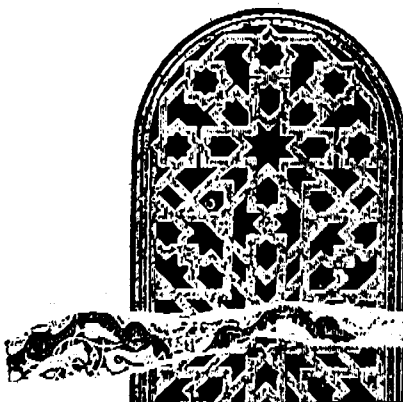
خواهشمند است، جایگاه واقعی بخش تعاون و عملکرد اداره کل تعاون استان یزد را در سال گذشته بیان فرمائید؟

ج. من هم متقابلاً سالگرد تصویب قانون تعاون و هفته تعاون را به شما و همه تعاونگران استان، این عزیزان تلاشگر در صحنه فعالیت‌های کشاورزی، صنعتی، اقتصادی و... تبریک و تهنیت عرض می‌کنم و امیدوارم با زمینه‌های مساعدی که با تصویب قانون تعاون در کشورمان به وجود آمده انشاء... با تلاش و کوشش هر چه بیشتر نقش سازنده و جایگاه ارزنده خود را در سازندگی کشورمان ایفاء شود. و این بخش جایگاه اصلی خود را که تکمیل کننده دو بخش دیگر نظام اقتصادی کشور، یعنی بخش‌های دولتی و خصوصی می‌باشد تحصیل نماید. اداره کل تعاون یزد در سال گذشته بین ادارات کل تعاون استانهای دیگر، جایگاه خاصی داشته بطوری که این اداره کل در مجموع عملکرد خود موفق به احراز رتبه چهارم گردید و این میسر نگردید به جز با همت و تلاش و سخت‌کوشی مدیران و اعضای تعاونی‌ها، در سال گذشته تعداد ۱۴۴ شرکت تعاونی با عضویت ۴۶۱۶ نفر که

موجب اشتغالزایی ۱۵۲۴ نفر در استان بود تشکیل گردید. سرمایه شرکتهای تشکیل شده در سال ۷۴ بالغ بر ۶۱۷۴ میلیون ریال بوده و اعتبارات تخصیص داده شده به شرکتهای تعاونی از محل تبصره ۳ قانون بودجه معادل ۱۳ میلیارد ریال و از محل تبصره ۴ جهت سرمایه در گردش بالغ بر یک میلیارد ریال و از محل تبصره ۵۰ مبلغ ۵/۱ میلیارد ریال بوده است که به ۷۸ شرکت تعاونی تولیدی و ۶۴ شرکت تعاونی خود اشتغالی اختصاص یافته است.

س. جناب آقای مهندس حسینی لطفاً برنامه‌های سال ۱۳۷۵ بخش تعاون را در استان و نحوه استفاده از تسهیلات و اعتبارات بخش تعاون را تشریح فرمایید.

ج. برشمردن برنامه‌های اداره کل تعاون یزد در سال جاری با توجه به گستردگی فعالیتها و وظایفی که بعهده داشته‌ایم، فکر نمی‌کنم میسر باشد ولی رئوس برنامه‌ها را می‌توان در چهار مورد شرح زیر خلاصه کرد:

۱- استفاده بهینه از امکانات، جذب نیروهای جویای کار که فاقد سرمایه می‌باشند و مشتاق و علاقمند به کارهای گروهی هستند در قالب شکلهای تعاونی.

۲- نظارت، حمایت و پشتیبانی از شرکتهای تشکیل شده.

۳- برگزاری دوره‌های آموزشی، تخصصی مورد نیاز مدیران و اعضای شرکتهای تعاونی.

۴- اعطای تسهیلات به شرکتهای تعاونی. در مورد اعتبارات و تسهیلات، باید عرض کنم، سهمیه استان از محل تبصره ۳ قانون بودجه مبلغ ۳۰ میلیارد ریال است که مبلغ ۱۵ میلیارد ریال آن سهم بخش تعاون می‌باشد که با توجه به دستورالعملها و اولویت‌ها بین کلیه شهرستانهای تابعه استان جهت تکمیل پروژه شرکتهای قدیمی تعاونی و هم چنین شرکتهای تعاونی جدیدالتاسیس تقسیم می‌شود. سر خط تسهیلات و اعتبارات بخش تعاون مخصوص شرکتهای تعاونی است و با درخواست مدیران شرکتهای تعاونی و پس از بررسی توسط کارشناسان اداره کل تعاون (در چارچوب ضوابط) توسط بانکهای عامل پرداخت می‌گردد.

اعتبارات بخش تعاون در مناطق محروم از یارانه بهره معین، هفتاد درصد و در مناطق برخوردار از یارانه پنجاه درصد می‌باشند.

س. با توجه به سنت پسندیده‌ای که به مناسبت ایام و مناسبتهای ویژه، برای بهره‌برداری از طرحها اعمال می‌شود لطفاً بفرمایید در هفته تعاون چه تعداد از شرکتهای تعاون در استان یزد افتتاح می‌گردد؟

آی.سی.ا. در یکصدمین همایش خود، به هنگام تصریح، تأیید و تعدیل مجدد اصول نهضت تعاون برای قرن آینده، با توانی مضاعف خود را وقف رفع مسائل و مشکلات ناشی از عدم توسعه که بر بخش اعظم حیات بشر بنماید.

در این راستا شایسته است که اعضاء را از خطرات توسعه نایافتگی همچون تراژدیهای بشری، آلامی که در این راه تحمل می‌کنند و نابودی منابع طبیعی، آگاه و آنان را با طرق مشارکت عملی و اتخاذ سیاستهای متناسب با توسعه پایدار نیروی انسانی آشنا نمود و یا حداقل این خطرات را به آنان گوشزد کرد.

بعد جهانی توسعه پایدار نیروی انسانی چنین می‌طلبد که ما به اهمیت نقش (اگر چه این نقش انحصاری نیست) نهضت‌های تعاون اروپا در صحنه جهانی پی‌بریم. مضمون

بقیه از صفحه روبرو

ج - به مناسبت هفته دولت و تعاون، تعداد ۱۶ شرکت تعاونی که به مرحله تولید رسیده‌اند، با حضور مقامات و مسئولین در شهرستانهای یزد، تفت، مهریز، بافق و ابرکوه افتتاح می‌شود. سرمایه‌گذاری شرکت‌های مذکور بالغ بر ۹۰۵۳ میلیون ریال است که موجب اشتغال‌زایی ۵۲۶ نفر می‌گردد.

س ۴ - با تشکر مجدد از وقتی که در اختیار ما قرار دادید و با آرزوی موفقیت برای جنابعالی و همکارانتان در پیشبرد اهداف تعاون، اگر مطلب خاصی در نظر دارید برای آگاهی هموطنان عزیز اعلام بفرمایید؟

ج - بجا است در این مورد ذکر از عملکرد شعبه صندوق تعاون در استان یزد که

این نقش در اروپا حمایت از تعاونیهای اروپای شرقی و مرکزی و منطقه بالکان است؛ و در سطح جهانی حمایت از توسعه تعاونیها در کشورهای موسوم به جنوب. این حرکتها با دو الویت فعلی و آتی آی.سی.ا. در اروپا مقارن و منطبق است.

آی.سی.ا. در سال ۱۹۹۴ با همکاری نهضت تعاون در آفریقا مبتکر تدابیر جدید توسعه بوده است. این حرکت می‌بایست تداوم یافته و از طریق بسیج منابع داخلی و خارجی، بویژه تحت شرایط دشوار فعلی که ناشی از اجرای برنامه‌های تعدیل ساختاری است، تقویت شود.

به منظور حمایت از توسعه تعاونیهای خودگردان و مستقل در کشورهای جنوب می‌بایست در دو زمینه تأکید نمود. این دو زمینه

در تاریخ ۱۳۷۵/۲/۹ (سال جاری) با حضور مقام عالی وزارت رسماً آغاز به کار کرده است بنماییم. صندوق تعاون تاکنون مبالغ معتدلی اعتبار و تسهیلات در اختیار شرکت‌های تعاونی قرار داده است که مبلغ ۱/۱۴۱ میلیون ریال آن در سال گذشته پرداخت گردیده است.

نکته دیگر تاسیس ادارات تعاون در شهرستانهای اردکان و ابرکوه است که با پی‌گیری‌های بعمل آمده، مقام عالی وزارت تعاون با تاسیس آن موافقت نموده‌اند که انشاء... در هفته تعاون و یا هفته دولت افتتاح و در خدمت مدیران و اعضای شرکت‌های تعاونی منطقه خواهند بود و از این بابت نیازی به مراجعه به مرکز استان نخواهند داشت.

عبارتند از: آموزش مدیران و اعضاء هیات مدیره از طریق انتقال دانش مناسب و همچنین گشودن درهای بازارهای تجاری همراه با ارائه کمکهای علمی و فنی به گونه‌ای که کشورهای جنوب را قادر به دستیابی به معیارهای موردنظر بازارهای کشورهای صنعتی سازد.

طرح پیشنهادی آی.سی.ا. برای ایجاد «صندوق امانی» به مناسبت یکصدمین همایش خود، در واقع به رسمیت شناختن ماهیت جهانی نهضت تعاونی بوده و نیازمند اقدامات عملی است. نهضت‌های تعاونی اروپا که به داشتن حسن وحدت و همبستگی شهرت دارند، از طریق ارائه حمایت‌های کارشناسی در زمینه‌های علمی و فنی و فراهم نمودن منابع مالی ابتکار عمل را در دست دارند.

- 1- Fire arts.
- 2- "Han" groups.
- 3- AIDS
- 4- Summit meetings
- 5- Euro Pean Union Countries.
- 6- Treaty of Rome
- 7- Sustainable and Durable Development.
- 8- EC= Europe Community
- ۹- White Paper: کتاب سفید گزارشی است که بک دولت برای توجیه موضع خود در مسائل مربوط به منافع بین‌المللی منتشر می‌کند.
- 10- Consumer Consultative Committee.
- 11- Co-Op Switzerland.
- 12- Migros.
- ۱۳- Ecooplan: به معنای طرح زیست محیطی می‌باشد.
- ۱۴- Norodic: کشورهای شمال اروپا: سوئد، نروژ، دانمارک و فنلاند.
- 15- Olof Palme